

بسم الله الرحمن الرحيم

لومړۍ باب- جزائي دعوى

لومړۍ فصل

هغه کسان چه د جزائي دعوى سورولو صلاحیت لري

د غوبنتني په موجب د دعوى سورولو موارد

لومړۍ ماده: د جزائي دعوى سورولو او تعقیبولو صلاحیت یواخی خارنوالي لري، بل خوک نه شي کولای چه هغه سوره یا تعقیب کړي، مګر د هغو حالتونه پرته چه قانونن بسودلي وي.

د جزائي دعويي پرېښونه او خنډونه یې د هغو حالتونه چه قانونن بسودلي وي جواز نلري.

دوهمه ماده: لوی خارنوال پخپله یا د خارنوالي د غږي په لاس جزائي دعوى سوروسي او د قانون د احکامو مطابق یي تعقیبوي.

دریمه ماده: که چېږي جزائي د عويي د یو جرم د ارتکاب له کبله د خارجي دولتونو د مشرانو یا د افغانستان د دولت په وړاندې د هغو د سیاسي نمایندګانو خلاف را ولاره شوی وي نود هغې سورونه د عدلیي وزیر د لیکلې غوبنتني نه پرته جواز نلري.

څلورمه ماده: د شوري، محکمو، حکومت، اردو، او د دولت د ادارو د سپکاوي د جرمنونو په باب تحقیق او د جزائي دعوى سورول او هر قسم تکل کول د دغو موسسو او ادارو د واکمنو مقاماتو د لیکلې غوبنتني نه پرته جواز نه لري.

پنځمه ماده: په پورتنۍ ماده کبني راغلي غوبنتنوال د حکم د صادریدلو نه لومړۍ په هره مواله کبني چه وغواړي دعوى ترك کولاي شي. جزائي دعوى په ترك ساقطيږي. دعوى که د یو نفر تورن په باب هم ترك کړي شي دا د نورو ترونو په باب هم ترك ګټل کېږي.

Ketabton.com

دوهم فصل

د ستری محکمې یا جنایاتو د محکمې په امر د جزائې دعوي سررونو

شپږمه ماده: که چېرې د جنایاتو محکمه په هغه دعوي باندي د غور کولو په وخت کښي چه د هغې په وړاندې دائره ده تشخيص وکړي چه په یوشمير تورنو کسانو باندي دعوي نه ده سوره شوي یا په دعوي کښي داسي پیښي شته دي چه توريبي په چا پوري نه دي تړل شوي یا داسي جنایت او جنحه وجود لري چه په تورنو کسانو باندي د پوري شوي تور سره تړون لري محکمه کولاي شي چه په دغسي کسانو باندي یا د دغسي پیښو او جرمونو له کبله دعوي سوره کړي او محکمه کولاي شي چه د دغسي جرمونو او تازه پیښو په تحقیق لاس پوري کړي او د خپلو غروله منځه یوتن د تحقیق په اجرا کولو مکلف کړي.
په دي صورت کښي په تحقیق باندي د موظف شوي شخص په باب د تحقیق د قاضي ټول احکام تطبیق کېږي، بیا د جنایاتو محکمه د دې قانون د احکامو مطابق د موضوع د پريکړون اقدام کوي.

اوومه ماده: ستره محکمه کولاي شي په هغه اعتراض باندي د غور کولو په وخت کښي چه دیوی لاندیني محکمې د فيصلې خلاف ورته په دوهم حل وړاندې شوي وي د جزائي دعوي د سورولو په باب د پورتنۍ مادي مطابق اقدام و کړي.

اتمه ماده ; که چېرې په ستره محکمه یا د جنایاتو په محکمه کښي په یوه موضوع باندي د غور کولو په وخت کښي داسي جرم پیښ شي

چه د دعوي په جريان، د محكمې په اوامرو يا حي ثيت او احترام کبني خلل واچوي يا د محكمې په قضاوت يا د شاهدانو په شاهدي تاثير وکړي دغه محكمې کولائي شي چه د دي قانون د شپرمي مادي په حکم برابر د جزايري دعوي د سورولو اقدام وکړي.

دریم فصل

د حق العبد مدعی له خوا د دعوي سورونه او تعقیب

نهمه ماده: د حق العبد مدعی کولائي شي چه د قباحتونو او جنحو په باب پخپله د تورن خلاف د دي قانون د ۲۰۹ - ۲۱۰ - ۲۱۱ مادو د احکامو له مراعات سره سره دعوي سوره کړي مګر هله نه چه: اول: د دعوي په عدم سمع باندي غوت پريکړي حکم صادر شوي وي.

دوهم: دعوي د دولت د یو مامور، يا مستخدم او يا د قضائي ضبط د یو مامور خلاف وي او د داسي جرم نه راولاره شوي وي چه وظيفي د په ځای کولو په وخت یائی د وظيفي په سبب دده له خوا ارتکاب شوي وي.

څلورم فصل

د جزايري دعوي سقوط

لسنه ماده: جزايري دعوي د تورن په مرګ ساقطيږي، که چېري تورن په دعوي باندي دغور په دوران کبني مړوي، دامرپنه دهغو شيانو د مصادره کولو د حکم نه مانع کيږي چه جوړول، په کارول، ساتل، پلورل او د خرڅل او بازار ته ويستل ئي په خپل جرم ګانه شي.

يوولسنه ماده: که چېري جزايري دعوي په جنائي موادو کبني دېښني له نيتې نه ترلسو کلونو، د جنحي په موادو کبني دېښني له نيتې نه ترورو

کلونو او د قباحت په موادو کبني د پېښي له نيتېي نه تر يوکال
پوري تعقيب نه کړي شي ساقطيرې، مګر هله نه چه قانون ئي
په عکس تصريح کړي وي.

دولسمه ماده: د هغو مواردو نه پرته چه قانون په صراحت حکم کړي وي هیڅ
سبب د هغې مودي په امتداد کبني خلل نه شي پريويسټلي چه د
جزائي دعوي د سقوط د پاره تاکل شوي ده.

ديار لسمه ماده: د جزائي دعوي د سقوط موده د تحقیق، پونتیدلو، محاكمي
او دليلونو په تولونه قطع کېږي خویه دي شرط چه دغه اجرآت د
تورن په مخکبني شوي یاور ته په رسمي صورت ابلاغ شوي
وي، دغه موده د قطع کيدوله ورځي خخه سمدستي بیا شروع
کېږي.

که چېږي د دعوي د سقوط د مودې جريان ټهواري قطع شوي
وي نو بیاد کيدو روستي ورځي له نيتېي خخه شروع کېږي.

خوار لسمه ماده: د تورنونه د تعدد په صورت کبني ديو په باب د دعوي د سقوط
د مودي قطع کيدنه د نورو په باب هم حسابېږي که خه هم د
دعوي د سقوط د مودې د قطع کيدو اجرآت د دوي خلاف نه
وي شوي.

دوهم باب

د دلاليو تولونه او د دعوي سورونه

لمري فصل

د قضائي ضبط مامورين او د هغوي ذمه واري

پنځلسمه ماده: د قضائي ضبط مامورين د خپلو صلاحیتونو په ونډونوکبني
داکسان دي:

- ۱: د ځارنوالي غړي.
- ۲: د پوليسيو ضابطان.

د عدلیي وزیر د مربوط آمر په موافقه یوشمیر مامورینو ته د هغو جرائمو په باب چه ددوی د ماموریت په ونه کبني واقع کېږي او ددوی په وظيفه پوري تړون لري د قضائي ضبط د مامورینو حیثیت ورکولی شي.

شپارسمه ماده: د قضائي ضبط مامورین په دی وظيفه پوري د تړلو چارو د اجراء کولو په باب دلوی خارنوال د امرونو تابع دي. خارنوال کولي شي یو واکمن مقام د دې وظيفي په اجرا کبني د هغه پل غلطۍ او بې پروائني په موضوع باندئ د غور کولو دپاره موظف کړي چه د قضائي ضبط ديو مامورله خوا واقع کېږي. همدغه شان دي ددغه مامور خلاف د تاديسي دعوي د سورولو غوبښته کولي شي. دا ټول اجرآات د جزايي دعوي دسورولو مخه نه نيسسي.

اولسممه ماده: د قضائي ضبط مامورین د جرمونو او د هغو د مرتكبینو د موندلو او د هغو دليلونه د راټولوپه باب چه د جرم د تحقیق او د جزايي دعوي دسورولو د پاره لازم دي اقدام کوي.

اتلسنه ماده: د قضائي ضبط مامورین مکلف دي چه جزايي اطلاعيې او په جرمونو پوري مربوطې استغاثي واخلي او ډيرې ژرئي خارنوال ته ولېږي. دغه شان د قضائي ضبط مامورین او د هغونه لاهدي کسان مکلف دي چه ټول ضروري توضیحات لاس ته راولي او هغه کتنې وکړي چه دوي ته په اطلاعاتو کبني د رسیدلو يا د هغو پیښو د تحقیق په کار کبني چه دوي ته رسیدلو يا د هغو پیښو د تحقیق په کار کبني چه دوي ته ابلاغېږي آسانتبه راولي.

دوی په دې هم مکلف دي چه د جرمونو د نښو نښانو د ساتلو د پاره لازم ترتیبات ونیسي.

نولسممه ماده: د قضائي ضبط مامورین د دليلو د راغونهولو په دوران کبني اختيار لري چه د جزايي پیښو او د هغو مرتكبینو په باب د

معلوماتو د خاوندانو بیانو نه واوري او د هغو په باب له تورنو
کسانو خخه پونستني وکړي.

دغه شان د قضائي ضبط مامورين کولي شي چه د طبيانو او
نور پوهانو خخه کوم وغواپي او د هغوي رائي په ژبه يابه قلم
حاصلې کړي.

شلمه ماده: د قضائي ضبط مامورين مکلف دي چه خپل اجرآات دوخت او خاي
د بنودلو سره ولیکي، امضائي کړي او د تحقيق په محضر کبني
ئي ثبت کړي، دغه شان ضروري ده چه په محضر کبني پوهان او
هغه شاهدان چه شهادت ئي ويلی دي امضا و کړي.
دا محضرونه، ټولي پاني او ضبط شوي شيونه خارنوال ته ليږل
کېږي.

يوېشتمه ماده: د قضائي ضبط مامورين کولي شي چه د وظيفي د اجراء په
حالت کبني مستقيماً د امنيه قوي نه کومک و غواپي او د امنيه
قوي واکدران مکلف دي چه دغه غونښنه په خاي کړي.

دوه ويستمه ماده: هر څوک چه د یوداسي جرم په کيدو خبر شي چه خارنوال د
هغه په اثر بي له درخواسته د جزائي دعوي د سورولو حق لري
سمدستي خارنوال يا د پوليسو تربولو نبدي اداري ته خبر
ورکولي شي.

دروېشتمه ماده: هر څوک چه د یو جرم په اثر د تاون د جيږي دعوي لري په هغه
عریضه کبني چه د قضائي ضبط یو مامورته ئي وړاندې کوي
خپل خان د حق العبد د مدعی په حيث معرفي کولي شي.

څليرويشتمه ماده: که چېري عارض په خپله عريضه کبني د حق العبد دعوي
نه وي کړي نو عريضه یوه جزائي اطلاع ګنيل کېږي، څو پوري چه
مدعی په عريضه کبني يا د عريضي له وړاندې کولونه وروسته
په یوه بله بانه کبني يا په یو شان له شانونو د تاوان د جيږه
کولو غونښنه نه وي خرگنده کړي د حق العبد مودي نه ګنيل
کېږي.

دوهم فصل
مشهود جرم

پنهو یشتمه ماده: جرم د ارتکاب په حالت کبني يا له هغه نه لپ وروسته مشهود بلل کېږي.

جرائم په دي مواردو کبني مشهود ګنډل کېږي:

الف: په هغه صورت کبني چه مرتكب سمدستي د جرم له پیښندو وروسته د مجنني عليه يا د خلکو له خوا تعقیب شي.

ب: په هغه صورت کبني چه د تورن خخه وسله يا داسي خیزونه او نبني نښاني لاس ته راوستلي شي چه دده له خوا د جرم په ارتکاب يا به جرم کبني د ده په ګډون دلالت وکړي

شپړو یشتمه ماده: د دي د پاره چه د قضائي ضبط مامور له هغه صلاحیت خخه چه قانون د مشهود جرم د تحقیق په باب ده ته ورکړي دي استفاده و کړاي شي دا ضروري ده چه ده به جرم په پورتى ماده کبني د ذکر شويو حالتونو له جملې خخه په یوه حالت کبني پخپله ليدلي وي .

اووه ويشتمه ماده: که چېږي مشهود جرم جنایت يا جنحه وي نو د قضائي ضبط مامور مکلف دي چه پخپله د پیښي خاي ته لارشي او د پیښي نبني نښاني وګوري اووئي ساتي، د اشخاصو او خايو نو وضع او هر هغه خه چه د حقیقت په موندلو کبني تاثير لري تشبیت کړي او د هغو خلکو خبری چه د پیښي يا د پیښي د مرتكب په باب د توضیحاتو اخستلو تصور کیدي شي واوري، د قضائي ضبط مامور مکلف دي چه د پیښي خاي ته د خپل تک خبر ډير ژر خارنوال ته ور کړي.

اته ويشتمه ماده: په مشهودو جرمنونو کبني د قضائي ضبط مامور دا کوالۍ
شي چه د رسيدو سره سم د پېښي په خاي کبني حاضر کسان د
رپوت ليکللو تر تماميدو پوري له دغه خایه خخه د تللو نه منع
کړي او داهم کولي شي چه د کومو خلکو نه د پېښي په باب د
توضیحاتو اخستل ممکن وي هغوي سمدستي راوغواري .

نه ويشتمه ماده: که چېږي د حاضرو کسانو له جملې خخه یوکس د قضائي
ضبط د مامور له داسي امر خخه چه دپورتنۍ مادي مطابق
صادر شوي وي غاره وغروي او يا د پېښي خاي ته دراتلو نه
خان څنګ کړي دا خبره په رپوت کبني ليکله کېږي او څنګوال
(متخلف) د بند په یوه داسي جزا چه موده به ئي له یوی هفتني
زياته نه وي او په نقدي جريمي چه اندازه به ئي له سلوفاغانيو
زياته نه وي او يا د دغو دواړو و له جملې خخه په یوه جزا
محکومېږي. دا حکم د ابتدائيه محکمې له خوا د قضائي ضبط
د مامور د ليکلې رپوت له مخه صادرېږي.

دریم فصل د تورن نیونه

دیرشمہ ماده: که چېږي د قضائي ضبط له مامورسره د حاضر تورن د تور په
باب کافي دليلونه موجود وي نو په دي لاندليو مواردو کبني د
ده د نیولو امر صادرولي شي:

الف: په جنایاتو کبني.

ب: په مشهود و جنحو کبني.

ج: په هغه جنحه کبني چه جزائي له یوې هفتني حبس خخه زياته
وې.

يو دیرشمہ ماده: که چېږي تورن په پورتنو حالتو کبني حاضرنه وي د قضائي
ضبط مامورکولي شي چه د ده د نیولو امر صادر او د اخبره په
رپوت کبني ولیکي.

دغسي امر د شپرو مياشتو له مودي تيريدو وروسته نه چليبي،
مگر هله چليبي چه د قضائي ضبط مامورئي د يوي بلني مودي
د پاره اوېده کري.

د نيوولو او رواوستلو امر د امنيه افرادو په لاس عملی کيږي.

دوه ديرشمeh ماده: د قضائي ضبط مامور مکلف دي چه ډير ژر د نيوول شوي
تورن بيان واورووي، که چېري تورن د خپلي بيګناهه سببونه ونه
ښو dalle شي نو دي په خلir ويستو ساعتونو کبني مربوطي
څارنوالي ته ليزلي کيږي، څارنوالي مکلفه ده چه په اتو
څلويښتو ساعتونو کبني دي و ګړوي، بیا وروسته د حالت د خر
نگوالي له مخه يا دي خوشی کوي او یائی د توقيف د پاره د
مربوطي ابتدائيه محکمي نه د اجازي اخستلو اقدام کوي.

دری ديرشمeh ماده: هر خوک دا کولي شي چه یو خوک د جنایت يا جنحي په
ارتکاب باندي د ليدلوا په صورت کبني بې له دي چه دده د
نيولو امر حاصل کري د امنيه قوي تر ټولو نړدي اداري ته
وسپاري.

څلور ديرشمeh ماده: امنيه افراد په مشهدو جرمونو کبني کولي شي چه تورن
راولي او تر ټولو نړدي د قضائي ضبط مامورته ئي وسپاري دغه
ډول دا صلاحیت له دغه حالت خخه پرته هم لري خو دا په دي
شرط چه جرم جنایت يا جنحه وي او د تورن د شخصیت پیژندنه
ممکنه نه شي.

پنځه ديرشمeh ماده: د بنیادم نيونه جواز نه لري مگر د هغه مقام په امر چه
قانون ورته صلاحیت ورکري وي د تورن توقيف د مربوطي
ابتدائيه محکمي د قاضي په امر کيږي.

څلورم فصل

د اشخاصو تلاشي اخستنه، کورته ننوتل او پلتنه ئي، د شیونو ضبط

شپږ دير شمه ماده: په هغو حالاتو کبني چه د تورن نیول جواز لري د قضائي
ضبط مامور دا کولي شي چه د تورن نیول جواز لري د قضائي
ضبط مامور داکولي شي چه دي تلاشي کري.

اووه دير شمه ماده: که چېږي تورن بسحه وي د هغې تلاشي هم د هغې بسحه په
لاس کېږي چه د قضائي ضبط د مامورله خواو رته وظيفه
ورکړشوي وي.

اته دير شمه ماده: امنيه افراد شخصي کورونو ته د ننوتلو حق نه لري مګر هله
چه د کاله هستوګن يا د مربوطي محکمي قاضي ورته اجازه
ورکړي او يا دا چه د کاله د داخل له پلوه تري کومک وغونبشي
شي، يا اور لګيدلي وي، يا زلزله يا سیلاب او يا د دي امثال
پیښ وي.

نه دير شمه ماده: د قضائي ضبط مامور د مشهور د جرم په حالت کبني جنایت
وي که جنحه د تورن کورته په پورتنۍ ماده کبني د راغلو
شرطونو له مراعاته پرته ننوتلي او هغه لټولي شي او هغه شیونه
او پاني چه د قضائي ضبط مامور ته د حقیقت موندلو د پاره د
هفو نبتو نبانو له مخي چه پکبني دي مفید بنکاره شي
اخستلای شي.

د مشهور جرم په حالت کبني د خارنوالي غړي کاله ته د ننوتلو
اولتولو نه پس په یوه میاشت کبني د ننه د دغه اقدام د صحت
په باب د ابتدائيه قضائي حکم حاصلوي.

څلويښتمه ماده: که چېږي د تورن د تفتیش په ضمن کبني چا خلاف چه په دغه
کورکبني موجود وي ددي خبری قوي علامې پیداشي چه ده له
خانه سره داسي څه پت کړي دي چه د حقیقت په موندلو کبني
فايده لري د قضائي ضبط مامور دده د تفتیش اقدام کولي شي.

يوخلو يېنتمه ماده: د کور پلتنه یواخې په هغه جرم پوري د مختصو شيونو د لټولو د پاره جواز لري چه د هغه تحقیق یائی د نښو نښانو او دلبلونو د راغونډولو کارجاري وي. که چېرې مفتش د پلتني په دوران کښې په داسي شيونو پیښ شی چه ساتل ئې جرم ګنل کېږي، یا د غه شيونه د یو بل جرم په موندلو کښې تاثير لري د قضائي ضبط مامور د غه شيونه اخستلاي شي.

دوه خلو يېنتمه ماده: د کور پلتنه حتی الامکان د تورن یا د هغه د قایم مقام په مخکښې کېږي.

که چېرې د تورن یا د هغه د قائم مقام حضور ممکن نه وي نو د کور پلتنه د دوه تنو شاهدانو په مخکښې کېږي او تر ممکن حده پوري په کار دي چه شاهدان د تورن خپلوان، یا د تورن سره دیوه کاله هستوګن او یا گاونديان وي د دې موضوع جريان په رېبوت کښې ثبېږي.

دری خلو يېنتمه ماده: که چېرې د تورن په کاله کښې مهر شوي یا په بل ترتیب سر تړلي پاني وليدلي شي قضائي مامور هغه نه شي بيرته کولاي.

خلور خلو يېنتمه ماده: د قضائي ضبط مامور هغه څایونه چه پکښې د حقیقت د موندلو د پاره فایده مني نښي نښاني یا شيونه وي مهر ولاک کولي او پري خوکیدارو درولي شي. د قضائي ضبط مامور مکلف دي چه د دې خبری اطلاع سمدستي څارنوال ته ورکري که چېرې څارنوال دا اقدام لازم وګني نو موضوع د مربوطې ابتدائيه محکي قاضي ته وړاندې کري، قاضي کولي شي چه په خپل امر باندي له نوي سره غور وکري.

شپږ خلويښتمه ماده: د قضائي ضبط مامور کولي شي چه وسله، سامان، پاني او ټول هغه شيونه چه د جرم په ارتکاب کبني ئي د استعمال احتمال موجود وي او يا د جرم د ارتکاب د نتيجي په حيث موجود شوي وي او يا د جرم د پیښدو هدف شوي وي او همدغه شان ټول هغه شيونه چه د حقیقت په موندلو کبني مرسته کوي واخلي.

دا قسم ټول شيونه د تورن له نظره تيرول کيږي او د هغو په باب ددغه نظریه غوبتله شي، موضوع په رپوت کبني ثبتيږي او پري د تورن امضاء اخستله شي. که چېږي تورن د امضاء کولو نه انکار وکړي دا خبره په پانو کبني ذکر کيږي.

اووه خلويښتمه ماده: ټول اخستل شوي شيونه او پاني په یوه سر ترولی کڅوړه کبني اچول کيږي او که کيدي شول نو مزي تري چا پيرېږي او مهر ولک کيږي. د مزي د پاسه د مهر دنه داخلتنې نیټه او موجبه اسبابو د یادونې لیکل کيږي.

اته خلويښتمه ماده: د پورتنۍ مادي مطابق د لګکول شوي مهر ولک ماتول جواز نه لري مګر د تورن يا د هغه د وکيل په حضور يا دعوت او يا د هغه شخص په حضور يا دعوت چه د هغه شيونه له هغه خخه لاس ته راوسټل شوي وي.

نه خلويښتمه ماده: خوک چه دېلتني په وسیله د پانو له مضمون ياله شيونو خخه خبرشي او هغه بل چاته فاش کري او يا په یوشان له شانونو تري استفاده وکړي د قانون د احکامو مطابق ورته جزا ورکول کيږي.

پنځوسمه ماده: که چېږي خوک هغو پانو ته چه له ده خخه اخستل شوي دي فوري او سملاسي اړتیا ولري نو د هغو یو تصدیق شوي نقل د قضائي مامور له خوا ورکول کيږي.

پنځم فصل

د دلایلو د ټولونوی نه وروسته د خارنوالي وظيفي

يوپنځوسمه ماده: که چېري خارنوالي په یوه موضوع کښې د دعوي سورونه لزمه ونه ګني د پابو د حفظیدلو امر ورکوي.

خارنوالي چه د پابو د حفظ امر ورکري په دي خبره مجنۍ عليه او د حق العبد مدعی خبروي.

که چېري مجنۍ عليه يا د حق العبد مدعی مړ وي نو خبر دده په هستوګن څای کښې د ده ورثه ووته ورکول کېږي.

دوه پنځوسمه ماده: که چېري خارنوال د جنحو او قباحتونو په مواردو کښې د دعوي سورولو د پاره د دليلونو له مخه لار اوارة وویني نو تورن مربوطي ابتدائيه محکمي ته په حاضریدلو مکلفي.

خارنوالي کولي شي چه د جنایتونو او جنحو په مواردو کښې د دي قانون د څلور پنځوسمي مادي او د ورپسي مادو به حکم برابر پخپله د تحقیق په کولو لاس پوري کړي او یا د دي قانون د یوسل او یايمې مادي په حکم برابر د تحقیق دپاره د یو قاضي د تاکلو غوبښه وکړي.

درې پنځوسمه ماده: د هغه جرم نه د راپور ته شوي جزائي دعوي سورونه او تعقیب چه د وظيفي د اجرا په وخت کښې يا د وظيفي د اجرا په علت ئې د دولت د ماموريتو او مستخدمينو له خوا ارتکاب شوي دي یواخي د لوی خارنوال، د هغه د مرستيال او خارنپال له خواکيدي شي

دریم باب

د خارنوالي په لاس تحقیق

لومړۍ فصل

د تحقیق اجراء په تحقیق کښې د حق العبد د مدعی او د حق العبد د مسئول
مداخله

څلور پنځو سمه ماده: خارنوالي ددې قانون د پنځه پنځوسمی مادي نه تربوسل
و دري خلوینتمني مادي پوري احکامو مطابق د جنایاتو او
جنحو په باب د تحقیق د اجراء اقدام کوي.

پنځه پنځو سمه ماده: که چېږي د خارنوالي یوغرۍ پخپله د تحقیق په کولو
بوخت وي کولي شي چه د قضائي ضبط هر مامور د یوی معیني
وظيفي يا په تحقیق پوري د تورن د استنطاق نه پرته د مربوطو
وظيفه په اجرا موظف کړي.

څوک چه په دغسي وظيفي ماموريې پخپله معينه وظيفه کښې
د خارنوالي دغري صلاحیت لري.

شپږپنځو سمه ماده: کله چه د خارنوالي غړي یو بل شخص د یو سلسه
تحقیقاتو په اجراء موظفوی مکلف دي چه ټولی هغه مسئلي د
کومو تحقیق چه لزمند دي او هم ټول هغه اجرآات چه دغه شخصي
ئي په کولو مکلف دي خرگند او بيان کړي.

دغه موظف شخص دوخت تیریدو د اندیښني له کيله کولي شي
د تورن د تحقیق او استنطاق په باب د هر قسم اجرآاتو کولو ته
اقدام وکړي خویه دي شرط چه دغه اجرآات دده په وظيفه او د
حقیقت په موندلو پوري ربط ولري.

اوه پنځوسمه ماده: که چېږي د خارنوالي غړي د حالاتو د ضرورت له مخي د
خپل صلاحیت د کربنې نه بهر اجرآاتو هه اړشي کولي شي چه
د خارنوالي یو بل داسي غړي چه دغه اجرآات دهغه د
صلاحیت په کربنې کښې د ننه وي موظف کړي چه پخپله د

هغو د اجراء د پاره اقدام و کري په دي شرط چه د تحقیق د
جريان له مخې د هغو اجراء ضروري وي.
اته پنځوسمه ماده: د خارنوالي غړي د تحقیق په ټولو اجرآتو کښې یوتن کاتب
له ئانه سره اخلي او دغه کاتب له ده سره امضاء کوي
محضرونه، امرونه او ټولي مربوطې پاني د تحریراتو په دفتر
کښې قيدېږي.

نه پنځوسمه ماده: د تحقیق ټول اجرآت او حاصلې شوي نتيجې اسرار ګنل
کېږي او د خارنوالي غړي، ددوی معاونان لکه کاتبان، اهل
خبره او ټول هغه کسان چه د تحقیق د اجراء سره تماس لري یا د
کار او وظيفي له مخه تحقیق ته حاضريېږي په دي مکلف دي چه
د هغو له فاش کولو نه ئان وساتي پل غلط ته د قانون مطابق
جزاور کول کېږي.

شپیتمه ماده: چانه چه له یوه جرمه تاوان واورې د تحقیق په دوران کښې خپله
حق العبدی ادعا وړاندې کولي شي. خارنوال زیات نه زیات د
ادعاء له وړاندې کولو نه وروسته په پنځو ورڅو کښې د ننه د ننه
د هغې د منلو په باب خپل تصمیم نیسي.

يوشپیتمه ماده: تورن، مجني عليه، د حق مدعی، د حق العبد مسئول او
ددوی وکیلان هر یو داکولي شي چه د تحقیق په ټولو اجرآتو
کښې حاضري. خارنوالي که د حقیقت موندلو د پاره مناسب و
ګنې ددوی په شا د تحقیق د اجرا کولو اقدام کولي شي، د دي
ضرورت له رفع کیدلو نه پس د تحقیق په جريان باندې د دوی
خبرول باک نه لري. په هر حال خارنوالي د دی صلاحیت لري چه
په مستعجلو حالاتو کښې د تحقیق یوڅه اجرآت د خصومو په
شا وکړي او خصوم حق لري چه د دغې اجرآتو د پابو د کتلوا
غوبته وکړي خصوم حق لري چه د تحقیق په جريان بنې خپل و
کیلان د ئان سره ولري.

دوه شپیتمه ماده: خارنوالي د تحقیق د شروع کيدو ورئي او د تحقیق د اجراکيدو د ئاي خبر مخکنې له مخکنې خصموته ورکوي.
دري شپیتمه ماده: تورن، مجني عليه، د حق العبد مدعى او د حق العبد
مسئول کولي شي چه د تحقیق په جريان پروې د هر قسم مربوطو
پانو يو يو نقل په خپل لبنت وغواري. مگر هله نه چه تحقیق
ددوي په غياب کي د هغه قرار مطابق چه قانوناً صادر شوي وي
اجرا شوي وي.

دوهم فصل

محلي کتني - د کورنو پلتنه - په جرم پوري د تړلو شيانو ضبط
څلورشپیتمه ماده: د خارنوالي غړي په مشهود د جنایت باندي د خبريدو سره
سدستي مکلف دي چه هيرزَ د پیښي ئاي ته لارشي.
د خارنوالي غړي کولي شي هر ئاي ته چه و غواړي د خاينونو
اشخاصو، د جرم د ضروري شکل او د هر شي د وضعی د ثبیت
د پاره چه لازم وي لارشي.

پنځه شپیتمه ماده: د خارنوالي غړي کولي شي چه د جنایت او جنحي تورن
ولټوي او دغه شان هر کله چه په قوي علامو او نښانو ده ته
خرګنده شي چه یو بل سپري د خانه سره داسي خخه پت کړي دي
چه د حقیقت په موندلو کښې فایده لري دي کولي شي چه د غه
سپري ولټوي، د پلتنه په وخت کښې د دي قانون د اووه ديرشمۍ
مادي د حکم مراعات کېږي.

شپړ شپیتمه ماده: د کورنو پلتنه د تحقیق د اجرآتو برخه ده او اجرائي یواخي
هغه و خت جواز لري چه تور د جنایت او جنحي د ارتکاب يا
ګډون نه راپور ته شوي وي او هغه سپري ته چه په دغه کورکښې
اوسي منسوب وي او پلتنه ئي لازمه وي يا دا چه داسي نښې
نښاني موجودي وي چه دابنيي چه د کور اوسيدونکي په جرم
پوري مربوط شيونه له خانه سره ساتلي دي.

اووه شپتمه ماده: پلتهنه حتى الامکان د تورن يا د هغه د قائم مقام په مخکنې
اجرا کيږي.

اته شپتمه ماده: د ځارنوالي غړي کولای شي چه د ابتدائيه قاضي نه له اجازي
اخستلو وروسته ټول مكتوبونه او هر قسم پستي مراسلات د
پست په اداره کښې او هر قسم تيلګرامونه په مربوطه اداره
کښې و ځنډووي او هر قسم سيمې او بيسيمه مرکې کنترول کړي
خو په دي شرط چه په تورن او د تحقیق لدې جرم پوري ربط
ولري او د اجراء نه يې د حقیقت په موندلو کښې فايده متصروره
وي. دا اجرآت په عاجلو حالانو کښې د ابتدائيه قاضي له
اجاري پرته کيدي شي خود د اجراء نه پس په دير شوو رئو کښې
د ننه د ننه باید د دغه اجرآتو د صحت په باب د محکمې حکم
واختسي شي.

نه شپتمه ماده: د ځارنوالي غړي حق نه لري چه هغه پاني او سندونه چه تورن
ئي مدافع وکيل يا یوبيل اهل خبره ته د مشوري د پاره سپاري يا
هغه مراسلات چه د اهل خبره او تورن منځ کښې ردو بدل کيږي
واخلي.

اويايمه ماده: د ځارنوالي غړي اخستل شوي پاني یوائي او حتى الامکان د
تورن په مخکنې ګوري او خپل نظریات د هغو په باب
څرګندوي.

که چېږي ضروري و ګنل شي د ځارنوالي غړي کولي شي چه یو
مامور د دغه پانو په ساتنه موظف کړي دغه شان دي کولي شي
چه که لزمه وګني د پيشي سره د پانو د یو ځاي کولو يا خپل
خاوند يا مرسل ته ئي د سپارلو امر وکړي.

يو اويايمه ماده: د هغو شيونو په باب چه د ځارنوالي له پله اخستل کيږي د
دي قانون د اووه څلويښتمي مادي حکم تطبیقيرې.

دوه اویايمه ماده: د خارنوالي غړي کولي شي د هغه شي خاوند ته چه
اخستل يا پري خان خبرول لارم وکني امر وکړي چه هغه
خارنوالي ته تقديم کړي.

ددې امر پر متخلفينو ته هغو کسانو پرته چه قانون ورته په
يوشان له شانونو د شاهدي ويلو نه د ددې کولو حق ورکړي وي
د دي قانون ددوه سوه پنځه ديرشمې مادي مطابق جزا ورکوله
کېږي.

درې او یايمه ماده: اخستل شوي اصل مكتوبونه او ټلګرامونه او یائې نقولونه
ډير ژر تورن يا د هغو مرسل الیه ته ليېل کېږي، مګر هله نه چه
د تحقیق جريان ته تري ضرر متصور وي.

درېم فصل د تحقیق د شاهدانو اوریدنه

څلور او یايمه ماده: د خارنوالي غړي د هغو شاهدانو شاهدي چه خصوم ئې
داوري دو غوبښنه کوي که چېږي دغوا اوریدنه مفیده و گنې
اورې.

د خارنوالي غړي کولي شي چه د هغو شاهدانو شاهدي واوري
چه شهادت ئې د هغو پیښو په باب فایده من وي چه جرم ثابتوي
يا د جرم اثبات، يا په جرم پوري د مربوطو اوضاعو يا تورن ته د
جرم نسبت يا د جرم نه د هغه برائت ته منجريږي.

پنځه او یايمه ماده: د خارنوالي غړي کولي شي چه خوک په خپله رضا د
شاهدي وي لو د پاره حاضرېږي د هغه شاهدي واوري.

دا اجرآات د تحقیق په محضر کښې درج کېږي.

شپږ او یايمه ماده: هغه شاهدان چه د خارنوالي غړي د هغو د شهادت اوريد لو
حکم کوي د امنیه افرادو په لاس جلبيږي اور اوستل کېږي.

اووه او یا یمه ماده: د خارنوالي غړي له هر نفر نه د نامه، لقب، عمر، کسب،
هستوګن ځای او له تورن سره د رابطې د بیانولو غوبښنه کوي،

دا ټولی خبری د تحقیق په محضر کښې درج کړي.
اته او یا یمه ماده: په شاهداتو او شاهدی پوري مختص اظهارات لیکل کېږي او
بې له زیات و کمه او د ټکو د وهلو او توپلو د تحقیق ته
محضرونو کښې ثبیږي او خو پوري چه د خارنوالي د غړي او د
هغه د کاتب له خوا تصدیق نه شي د اعتبار وړ نه ګنل کېږي.
د خارنوالي غړي او کاتب دواړه مکلف دي چه شاهدي امضاء
کړي.

د غه شان شاهد پس له دی چه شاهدي دده په مخکښې ولوسته
شوه او ده تائید کړه نو امضاء به پري کوي.
که چېږي شاهد د شهادت د امضاء يا مهرولو نه انکار وکړي
یائی امکان موجود نه وي موضوع د هغې د موجبه اسبابو سره
په محضر کښې ثبیږي.

د خارنوالي غړي او کاتبب د هر خه نه اول هره پانه د نښه کولو
په غرض امضاء کوي

نه او یا یمه ماده: د خارنوالي غړي د هر شاهدي شاهدي یوائي او په څانګړي
صورت د خارنوالي غړي کولي شي چه ځیني شاهدان د ځینو
نورو سره او یا له تورن سره مخامنځ کړي.

اتیا یمه ماده: خصوم د شاهد د بیاناتو د اوریدنی په دوران کښې کولای شي چه
په د غه باب خپل ملاحظات خرگند کړي دويي د خارنوالي له
غړي غوبښنه کولای شي چه شاهدي له هغه بل نقطه نظره څخه
چه د دويي له خوا پیشنها دېږي واوري.

د خارنوالي غړي په ټولو حالاتو کښې صلاحیت لري چه د هري
داسي پونستني د مخکښې کولو مخه ونيسي چه په دعوي پوري
تعلق نه لري او یائی الفاظ په بل چا پوري نښلي.

يواتيامه ماده: د شاهدانو په باب د دي قانون ددوه سوه خلورديرشي، دوه سو شپږ ديرشمي، دوه سوه اووه ديرشمي، دوه سواته ديرشمي او دوه سوه نه ديرشمي مادي حکمونه تطبيقيري.

دوه اتيامه ماده: هر خوک چه د شهادت د ويلو د پاره خارنوالي ته جلب شي، په کار دي چه دليکلي جلب په اساس حاضر شي. که چبرې داسي ونه کړي نو په يوه نقمي جزا چه مبلغ ئي له زورو افغانيو زييات نه وي محکوميدلي شي، او يا د خارنوالي غړي کولاي شي چه د هغه د جلب يا احضار امر دده په خپل لکنښت صادر کړي او یائي تحت الحفظ د را لېړلو امر صادر کړي.

دری اتيامه ماده: کله چه شاهد خارنوالي ته حاضر شي او بي له هغو حالانو چه قانون اجازه ورکړي وي د شاهدي ويلونه انکار وکړي په جنایاتونو او جنحو کښي د حبس په يوه موده چه ميعادئي له دوو ميشاتو زييات نه وي او یاد نقمي جريمي په ور کولوه چه مبلغ ئي له خلور وزرو افغانيو زييات نه وي محکوميدلي شي.

خلوراتيامه ماده: که چبرې شاهد د ناروغي له کبله يا دب ل قانوني عذر له مخه د تحقیق خای ته حاضرنه شي شاهدي ئي په هستوګن خای کښي او ريدل کيرې.

که چبرې د خارنوالي غړي پخپله د شاهدي او ريدلو د پاره د شاهد خای ته لړشي او د هغه د عذر غلطې خرګندۍ شي د غه شاهد د حبس په يوه داسي موده چه ميعاد يې له یوې مياشتني زييات نه وي او په داسي نقمي جريمه چه مبلغ ئي له دوه زرو افغانيو زييات نه وي محکوميدلي شي.

پنځه اتيامه ماده: د هغه شاهد د پاره چه خارنوالي ته د حاضریدلو نه ئي انکار کړي وي يا د هغه شاهد د پاره چه حاضر شوي وي خو د شاهدي ويلونه ئي انکار کړي وي يا د هغه شاهد د پاره چه عذرئي خرګند کړي وي او بیائی غلطې ثابته شوي وي د حکم د

صادريدلو واکمنه مرجع د هغه قاضي قضائي ونډه دي چه د
شاهد حاضر يدل ورته غوبنتل شوي دي.

په دي د عوی باندي د غور کولو، حل و فصل کولو او پري د
اعتراض په باب هغه قواعد او شرایط تطبیقیبې چه په قانون
کښې ذکر شویدي.

شپږاتیايمه ماده: د هغو شاهدانو د سفر د لګښتونو او حق الزحمي اندازه چه د
شهادت ويلو د پاره د هغو د حاضريدلو په سبب ئي مستحق
کېږي د خارنوالي د غړي له پلوه سنجش او تاکل کېږي

څلورم فصل د پوهانو نه استفاده

اووه اتیايمه ماده: د خارنوالي غړي کولي شي چه د حالت د ثبیت په لاره کښې
د طبیب او بل هر اهل خبره او اهل تخصص نه استفاده وکړي.
د اهل خبره نه د استفاده په وخت کښې بايد د خارنوالي غړي
پخپله حاضروي.

که چېږي دا لازمه وي چه د ځینو تمہیدي چارو ی اد مکررو
تجربو یا د کوم بل علت له مخه د حالت ثبیت د خارنوالي د
غړي په شا وشي د خارنوالي غړي مکلف دي چه د اهل خیره نه
پخپله غوبنتنه کښې د تحقیقاتو انواع او هر هغه خه چه د حالت
ثبتیت ثبیت ئي مطلوب وي په وضاحت بیان کري.
اهل خبره په هر حالت کښې دا کولي شي چه خپله وظيفه
ددعوي د دواړو خوا وي شا سرته ورسوي.

اته اتیايمه ماده: که چېږي اهل خبره د هغو کسانو له جملې خخه نه وي چه نوم
ئي د اهل خبره وو په جدول کښې قيد وي او په وظيفه باندي
دلاس پوري کولو په وخت کښې ئي سوګند کړي وي دوي مکلف
دي چه په فعالیت باندي دلاس پوري کولوته اول د خارنوالي د

غړي په مخکنې سوګند وکړي چه خپله وظیفه به په پاکي او
راستې سرته رسوي.

نه اتیايمه ماده: اهل خبره خپله رایه لیکلی وړاندې کوي.
د خارنوالي غړي هغه موده چه اهل خبره باید خپله رایه په هغې
کښې وړاندې کړي تاکي.
که چېږي یو اهل خبره په هغه موده کښې چه ورته تاکلي شوی ده
خپله وظیفه سرته ونه رسولې شي د خارنوالي غړي کولي شي
چه دده په خاي یوبل خوک وتاکي او موظف ئي کړي.
نوی یمه ماده: تورن کولي شي چه د اهل خبره نه مشورتي کومک او په هغو پاڼو
او نورو هغو شیونو باندې دده د اطلاع غوښتنه وکړي چه د
خارنوالي د غړي له خوا اهل خبره ورته ورکړي شوی دي خویه
دي شرط چه دغه کار دعوي په جريان کښې د ټند پیښیدو
سبب نه وي.

يونوی یمه ماده: د دعوي دواړه خواوي حق لري چه د موجبه اسبابو له مخي د
اهل خبره رد وغواري. په دي صورت کښې د طرف د رخواست له
دلایلو سره د خارنوالي غړي ته وړاندې کېږي. د خارنوالي غړي
مکلف دي چه د درخواست د وړاندې کيدو له نیټې خخه په دري
ورخو کښې د ننه دنه د هغه په باب تصمیم ونیسي او په هغه
صورت ګښې چه د اهل خبره د رد موجبه اسباب موجود وي د
اهل خبره لاس له کاره ويستل کېږي مګر هله نه چه د عاجل حال
له مخه د خارنوالي غړي د کار د جاري ساتلو مرور کړي.

پنځم فصل ګډونه (استنطاق)

دوه نوي يمه ماده: مستنطق مکلف دي چه د تورن سره د مخامنځ کيدو متصل
د د هویت ثبت کړي، بیاھغه تورچه ده ته ئې نسبت شوی دي
ورته ابلاغوی او د ده اظهارات په محضر کښې قیدوی.
دری نوي يمه ماده: تورن مکلف دي چه که مدافع وکیل ئې نیولی وي د هغه
نوم د خارنوالي غړي ته ووائی مدافع وکیل هم کولي شي چه
خپل نوم د تورن د مدافع وکیل په حیث د خارنوالي غړي ته
ابلاغ کړي.

څلورنوی يمه ماده: که چېږي جرم غیر مشهود وي او حالت د دليلنو د ضایع
کيدو د ائینېني له درکه معجل نه وي محقق نه شي کولي چه په
جنایت کښې د تورن نه پوښتنه وکړي او یادي له نورو تورنو یا
شهدانو سره مخامنځ کړي، مر له هغه وروسته چه د ده له مدافع
وکیل څخه غوبنتل شوی وي چه د ګډونې او مخامنځ کيدو په
جريان کښې حاضر شي.

پنځه نوي يمه ماده: مدافع وکیل د خارنوالي د اجازي نه پرته په خبرو کښې نه
شي داخلیدي.

که چېږي د خارنوالي له خوا د مدافع وکیل د خبروکولو غوبنتنه
ونه منله شي دا موضوع په محضر کښې قیدېږي.
مدافع وکیل کولي شي چه له مخامنځ کيدو او استنطاقه
مخکښې له پابلو او د تحقیق له جريان خان خبر کړي.

شپږم فصل

په حاضریدو مکلفول، د نیولو او حاضر ولواړم.
اووه هنوی يمه ماده: د خارنوالي غړي د جرائمو او قباحتونو په ټولو انواعو
کښې د تورن د حاضرولو امر صادرولي شي.

اته نوي يمه ماده: د خارنوالي غري کولي شي چه د دي قانون په ديرشمه ماده
کښې د درج شوی حالت له مخه د تورن د نیولو او حاضرولو امر
صادر کړي، دغه شان دي کولاي شي چه که جرم جنحه وي پس
له هغه چه تورن په حاضریدلو مکلف شي او بي له معقوله عذره
د حاضریدلو نه ډډه وکړي دده د حاضرولو امر صادر کړي.

نه نوي يمه ماده: د خارنوالي غري مکلف دي چه نیول شيو تورن ډير ژر و
ګړوي، که چېږي د تورن فوري ګړونه ممکنه نه وي تورن د
نظارت لاندي نیول کېږي.

د نظارت لاندي د تورن ساتنه د اتو خلوینښتو ساعتونو نه زیات
دوام نه شي کولای.

د نظارت مامور مکلف دي چه د اتو خلوینښتو ساعتونو له
تبیدو وروسته تورن خارنوالي ته وسپاري او خارنوالي مکلفه
ده چه ډير ژر تورن و ګړوي او یائی د خوشی کيدو امر صادر
کړي.

سلمه ماده: د تورن نوم، کامل شهرت، کسب هستوګن ئاي او ده ته منسوب
تورپه هغه امر کښې چه دده د حاضریدلو دپاره صادرېږي ليکل
کېږي.

د حاضریدو امر باید تاريخ ولري د خارنوالي د غري له خوا
امضا شي او د خارنوالي د اداري رسمي مهر پري و لګېږي.
د حاضریدلو په امر کښې باید هغه تاريخ چه د شخص حاضریدل
پکښې په کار دي ذکر شي.

دغه شان د حاضریدلو په امر کښې خارنوالي ته د شخص د
حاضرولو او د هغه د نیولو په باب که چېږي په حاضریدو باندي
مکلف شوی شخص د امر له منلو ډډه وکړي د امنیه افرادو
تکلیف خرګندېږي.

يوسل او يوه ماده: د نیولو او حاضرولو په باب امرونه د صادریدلو له نیټې
څخه ترشپړو میاشتو پورې چلېږي یا دا چه خارنوالي د یوی بلې
مودې د پاره او بد کړې وي.

يوسل دوهمه ماده: هغه امرونه چه د خارنوالي له خوا صادرېږي د افغانستان
په ټوله سیمه کښې چلېږي.

يوسل دریمه ماده: امرونه د امنیه افرادو په ذريعه تورن ته ابلاغېږي او یو نقل
ئې ورته سپارل کېږي.

اووم فصل د توقيف امر

يوسل خلورمه ماده: که چېږي د ګډونې (استنطاق) نه وروسته یاد تورن د
تینښتي په صورت کښې دده د الزام د پاره دليلونه کافې و ګنل
شي او پېښه جنایت یا داسي جنحه وي چه جزائي د حبس یوه
داسي موده وي چه له رې میاشتو زیاته وي خارنوالي د احتیاط
د پاره د محکمې نه مخکښې د توړه د توقيف غوبښنه کولي
شي.

يوسل پنځمه ماده: که چېږي جرم داسي جنحه وي چه مرتكب ئې ددری کاله
حبس په جزا محکومه یې او تورن په افغانستان کښې یو ثابت
او معلوم هستوګن خای و نه لري خارنوالي کولي شي چه دده د
توقيف د امر غوبښنه وکړي.

يوسل شپږمه ماده - که چېږي خارنوالي ته د تورن توقيف ضروري بنکاره شي
موضوع د مربوطی ابتدائیه محکمې قاضي ته وړاندې کوي او
دده د توقيف غوبښنه کوي. قاضي د خارنوالي په دليلونو
باندې د پوهې حاصلولو نه پس لازم امر صادروي او که ضرورت
وي نو د خارنوالي او تورن دوامو خبری.

اورېدلی شي. قاضي کولي شي چه د توقيف موده يو يا خو
واري اوېده کړي خو په دي شرط چه د توقيف ټوله موده له دري
میاشتو زياته نه شي.

يوسل اوومه ماده: که چېږي تحقیق د توظیف د هغې مودې د پوره کیدلو سره
سره چه په پورتنې ماده کښې ذکر شوي ده سرته نه وي رسیدلې
نو خارنوالي مکلفه ده چه دېښې پانې د ولایت د محکمې
رئيس ته وړاندې کړي او دي د ضرورت له مخه دا کولي شي چه
توقيف او بډ کړي.

نوموري رئيس کولي شي چه د توقيف موده يو يا خوواري او
بډه کړي خوپه دي شرط چه په هر وار کښې او بډوالې د پنځو
څلويښتو ورځونه زبات نه وي.

که چېږي د ولایت د محکمې رئيس د توقيف جاري ساتنه لارمه
ونه ګښې نو د کفالت بالمال يا بې له هغې دده د خوشی کيدو
امر صادر وي.

يوسل اتمه ماده: د چا چه عمر له د يار لسو کلونو کم وي د هغه توقيف جواز
نلري. که چېږي د حالاتو له مخه د صغیر خلاف احتیاطي
اجراات ضروري شي خارنوالي کولي شي چه د موضوع
ترپریکون پوري يو امامانت دار شخص يا یوی خيريه موسسيي ته د
صغر د سپارلو امر صادر کړي چه دي تر خپلي خارني لندې
ونيسۍ او د غوبښني په وخت ئې خارنوالي ته وښې اویائي
وروسپاري.

د صغیر د سپارښتنې موده باید له یوی هفتۍ زياته نه شي او يا
دا چه ابتدائيه قاضي د مودې په اوېدي د موافقه وکړي.

يوسل و نهمه ماده: که چېږي د حالاتو له مخه د یو داسي صغیر نيونه ضرورشي
چه عمرئي له دولسو اوښتي وي باید اصلاحي نسونځي يا یوی
خيريه موسسيي يا یو دولتي مقام ته وسپارل شي.

يوسل لسمه ماده: د توقيف د او امرو په ئاي کول د هغود صادریدلو راهيسي
د شپږ و مياشتوله تيريدو وروسته جواز نه لري او يا دا چه
خارنوالي يو بل ځل د هغود او پرديدو امر کړي وي.

يوسل يولسمه ماده: د توقيف مامور د توقيف په امر کښې د توقيف د امر په
منلو او د تورن په توقيف کولو مکلفول کېږي او د قانون هجه
ماده بیانیږي چه د تورن په باب تطبيق کېږي.

يوسل دولسمه ماده: بي له توقيف خاني نه په بل ئاي کښې د هيچا توقيف
جواز نه لري.

د توقيف خاني هېڅ يو مامور د واکمنو مقاماتو د امضا شوي
امر نه پرته يو شخص په توقيف خانه کښې نه شي منلي او نه ئي
د تاکلي ميعاد نه زيات په توقيف خانه کښې ساتلي شي.

يوسل ديار لسمه ماده: د محبس مامورين نه شي کولي چه د امنيي عمومي
وظيفه دارانو ته د خارنوالي دليکلي امر نه پرته د بنديانو سره
د ليدلو کتلواجaze او موقع ورکړي.

د توقيف خاني مامور مکلف دي چه چاته د خارنوالي د امر له
مخه اجازه ورکړي شوي ده هغه نوم اوورسره د ليدنۍ وخت او
نيته او د خارنوالي د امر مضمون د محبس په دفتر کښې درج
کړي.

يوسل خوار لسمه ماده: خارنوالي کولي شي چه تورن پخپل امر د نورو بنديانو
سره د تماس او هم د هر چاسره چه خارنوالي لزم و ګني د لدلونه
منع کړي، دا وضع دده مدافع وکيل سره د ليدلوا کتلوا چه
يواخې کېږي مخه نه شي نيولي.

يوسل پنځه لسمه ماده: د خارنوالي غږي کولي شي چه د خپلي و ظيفي په هره
سيمه کښې د توقيف خانو او محبسونو کتنې او د توقيفيانو او
بنديانو د دوسېي د صحت په باب د اطمینان حاصلولو اقدام

وکړي. په دی باب د هغه قیودو مراعات کېږي چه د خارنوالي د
چارو د تنظیم په قانون کښې درج شوي دي.

يوسل شپاپسمه ماده: هر توقيف شوي شخص حق لري هر کله چه وغواړي په
خوله يا په قلم د محبس مامورته شکایت و کړي او خارنوالي ته
د دغه شکایت د رسولو غوبښنه وکړي د محبس مامور د دې در
خواست په منلو او په دفتر کښې ئي له در جولو وروسته په
ابلاغ مکلف دي.

يوسل او ولسمه ماده: د چا چه په دی خبره علم ورسیږي چه یو خوک غیر
قانون توقيف دي يا دا چه دغه خوک په غیر مختص ظای
کښې توقيف دي کولي شي چه د خارنوالي یو غوري ته خبر
ورکړي، د خارنوالي غړي مکلف دي چه د خبریدو سره سم هغه
ঊای ته لارشي چه توقيف شوي شخص پکښې اوسي او د لازم
تحقيق له اجرا کولو وروسته د هغه چا د خلاصيدو امر صادر
کړي چه په غیر قانوني صورت توقيف دي او دا اجرآات ولیکي
او محضر ته یې وخیروي.

ا تم فصل موقتی خلاصون

يوسل اتلسمه ماده: خارنوالي هر وخت کولاي شي چه د خپل قرار له مخه او يا
د تورن د غوبښني په اساس د کفالت بالمال په قيد یا یې له هغه
د محل د آمر په موافقه د هغه د خلاصون امر صادر کړي.

يوسل نو ولسمه ماده: د هغه مبلغ اندازه چه د توقيف شوي د موقت خلاصون د
پاره د کفالې لاندي راوستل کېږي د ابتدائيه قاضي يا د ولایت
د قاضي له خوا په خپل خپل قضائي وند کښې تاکل کېږي.

يوسل شلمه ماده: د کفالې په امر کښې دا خرگندول کېږي چه که شخص د
تحقيق یا دعوي اي د حکم د تنفيذ په وخت حاضر نه شي نو په

يو تاکلي مبلغ ئي د ضبطي حکم صادرېږي او پاتي برخه ئي د
دي لاندنس لګښتونو دپاره تخصيصېږي:
الف: هغه لګښتونه چه د دولت له خواکېږي.

ب: هغه نقدی جزاوي چه تورن پري کله کله محاکومېږي.
که چېرې مالي کفاله بي له تخصيصه اجرا شوي وي نو په هغه
صورت گښي د حاضري دو ضمانت او د نورو مماثلو واجباتو په
باب چه په ده باندي تحميلېږي او هم د غه شان د تنفيذ نه د نه
تيښتي ضمانت اخستل کېږي.

يوسل يویشتمه ماده: خارنوالي د جنایتونو په باب کولي شي چه د ابتدائيه
قاضي له خوا د تورن د خلاصون د امر خلاف له صادريو
وروسته په خلير ويستو ساعتونو گښي مرافعه و غواړي.

يوسل دوه ويستمه ماده: د مرافعي در خواست د ولایت د محکمي د رئيس په
وراندي دائريېږي او ډير ژر د غور لاندې نیول کېږي.

د ولایت د محکمي رئيس کولي شي چه د دي قانون د يوسل
اوومي مادي د احکامو په اساس د توقيف د اوپردي د امر صادر
کړي.

که چېرې د مرافعي غوبښني د قرار صادريدو نه پس په دري
ورخو گښي موضوع د مرافعوي غور لاندې ونه نیوله شي د
ابتدائيه قاضي حکم سمدستي عملی کېږي.

يوسل درويشتمه ماده: د کفالې پيسې د تورن له لاسه وي که د بل د لاسه وي
قبلېږي، د پيسو ورکړه د محکمي په خزانه د نقدی تحويلي او
يا د قيمت بها سندونو په شکل کېږي.

يوسل خلير ويشتمه ماده: که چېرې تورن بي له معقوله عذره د مفروضو
التزامونو خخه د کوم یوه په تنفيذ گښي اقامه و نه کړي دده د
نقدی کفالې لومړۍ برخه پخپله او بي د محکمي له حکمه د
حکومت په حساب معامله کېږي او دوهمه برخه ئي که چېرې

دعوي په عدم سمع يا د تورن په برائت فيصله شي تورن ته په
ستنه ورکوله کېږي.

يوسل پنځويشتمه ماده: که چېري د خارنوالي غوري ته دا ثابته شي چه تورن
نقدي ضمانت ورکولي نه شي کولي شي چه دي د حلاتو د
تفاضا د رعایت سره د موقت خلاصون په بدل کښې په دي
مکلف کړي چه په تاکلو وختونو به د پولیس دفتر ته پرله پسي
حاضري ورکوي.

د خارنوالي غوري له تورن خخه دا غوبښنه کولي شي چه له هغه
هستوګن څای خخه چه جرم پکښې شوي دي ووئي او په بل
څای کښې هستوګنه غوره کړي يا دا چه تورن یو بنودلي څای
ته له تلوراتلو خخه منع کړي.

يوسل شپږويشتمه ماده: که چېري د تورن خلاف قوي د ليلونه پيداشي، يادي
خپل منلي شرطونه مات کړي یابل خه علت منج ته راشي نو دده
د موقت خلاصون د امر صادریدل د قانون د احکامو مطابق دده
دبیا ګرفتاري يا د توقيف د امر د صادریدو مخه نه شي نیولاني.

يوسل اووه ويشتمه ماده: که چېري تورن د ولايت د محکمې رئيس يا محکمې
ته حواله کړي شي که دي د توقيف لاندي وي نو د خلاصون واک
يې او که خلاص وي د توقيف اختيار ئې ددغه محکمې پلاس
دي چه دي ورته حواله کړي شوي دي، که چيري حواله د جنایاتو
محکمې ته شوي وي نه صلاحیت ئې په هغه صورت کښې چه
غوندو دوره ئې نه وي شروع شوي د ولايت د محکمې له قاضي
سره دي. که چېري فيصله په محکمه پوري د موضوع د تعلق نه
لرلو په شکل صادره شي نو ترڅو چه دعوي مربوطي محکمې ته
وراندې نه کړي شي ترهغي پوري د موقت خلاصون په غوبښنه
باندي غور کول د ولايت د محکمې د رئيس په صلاحیت کښې
دي.

يوسل اتویشتمه ماده: د تورن د توقيف په باب د مجنی عليه يا د حق العبد د
مدعی غوبتنه او دغه شان د تورن د خلاصون په باب پحشو نو
کبني دده خبری اوريدل کيږي.

نهم فصل

د ضبط شويو شيونو په باب اقدامات

يوسل نهه يشتمه ماده: د خارنوالي غري يا د ولایت محکمی رئيس کولي شي
چه کوم شبونه د تحقیق په دوران کبني اخستل شوي وي، د
حکم نه مخکبني هم په سته د هغو دبیرته ورکولو امر صادر
کړي خو په دی شرط چه یوبه ددعوي د چلنډ سره تعلق نه لري او
بل دا چه د مصادري د حکم لاندې به نه وي راغلي.
محکمه دا هم کولي شي چه په دعوي باندي دغور کولو په
دوران کبني په سته د اخستل شويو شيونو د بيرته ورکړي امر
وکړي.

يوسل ديرشمہ ماده: په سته د اخستل شويو شيونو د بيرته ورکړي امر بي له
غوبتنی هم صادریدي شي. خارنوال دا نه شي کولي چه د نزاع
له موجودګي. سره سره په سته د اخستل شويو شيونو د بيرته
ورکړي امروکړي.

که چېږي د نزاع يا د شيونو د اصل خاوند په باب شک شبهه
موجود وي نو موضوع ددواړو خواو د غوبتنی په اساس د
پريکړي د پاره د ولایت د محکمی رئيس ته وړاندې کيږي.

يوسل يو ديرشمہ ماده: هو خوک چه په اخستل شويو شيونو کبني د حق العبد
مدعی وي د خارنوالي نه ددغو شيونو د ورکولو غوبتنه کولي
شي، که چېږي خارنوالي دده غوبتنه ونه مني دي کولي شي چه
د ولایت د محکمې قاضي ته شکایت و کړي او د خپلو دليلونه
داوري دو غوبتنه تري وکړي.

يوسل دوه ديرشمە ماده: اخستل شوي شيونه هغه چا ته په ستنه ورکول کېرى
چه د اخستلو په وخت کېنى تري لاس ته راوستل شوي وي.
که چېرى اخستل شوي شيونه داسي وي چه د جرم موضوع ياد
جرم د پىينيدو سبب شوي وي نو دغه شيونه په ستنه هغه چاته
ورکول کېرى چه د جرم پىينيدو په سبب له لاسه وتلى وي خو په
دي شرط چه هغه خوك يى د ساتالو قانوني حق ونه لري چه دغه
شيونه تري اخستل شوي وي.

يوسل دري ديرشمە ماده: د ولايت محكمه او د هغى رئيس د اكولىي شي چه
ددعوي دواړه خواوي دغور د پاره د حقوقو محكمې ته راجع
کېي، په دي صورت کېنى دا کېدى شي چه اخستل شوي شيونه
د خارني لاندې ونيلو شي او يايي د ساتني په باب نور لارم
اجراات وکړي شي.

يوسل خلور ديرشمە ماده: د اخستل شوبونو په باب په ستنه د بيرته ورکولو
امر په محكمه کېنى د دواړو خوا وود غونښتنې مخه نه نيسې.
که چېرى دغسي امر د یوي خوا د غونښتنې په اساس د مقابل
لوري په مخکېنى د محكمې له پلوه صادر شوي وي تورن يا د
حق العبد مدعى بل حل په دغه باب غونښنه نه شي کولي.

يوسل پنځه ديرشمە ماده: که چېرى ددعوي د سورولو د ضرورت نه لرلو يا د
پانو د ساتالو امر ورکړشي نو په کار دي چه په شيونو کېنى د
تصرف کولو د خبرې پريکون وشي . که چېرى د دعوي په وخت
کېنى د ضبط شويو شيونو غونښتنه له محكمې شوي وي نو هم
دغسي اجراات کېرى .

يوسل شپږ ديرشمە ماده: که چېرى د دعوي خاوندان د دعوي له ختييدو نه تر
درې کلونو پوري د اخستل شويو شيونو غونښتنه ونه کړي بي له

دي چه محکمه پري حکم صادر کري پخپله د دولت مال گنل
کيږي .

يوسل اووه ديرشمہ ماده: که چېرې اخستل شوي شي دا سی وي چه د وخت په
اوښتو خرايېري يائی ساتنه د هغه د بې ھومره تاوان غواړي نو
خرڅون ېي په دي شرط جواز لري جه د تحقیق دحالا تو له مخه
باک ونه لري. په دي صورت کښې د خرڅ شوي شي خاوندې هغه
موده کښې دنه دچه په پور تني ماده کښې ذکر شوه کولي شي
چه د هفه د خرڅون نه د نهدو شوېو پیسوا غوبښنه وکړي .

لسم فصل د تحقیق پای او ورپسی اجرآت

يوسل اته ديرشمہ ماده: که چېرې خارنوالي د تحقیق د سرته رسولو نه پس د
دعوي سورو لو د ضرورت احساس ونه کړي نو په دغه باب خپل
قرار صادروي او دت وقيف شوي تورن د خلاصون امر که هغه په
بل علت د تو قيف لاندې نه وي صادروي په هغه امر کښې جه په
دغه باب صادرېري په کار دي چه موجبه اسباب ذکر شي دا امر
مجني عليه او د حق العبد مدعی ته ابلاغېري که چېرې د دوني
نه کوم یو مروي نو د اخبره ئي ورثه وته د هغه په هستوګن ځاي
کښې ابلاغېري .

يوسل نه ديرشمہ ماده: مجني عليه او د حق العبد مدعی هريو دا کولي شي چه
د دعوي سورولو د نه ضرورت په باب د خارنوالي له خوا د
صادرشوي امر خلاف مرافعه وغواړي خپه دی شرط چه دغه
امر ديو داسي تورپه باب نه وي صادرشوي چه نسبت ئي د دولت

يو مامور، يا مستخدم يا يو قضائي فرد ته دهجه جرم له كبله
شوي وي چه ارتکاب بي د وظيفي د اجراء په سبب شوي وي.
د مرافعي غوبښنه مجني عليه او د حق العبد مدعوي ته ابلاغ له
نيټې نه پس په سلو ورخو کښې دنه دنه د محکمي د تحريراتو
دفترته د عريضي په واسطه کېږي. د مرافعي غوبښني اعتراض
د ولایت د محکمي رئيس ته وړاندې کېږي او ډير ژر د غور
لندې نیول کېږي.

يوسل خلوېښتمه ماده: خارنوالي دا کولي شي چه په پورتنۍ ماده کښې ذکر
شوي امر د صادریدو نه دري مياشتني پس لغو کړي خو په دي
شرط چه محکمي به دهجه اعتراض درد په باب چه د دغه امر
خلاف ورته وړاندې شوي وي خپله فيصله نه وي صادره کړي.

يوسل يو خلوېښتمه ماده: لوی خارنوالي، مجني عليه او د حق العبد مدعوي
داکولي شي چه ددعوي سورولو د نه ضرورت په باب د
خارنوالي د امرخلاف د مجني عليه يا د حق العبد د مدعوي د
اعتراض متعلق د ولایت د محکمي د رئيس له لوه د صادر شوي
امر په سرستري محکمي ته خپل اعتراض وړاندې کړي.
په دي باب کښې د دي قانون ديوسل اووه شپيتمي او اته
شپيتمي مادي حکمونه په خاي کېږي.

يوسل دوہ خلوېښتمه ماده: که چېږي خارنوالي د تحقیق نه پس د اجوته کړي
چه پیښه جنایت يا جنحه يا قباحت دي او د تورن خلاف کافي د
ليلونه راغونې شوي دي نو دده خلاف جزائي ددعوي سوروي.
که چېږي پیښه جنحه يا قباحت وي خارنوالي تورن ته امر کوي
چه ابتدائيه محکمي ته حاضر شي. که چېږي پیښه جنایت وي د

عوي د هغي د حالي د امر په اساس د ئارنوال يا د هغه د قايم
مقام له خوا د ولایت په محکمه کبني سوريبي.

يوسل دري خلوينتمه ماده: ئارنوالي د جزائي دعوي له سورولو وروسته د
تورن د توقيف يا خلاصون او دده رفتاري په باب که پخوا
گرفتار شوي او بيا خلاص شوي وي د قانون د حکم مطابق
اقدام کوي.

يوسل خلور خلوينتمه ماده: هغه امرونه چي د ئارنوالي له خواد دي قانون د
يو سل اته ديرشمی او يوسل دوه خلوينتمي مادي د حکمونو
مطابق صادريري په کاردي چه د تورن نوم، شهرت عمر، د
زيريد و ئاي، هستوگن ئاي، کسب او د هغى پىبنى د قانونى
وصف بيان چه تورن ته ئى نسبت شوي د ي پكىنى وي .

يووسلسم فصل دحالى قضا

يوسل پنخه خلوينتمه ماده: احاله يوي محکمي ته دغور د پاره ديوى موضوع
سپارتى ته وأئى .

دا حالى قضا د ولایت د محکمي په قضائي ونده کبني د
محکمي د رئيس وظيفه ده .

د جنایاتو د عوي د دي قانون ديوسل دوه خلوينتمي او يوسل
اووه اتيايمى مادي د حکمونو مطابق ددغه رئيس په وراندى
تقدىمىرى او دي په عام صورت د خپلو نورو هغو صلاحىتونو
ته چه په قانون کبني ذكر شوي دي استفاده کوي.

د ولایت د محکمي رئيس کولي شي چه که ضرورت پىبن شى
خپلي غونه ي د مهال ويش نه بھر او ياد محکمي له اصلى
هستوگن ئاي خخه بيرون منعقدى كپي .

که چېري ضرورت پیښ شي د ولایت په محکمہ کښې د تولونه د زیات قدمدار قاضي موظفول ددغه محکمې د قضائي ونډه د احالي په قضيو باندي د غور او د نورو هفو صلاحیتونو نه د استفادي د پاره چه په قانون کښې د ولایت د محکمې قاضي ته ورکړشوي دي جواز لري.

يوسل شپږ خلوینتمه ماده: د ولایت محکمې قاضي مکلف دي چه ورته د قضيي د دوسیي د رسیدلو سره سمه غونډه وتاکي چه قضيي پکښې دغور لاندي نیوله کېږي او امر صادر کړي چه د قضيي د غور ورځ تورن او د دعوي نور و خصوصوته ابلاغ شي.

يوسل اووه خلوینتمه ماده: خارنوالي هغه غونډه چه قضيي پکښې د غور لاندي نیوله کېږي کم نه کم دري ورځي د غونډي له کيدو مخکښې تورن او د دعوي نور و خصوصوته ابلاغوی.

يوسل اته خلوینتمه ماده: د ولایت د محکمې رئيس د محکمې غونډي پت په پته منعقد وي او د پابوله کتنې، د خارنوالي، تورن او نورو خصوصو د اظهاراتوله او ريدو نه پس خپل اوامر صادروي. د ولایت د محکمې قاضي کولي شي چه محقق محکمې ته دلارمو توضیحاتو دوره اندې کولو دپاره راوغواړي.

يوسل نه خلوینتمه ماده: د ولایت د محکمې قاضي په ټولو حالاتو کښې داکولي شي چه د تكميلي تحقیقاتو د اجراء اقدام وکړي او پا خارنوالي په دغه کار موظفه کړي.

د ولایت د محکمې رئيس د تحقیق د اجراء په وخت کښې عیناً د تحقیق د قاضي صلاحیت لري. کله چه تحقیق سرته ورسید، خصوصو ته خبر ورکول کېږي چه خانونه پري پوه کړي، بیا د غونډي دکیدو نیته تاکل کېږي او د اخبره کم نه کم دري ورځي دغونډي د کیدونه مخکښې خصوصوته د هفوی د اظهاراتو د اوريدو د پاره ابلاغېږي. د محکمې رئيس پاني خارنوالي ته

لیپی چه خپلی غوبتنی د تورن د توقيف په صورت کښې په
دری ورخوي او د تورن د خلاصون په صورت کښې په لس ورو
خوکښې دنه د محکمی رئيس ته ليکلی وړاندې کړي.
يوسل پنځوسمه ماده: که چېږي د ولایت د محکمی قاضی ته خرګنده شي چه
پیښه د قانون له مخه د جزاورنه ده، يا د تورن خلاف دليلونه
کافی نه دی نود دعوى سورو لو دنه ضرورت امر صادروي او
توقيف شوی تورن په دی شرط چه په بل علت توقيف نه وی
خلاصوي.

يوسل یونځوسمه ماده: که چېږي د ولایت د محکمی رئيس و و يني چه پیښه
جنحه يا قباحت دی نو مربوطی ابتدائيه محکمی ته ئی د
احالی امر صادروي. په دی صورت کښې خارنوالي مکلفه ده
چه تولی پاني محکمی ته ولیپري او خصوم په دی خبره
محکمی ته تر تولو په نزدي غونډله کښې د حاضريدو د پاره دهغه
ميعادونو سره برابر چه ددي قانون په دوه سوه نهمه ماده کښې
راغلي دی خبر کاندي.

يوسل دوه پنځوسمه ماده: که چېږي د ولایت د محکمی رئيس ته دا ثابتنه شي
چه پیښه جنایت دی او د تور دليلونه هم کافی دی نو دجناياتو
محکمی ته د موضوع د احالی امر صادروي.

د ولایت د محکمی رئيس د جنایاتو محکمی ته د موضوع د
احالی امر د قضيې د وصف د ټالکو په غرض صادروي.

يوسل دری پنځوسمه ماده: که چېږي پخوا د پیښې په پاب د ابتدائيه محکمی
له خوا د جنایت والي په اساس د نه صلاحیت نهائی حکم صادر
شوی وي بي له دی چه وکتل شي چه پیښه د خارنوالي يا د ولایت
د محکمی د رئيس يا د تحقیق د قضی له پلوه دغه ابتدائيه
محکمی ته ارجاع شوی ده د ولایت د محکمی رئيس مکلف دي

که د نور دليلونه کافي و گښي چه دعوى د جنایاتو محکمي ته وسپاري. که چيرى د ولایت د محکمي رئيس بيا هم پیښه جنه يا قباحت و گښي کولي شى چه قضيه د جنایاتو محکمي ته د لزم حکم د صادرولو دپاره حواله کاندي.

يوسل خلور پنخوسمه ماده: که چيرى په تحقیق کښي ديوه نه زييات جرمونه شامل وي او تول د صلاحیت له مخه يوه سويه ولري او تول يو په بل پوري تپي و گنيل شى دغه تول جرمونه يوه داسې محکمي ته چه په مکانى لحاظ واکمنه وي د احالى په يوه امر ليپل کېږي او که چيرى جرمونه دسوئي په لحاظ د مختلفو محکمو په صلاحیت کښي داخل وي نو بيا تر تولو او چتى محکمي ته ليپل کېږي.

يوسل پنځه پنخوسمه ماده: په هغه امر کښي چه د قضيي د احالى دپاره مربوطى محکمي ته صادرېږي تورن ته منسوب شوي جرم، د هغه تول ارکان. د جزا د سختولو يا نرمولو موجبات او د قانون هغه ماده چه تطبيق ئى مطلوب وي بنودل کېږي.

يوسل اووه پنخوسمه ماده: د ولایت د محکمي رئيس هر کله و غواړي کولي شي چه مربوطى محکمي ته د قضيي د احالى په امر کښي تورن ته دنسټت شوي فعل قانوني وصف واړوي او هغه سختونکي حالات چه دي ئى ويني پکښي زيات کړي. دغه شان دي کولي شي چه په دعوى کښي نورى پیښي او نور نورن کشان هم داخل کاندي خویه دې شرط چه دغه پیښي په تحقیق کښي راغلى وي او دپینهو او تورنو کسانو په باب داسې حکم يا امر نه وي صادر شوي چه د (محکوم به) شي ارزښت ئى حاصل کړي وي.

يوسل اته پنخوسمه ماده: د ولایت د محکمي رئيس په هغه امر کښي چه مربوطى محکمي ته ئى د قضيي د احالى باب صادروي د تورن د توقيف د جاري پاتي کيدو يا خلاصون يا که چيرى مخکښي

نه وي گرفتار شوي يا خلاص شوي وي دهجه د گرفتاري او
توقيف خبره خر گندوي.

که چيرى د خلاصون په صورت کبني لوړۍ د تورن نه د کفالى
اخستن نه لزمه وګنه شى په کفالى پوري مربوط حکمونه
تطبیقېږي.

يوسل نه پنځوسمه ماده: په هغه صورت کبني چه د ولایت د محکمی رئیس د
جناياتو محکمی ته دقضیي د احالی امر صادروي ورسره ورسره
د هغو کسانو فهرست چه د شاهدی اوریدنه ئى لزمه وي د
هريوه د نامه او هستوګن ئاي سره او د هغو پیښو خبر چه دهجه
په باب د دوى د شاهدی اوریدنه په کار ده محکمی ته ليږل
کېږي.

يوسل شپیتمه ماده: خارنوالي د جناياتو محکمی ته د موضوع د احالی د
امر د صادریدو راهیسي په دری ورڅو کبني د ننه د ننه په
موضوع باندي خصوم خبروی.

يوسل يو شپیتمه ماده: که چيرى د جنايت ي تورن د هغه جنايت په قضیه کبني
چه د جناياتو محکمی ته ئى د احالی امر صادر شوي وي د دفاع
وکيل نه وي نیولی د ولایت د محکمی رئیس دی په دی پوهوي
چه د وکيل نیولو حق لري او که چيرى د دی کار د پاره د مهلت
ورکول لزم شى ده ته مهلت ورکوي.

يوسل دو ه شپیتمه ماده: پاني د احالی نه پس سمدستي د جناياتو محکمی ته
ليږل کېږي خوچه کله د تورن مدافعه وکيل د دوسيي دكتنى دپاره
د مهلت غوبښته وکړي د ولایت د محکمی رئیس دیوی تاکلى
مودی پوري چه له لسو ورڅونه زياته به نه وي ده ته مهلت
ورکوي. پاني په دغه موده کبني د تحریراتو په دفتر کبني ایندو
دلې کېږي او مدافعه ئى همدغلته په کتنه بوختېږي.

یوسل دری شپیتمه ماده: دغوندی د انتظام دپاره د ولایت د محکمی رئیس
تول هغه صلاحیتونه لری چه ابتدائیه قاضی ئی لری.

یوسل خلور شپیتمه ماده: که چیری په جنایت باندی دقضیي احاله د تورن نه
پشی شاشوی وی او دی بیاور وسته پخپله حاضر یا ونیول شی
په محکمه کبني په دعوی باندی غور د ده په مخکبني کېږي.

یوسل پنځه شپیتمه ماده: که چیری محکمی ته دقضیي د احالی د امر د
صادریدونه پس د تکمیلى تحقیقاتو د اجراء ضرورت پیښن شی
خارنوال مکلف دی چه هغه اجرا کړي او نتيجه ئی په محضر
کبني درج او محکمی ته ئی وړاندی کړي.

دولسم فصل

د محکمی په صادر و شویو امرونو اعتراض

یوسل شپې شپیتمه ماده: لوی خارنوال، مجني عليه او د حق العبد مدعی کولی
شي چه د جزائي دعوی دسورولو دپاره د علت د نشتوالی په
باب د ولایت د محکمی د رئیس له خوا د صادر شوی امر خلاف
ستري محکمی ته خپل اعتراض وړاندی کړي.

یوسل اووه شپیتمه ماده: په پورتنې ماده کبني ذکر شوی اعتراض هغه وخت
معتبر ګنډل کېږي چه د اعتراض لاندی راغلی امر د قانون نه په
مخالف اساس یا د قانون په تطبیق او تاویل کبني د اشتباہ
پیښیدو په اساس باندی ولاړوی یا پکبني بطلان پیښی شوی
وی او یا په اجراء اتو کبني داسی بطلان پیښن شوی وی چه په
حکم کبني موءثروی. اعتراض او په اعتراض باندی غور د هغه
قاعده سره سه کېږي چه د اعتراض د موضوع د تنظیم د پاره په
ستره محکمہ کبني تطبیقېږي. د خارنوالي او نورو خصومو په
باب د اعتراض موده د امر د صادریدو له نیتی خخه شروع
کېږي.

يوسل اته شپيتمه ماده: محکمه د خارنوالي او نورو خصومو د اظهاراتو له اوريدو ورسته خپل حکم صادروي، که چيری اعتراض د محکمي په وړاندی ومنل شي نو قضييه یوئل بیا د ولايت د محکمي رئيس ته د هغه جرم له تاکلو سره چه ديو فعل يا افعالو له کولو جوړ شوي دي په ستنه لېږي.

ديار لسم فصل

د نويو دليلونو د را بر سيره کيدو له کبله د تحقيق جارو تنه يوسل نه شپيتمه ماده: که چيری د جزائي دعوى د سقوط د ميعاد له ختميدو مخکبني نوي دليلونه را بر سيره شي هغه امر چه د دعوى سورولو د نه ضرورت په باب د خارنوالي يا د ولايت د محکمي له خوا صادر شوي وي د تحقيق د جاروتنى مخه نه نيسى. د شاهدانو شاهدي، محضرونه او نوري پاني چه مخکبني خارنوالي يا د ولايت د محکمي رئيس ته نه وي وړاندی شوي خو ممکنه ده چه د هغو دليلونو د تقوئي موجب شي چه پخوا نه کافي ګنبل شوي وو او يا د داسې وضاحت سبب شي چه حقیقت ترى څرګند شي د نويو دليلونو له جملی ګنبل کيرې.

خوار لسم فصل تحقيق دقاضي په لاس

يوسل اويايمه ماده: که چېري لوی خارنوالي د جنایت په فقر و کښې د قضيي
تحقيق ديو قاضي په لاس بهتر و ګني کولي شي چه د دعوي په هر
حالت کښې د ولایت د محکمې له ريس نه غواړي چه د محکمې يو
قاضي ددغه کار دباره موظف کري خارنوالي د تحقيق کار دقاضي
تروتگه پوري جاري ساتي.

يوسل يو اويايمه ماده: د تحقيق قاضي يې د خارنوالي له غونبتنې يا د یوبيل داسي
مقام له احالۍ پر ته جه په قانون کښې بنو دل شوي وي ديو تاکلي
جرم په باب د تحقيق دکولو اقدام نه شي کولي.

يوسل دوه اويايمه ماده: کله چه دعوي د تحقيق قاضي ته وسپارله شوه بیا د تحقيق
صلاحیت یوائحي دي لري اوبي له ده بل هيڅوک د قضيي د تحقيق
اقدام نه شي کولي.

يوسل يو او يايمه ماده: د تحقيق قاضي بي د خارنوالي له غونبتنې يا د یوبيل داسي
مقام له احالۍ پرته چه په قانون کښې بنو دل شوي وي ديو تاکلي
جرم په باب د تحقيق دکولو اقدام نه شي کولي.

يوسل دوه او يا يايمه ماده: کله چه دعوي د تحقيق قاضي ته وسپارله شوه بیا د
تحقيق صلاحیت یوائحي دي لري او بي له ده بل هيڅوک د قضيي د
تحقيق اقدام نه شي کولي.

يوسل دری او يا يايمه ماده: د تحقيق قاضي په هغه قضيي کښې چه تحقيق ئى ده ته
سپارل شوي دي د تحقيق له مقرار تو سره سم د خارنوالي له لري د
دي فصل د احكامو له رعایت سره اقدام کوي.

يوسل خلور او يا يامه ماده: د تحقیق قاضی کولی شی چه د خارنوالي يو

غري يا د قضائي ضبط يو مامور د خپل صلاحیت په کربني.
کبني د ننه د خينو چارو په اجرا موظف کري.

يوسل پنځه او يا يامه ماده: که چيري د تحقیق قاضی د خاينونو د حالت د ثبیت
يا د تفتیش د اجراء د پاره پخپله تک لزمنه وکني نود دي
موضوع خبر خارنوالي ته ورکوي.

يوسل شپړ او يا يامه ماده: هغه شاهد چه د شاهدي ويلو دپاره د تحقیق قاضی
ته له تللو خخه انکارو کړي او هغه شاهد چه د تحقیق د قاضی
ته له تللو خخه انکار وکړي او هغه شاهد چه د تحقیق د قاضی
په وړاندی حاضريې خو د سوګند کولونه ده کوي يا هغه
شاهد چه ئان معذور بنيې خو په نتيجه کبني دده عذر صحیح
نه خیزی د دی قانون د دوه اتیا يمی، دری اتیا يمی او خلور
اتیا يمی مادی د حکمونو سره سم په جزا محکوميې.

يوسل اووه او يا يامه ماده: هغه حکمونه چه د پورتنی مادی د حکم سره سم د
شاهدانو خلاف د تحقیق دقاضی له خوا صادرېږي د قانون له
حکمه سره سم د اعتراض لاندی رانلای شی.

يوسل اته او يا يامه ماده: که چيري شاهد پخپله خوبنې يا له هغه وروسته چه
دوهم وار په حاضر یدو مکلف شی د تحقیق دقاضی په وړاندی
حاضر شی او معقول عذر و بنيې قاضی د خارنوالي د اظهاراتو
له اوريدو وروسته دی له نقدی جزا معافولي شی او که چيري د
تحقیق د خمتيدو نه مخکبني د شاهدي نه ويلو يا سوګند نه

کولونه واپری د تحقیق قاضی کولی شی چه د ده ټوله یا خینی
جزا عفو کاندی.

یوسل نه او یایمه ماده: د تحقیق قاضی د توقيف د امر له صادرولو نه
مخکنې مکلف دی چه د خارنوالي اظهارات واوری.

خارنوالي په هره مرحله کښی د تورن د توقيف غوبښنه کولی شی.

یوسل اتیایمه ماده: د توقيف په باب چه د تحقیق قاضی کوم امر صادرولو
هغه ترپنځلسو ورڅو پوري چليږي. سره ددي هم دی کولی شی
چه د خارنوالي او تور د اظهاراتو له اوريدنۍ وروسته یوڅل يا
خواری د توقيف امر او بد کړي خوپه دي شرط چه د توقيف
ټوله موده له دوومیاشتو وانه وپري.

یوسل یو اتیایمه ماده: که چيری د تحقیق جريان لپای ته نه وی رسیدلی او
قاضی د توقيف او بدوالی په پورتنۍ ماده کښی د ذکر شوی
میعاد نه ترزیاتی مودی پوري لازم وبلی نو په کار دی چه ددغه
میعاد له ختمیدو نه مخکنې د موضوع پانۍ د ولايت د
محکمی رئيس ته وسپارلی شی چه دی کوم امر لازم ګښی هغه
ددی قانون د یوسل اوومی مادی د حکم سره سم صادر کړي.

یوسل دوه اتیایمه ماده: خارنوالي کولی شی چه په جنایاتو کښی د تحقیق د
قاضی له خوا د خلاصون د صادر شوی امر په باب استیناف
وغواړي په دی حالت کښی د دی قانون د یوسل یوویشتمی او
یوسل دوه ویشتمی مادی حکمونه تطبیقیرې.

یوسل دری اتیایمه ماده: که چيری د ولايت د محکمی د قاضی له خوا د توقيف
امر د خارنوالي د استیناف په اثر صادر شوی وی له نوی سره د

تورن د خلاصون امر د ولایت د محکمی درئیس نه پرته بل
هیئوک نه شی صادر ولی.

یوسل خلور اتیايمه ماده: چه کله تحقیق پای ته ورسیپری نو د تحقیق قاضی
پانی خارنوالی ته لیری. خارنوالی مکلفه ده چه که غوبنتنی لری
هغه دتونن د توقيف په صورت کبئی د دری ورخو دنه دنه او د
تونن د خلاصون په صورت کبئی دلسو ورخو دنه دنه لیکلی د
تحقیق قاضی ته وراندی کری. د تحقیق قاضی مکلف دی چه د
تحقیق رویداد ټولو خصومو ته ابلاغ کری چه که په دغه باب ځه
نظريات لری چه هغه خرگند کری.

یوسل پنځه اتیايمه ماده: که چیری د تحقیق قاضی ددی خبری احساس و کړي
چه پېښه دقانون له مخه دجزاړونه ده، یا د تونن خلاف دليلونه
کافی نه دی نو د دعوى سورو لو دنه ضرورت امر صادروي او
که تونن په بل علت توقيف نه وي هغه خوشی کوي. هغه امر چه
په دی باب صادریپری په کاردي چه دموجبه اسیابو ذکر پکښی
وی. دا امر مجنی عليه او د حق العبد مدعی ته ابلاغېږي، که
چیری د هغوي نه کوم یومړوی نواړئ ورثه وته دده په هستو
ګنځای کبئی رسول کېږي.

یوسل شپر اتیايمه ماده: که چیری د تحقیق قاضی دا تثبتت کری چه پېښه
جنحه يا قباحت دی نوتونن مربوطی ابتدائيه محکمی ته حواله
کوي او خارنوالی مکلفه ده چه ډير ژر تولی پانی هغى محکمی
ته ولیری او موضوع خصوموته ددی قانون دیوسل نهمی مادی
د ذکر شویو میعادونوله مخه په خوار نزدی غونډه کبئی دکلهون
په غرض محکمی ته د حاضریدو د پاره ابلاغ کری.

یوسل اووه اتیایمه ماده: که چیری د تحقیق قاضی داتثبتیت کړی چه پیښه
جنایت دی او د تورن خلاف دلیلونه کافی دی دعوى د ولایت د
محکمی رئیس ته حواله کوي او خارنوالي دغی محکمی ته د
پانو ته سمدستی لیږ لو مکلفوی.

یوسل اته اتیایمه ماده: خارنوالي، مجنی عليه او د حق العبد مدعی کولی شی
چه دهفو امرونو خلاف چه د تحقیق د قاضی له خوا د دعوى
سورولو د نه ضرورت په باب صادرېږي اعتراض وکړي خو دا
هله چه دغه امر یو دولتی مامور یا مستخدم یا د قضائی ضبط
یو مامور ته د نسبت شوی تور په باب دهفعه جرم په اساس چه
دوظيفی د اجراء په وخت یا دوظيفی د اجراء په علت پیښ شوی
وی نه وی صادر شوی.

د اعتراض د میعاد او دهفعه د اجرآآتو په باب د دی قانو د یوسل
نه دیرشمی مادی حکمونه په ظای کېږي.

د خارنوالي په باب د اعتراض میعاد د اعتراض لندی راغلی
امر د صادریدو له نیټې خخه حسابېږي.

یوسل نه اتیایمه ماده: خارنوالي هر کله چه وغواړي د تحقیق پانۍ د تحقیق په
جريان باندی دخان خبرولو دپاره کتلی شی خوپه دی شرط چه
دغه اجرآات د تحقیق په جريان کښی ٿنڌ رانه ولی.

یوسل نوی یمه ماده: خارنوالي او نور خصوم کولی شی چه لرمن دفوع او طلبات
د تحقیق قاضی ته وړاندی کړي، د تحقیق قاضی د دری ورڅو
دننه دننه د موجبه اسبابو بیان سره د موضوع د پريکون اقدام
کوي.

دوهم کتاب

محکمی

لمړی باب

صلاحیت

لومړی فصل

په جزائي مسئلو کښي د جزائي محکمو صلاحیت

يوسل يو نوي يمه ماده: هر قضيه چه د قانون په مقتضي جنحه يا قباحت ګنل
کېږي حل و فصل ئى د ابتدائيه محکمی په صلاحیت کښي دی.

يوسل دوه نوي يمه ماده: هر ه قضيه چه د قانون په مقتضي جنايت ګنل کېږي
حل و فصل بي دجناياتو د محکمی په صلاحت کښي دی.

يوسل دری نوي يمه ماده: دغور د پاره مختصه محکمه د جرم دپینیدو د خاى
يا د تورن دهستوګن خاى او يا د تورن د نيوني د خاى محکمه

. ۵۵

يوسل خلور نوي يمه ماده: د جرم د شروع په حالت کښي هر هغه خاى چه
پکښي د جرم ارتکاب د شروع له چارو خخه یو چاره پیښه شوی
وی د جرم دپینیدو خاى ګنل کېږي.

د مستمره جرمونو په باب هغه خاى چه پکښي داستمرار حالت
جاری وي او د اعتيادي او متواли جرمونو په باب هغه خاى چه
پکښي ددغو جرمونو له چارو خخه دیوی چاري ارتکاب کېږي
د جرم دپینیدو خاى ګنل کېږي.

يوسل پنځه نوي ديمه ماده: که چيري د افغانستان نه بهريو داسي جرم پيښ
شي چه د افغانی قانون احکام دهغه په باب تطبيقې او
مرتكب په افغانستان کښي يو تاکلی هستوګن ئخای ونه لري
او نه به افغانستان کښي نیول شوی وي که جنایت وء نو
دعوى يې د کابل د جنایاتو د محکمی او که جنحه وه نو
دعوى ئې د کابل د ابتدائيه محکمی په وړاندی دائيرې.

دوهم فصل

په هغو حقوقی مسئلو کښي د جزائی محکمو صلاحیت چه د جزائی مسئلو
پريکړه ورپوری تړلې وي.

يوسل شپږ نوي يمه ماده: د جرم نه راولړۍ شوې د خسارې د جبران په باب
حقوقی دعواګانې په هره انداره چه وي د جزائی محکمو په
وړاندی د جزائی دعوو سره یوځای دغور دپاره دائيرې دلې شې.
يوسل اووه نوي يمه ماده: جزائی محکمه د ټولو هغو قضایا و د پريکون
صلاحیت لري چه پريکون ئې د جزائی دعوو سره تړون لري او
ددغی محکمی په وړاندی دائيرې شوې وي خوبه دی شرط چه
دقانون حکمونو صريحا مستثنې کړي نه وي.

يوسل اته نوي يمه ماده: که چيري ديوی جزائی دعوى په باب د حکم صادرونه
ديوی بلی جزائی دعوى دفيصلې په نتيجه پوري موقوفه وي نو
دلړۍ دعوى غور د دوهمى دعوى ترپايه پوري څنډېږي.

يوسل نه نوي يمه ماده: که چيري ديوی جزائی دعوى فيصله د شخصيه احوالو
د موضوعاتو له جملې خخه په یوه موضوع پوري موقوفه وي
جزائی محکمه کولی شي چه جزائی دعوى وڅندوی او تورن، يا

د حق العبد مدعى يا مجنى عليه ته ديوى تاکلى مودي مهلت
ورکړي چه موضوع واکنى مرجع ته وړاندی کړي. د دعو و
خنډونه د ضروري او عاجلو تحقیقاتو او اجرآتو مخه نه نيسى.
دوه سومه ماده: که چيرې هغه ميعاد چه په پورتنى ماده کښي ذکر شوي دی
تیرشى او دعوى خپل واکمن مرجع ته نه وي وړاندی شوي
محکمه کولى شي چه د دعوى له خنډونه تیره شي او دهغى د
پريکون اقدام و کړي. دغه شان محکمه کولى شي چه که لزمه
ئي و ګښي دغه ميعاد يو واريما او بد کاندي.
دوه سوه یوه ماده: جزاى محکمی دغیر جزاى مسئلو په باب دجزائی ادعا سره
دربط په لحاظ د حل و فصل په اقدام کښي د همدغو مسئلو په
خاص قانون کښي د اثبات د لارو چارو پیروي کوي.

درېم فصل د صلاحیت جګړه

دوه سوه دوهمه ماده: که چيرې دعوى دداسى واحد جرم يا ګنهو جرمونو له کيله
ورېاندی شوي وي چه د تحقیق يا حکم په لحاظ د ولایت ديوى
محکمی په دوه مربوطو مرجعو پوري تعلق لري او دواړو مرجعو
د صلاحیت لرلو یانه لرلویه باب خپلی نهائی فيصلی صادری
کړي او د غور صلاحیت په هماغو دوو مرجعو پوري منحصر
وي د صلاحیت دار مرجع د تشخیص دپاره موضوع د جنحو
داستیناف د دیوان په وړاندی چه د ولایت د محکمی په چوکات
کښي واقع دي وړاندی کېږي.

دوه سوه دريمه ماده: که چيري د صلاحیت لرلو يانه لرلو په باب د ولایت په دوه
محکمو یا د جنایاتو په دوه محکمو پوري دوه مربوط مرجع
نهائي فيصلی صادرې کړي د صلاحیت د تاکلو موضوع ستري
محکمی ته وړاندی کېږي.

دوه سوه خلورمه ماده: د دعوي د خصومو له جملې خخه هر یوکولی شي چه
ديو درخواست په ضمن کښي خپل سندونه او دليلونه بيان او د
مربوطی محکمی د تاکلو غوبنتنه و کاندي.

دو سوه پنځمه ماده: محکمه په غوبنتنه باندي د اطلاع حاصلولونه وروسته
امر کوي چه د موضوع پاني دي د تحریراتو په دفتر کښي د نورو
خصومو د خبر تیا د پاره کښېښودلی شي چه په لسو ورڅو کښي
دننه دنه هريو خپل نظریات ليکلی وړاندی کړي. کله چه
د موضوع پاني د تحریراتو په دفتر کښي کښېښودلی شي د
دعوي دغور جريان خنډول کېږي یا دا چه محکمہ د دی حکم په
عکس باندی امر صادر کړي.

دوه سوه شپږمه ماده: ستره محکمہ یا د ولایت محکمہ په مربوطو پانو باندی د
اطلاع حاصلولو نه پس مربوطه محکمہ یا هغه مرجع چه بايد
دعوي وړاندی بوئي تاکي دغه شان محکمہ دهفو نورو محکمو
د اجرآاتو و حکمونو په باب چه دهفو په صلاحیت لرلوي حکم
کړي دی تصمیم نیسي.

دو سوه اوومه ماده: که چيري د محکمی کښي چه خارنوالي نه وي په یوه داسی
نقدي جزا چه مبلغ ئي له پنځه سوه افغانیو نه زیات نه وي
محکومیدی شي.

دوهم باب

د جنحي او قباحت محكمي

لومړۍ فصل

د دواړو جګړه والو خواو خبرونه

دوه سوه اتمه ماده: د جنحو او قباحتونو محکمونه دعوى د خارنوالي د غرو يا
د حق العبد د مدعى په لاس محکمی ته د تورن د حاضريدلو د
مکلفيت سره ددى قانون د نھمي مادی په احکامو برابر سپارلی
کېږي.

دغه شان د ولایت د محکمی درئیس یا د تحقیق دقاچی د امر
په اساس هم دعوى محکمی ته سپارل کېږي.
که چیری تورن پخپله غونډی ته راغی او د خارنوالي له پلوه
ورته تور متوجه شو او ده محکمی ته غاره کښېښو ده دا اجراء
د حاضريدو د مکلفيت قایم قامه ده.

دوه سوه نھمه ماده: محکمی ته په حاضريدلو باندی د دواړو جګړه والو خوا و
مکلفيت د قباحتونو په باب له غونډی نه یوه ورڅ او د جنحو په
باب له غونډی نه دری ورځی مخکنې کېږي. په دی میعاد
کښې هغه وخت چه دلاري دمز له دو هلو دپاره په کار دی داخل
نه دی. دا مکلفيت د خارنوالي او حق العبد د مدعى له جملې
څخه د هریوہ دغوبښتنی له مخه کیدی شي. د مشهود جرم په
حالت کښې محکمی ته د تورن د حاضريدلو مکلفيت بې له
مهلتنه هم جواز لري. خوکله چه تورن محکمی ته حاضر شي او
دڅپلي دفاع د تياري دپاره مهلت وغواړي د محکمی له خوا
ورنه د پورتنی مادی مطابق مهلت ورکول کېږي.

دوه سوه لسمه ماده: تورن ته نسبت شوي تور او هغه مواد چه د جزا په تاکلو
تصريح کوي په احضار پابنه کښي درجيري او پخپله تورن يا
دهغه هستوګن خاي ته د قانون په حکمونو برابر ابلاغيري. که
چيري. د تورن دهستوګن خاي دلتيون کوشش تشن لارشي احضار
پانشه هغه اداري مرجع ته چه په افغانستان کښي د تورن
وروستي هستوګن خاي ورپوري تړون لري سپارله کيرې او د جرم
دېښيدو خاي دتورن تر ټولو وروستي هستوګن خاي ګنيل کيرې
خويه دی شرط چه خلاف ئى ثابت نه شى.

دوه سوه یوو لسمه ماده: د بنديانو ابلاغ د محبس آمریائی قایمقام او دهغو
ضابطاني او افرادو ابلاغ چه په اردو کښي په خدمت بوخت وي
او د ژاندارم د افرادو او ضابطاني ابلاغ د ژاندارم او اردو
مربوطو اداروته کيرې.

دوه سوه دولسمه ماده: خصوم حق لري چه محکمی ته په حاضريدو باندي د
مکلفيت سره سمدستي د دعوي په پانو باندي خانو نه خبر
کاندي.

دوهم فصل د دواړو جګړه والو خواو حضور

دوه سوه دريار لسمه ماده: دهغی جنحي تورن چه جزائي جبس وي مکلف دي
چه پخپله محکمی ته حاضر شى. د نورو جنحو او د قباحتونو په
باب تورن کولي شى چه د دفاع دپاره خپل وکيل پخپله
نمایندگی راولیېږي خو محکمه په هر حالت کښي داکولي شى
چه پخپله تورن ته د حاضريدو اموو کاندي.

سره د دی هم د تورن وکیل یائی قریب یائی یو خپلوان کولی
شی چه محکمی ته حاضر شی او د تورن دنه راتلو عذر بیان
کړی. که چیری دده عذر د محکمی له خوا و منل شی نو
محکمی ته د تورن د حاضریدو د پاره یو میعاد ټاکۍ او
خارنوالي مکلفه ده چه ددغه میعاد اطلاع تورن ته ورسوی.

دوه سوه خوار لسمه ماده: هر کله چه خصم د قانون مطابق په حاضرید لو باندی
د مکلفیت نه پس په ټاکلې ورڅه محکمی ته حاضر نه شی او
خپل وکیل هم په هغو مواردو کښی چه اعتبار لري راونه ليږي
نو که چیري احضار پانه پخپله ده ته سپارل شوي وي او داسي
عذر ئی هم نه وي وړاندی کړي چه دده دنه حاضریدو باک لري
کوي محکمه د دعوى دپريکون اقدام کوي او دا محاكمه قانونا
د حضوري محاكمي په حكم کښي ګنل کېږي.

که چیري احضار پانه پخپله تورن ته نه وي سپارل شوي محکمه
ابلاغ تکراروي او ده ته خبرداري (اخطار) ورکوي چه که هغې را
تلونکي غونډي ته حاضر نه شی چه په موضوع دپريکون اقدام
وکړي، دغه وخت محاكمه قانونا د حضوري محاكمي په حكم
کښي ګنل کېږي.

دوه سوه پنځلسنه ماده: که چیري تورن ته پخپله د احضار پانه د رسيدو او د
محکمی د خبرداري ورکولو سره سره دی حاضر نه شی محکمه
مکلف ده چه په دعوى باندی دغور کولو په باب خپلواجرآتو ته
په داسي شان دوام ورکړي چه ګنۍ تورن حاضر دی.

دوه سوه شپارسمه ماده: محکمه هر وخت چه وغواړي کولی شي چه د تورن د
توقیف او هغې غونډی ته ئى د حاضرو لو امر صادرکړي چه
د ځنډنه پس په دعوی باندی دغور دپاره ټاکل شوي ده.

دوه سوه اولسمه ماده: که چیری تورن په دعوی باندی له غوره پس او دغونډی
له پای ته رسیدلو نه مخکښی حاضر شي نو په دعوی باندی
غور د ده په مخکښی بیتره جار ويستل کېږي.

دریم فصل

په دعوی باندی غور او د محاکمې په غونډه کېښي د اجرآتو لاری چاري.

دوه سوه اتلسمه ماده: د محاکمې غونډه باید بنکاره وي، سره ددی هم محکمه
کولی شي چه د عمومي نظام يا د عمومي آدابو د ساتنى نه د را
پورته شويو ملاحظاتو له مخه امر وکړي چه ټولو دعوی يا د
دعوی یوه برخه دی په پټو غونډو کښي دغور لاردي ونيوله شي.
دغه شان محکمه کولی شي چه د خلکو یوه ټاکلی ډله په غونډه
کښي دګډون کولو نه منع کړي.

دوه سوه نولسمه ماده: دخارنوالي یوغرۍ باید چه د جزائي محکمو په غونډو
کښي ګدون ولري او محکمي مکلفي دی چه د د اظهارات
واوروی او په غوبښوئي غور وکړي.

دوه سوه شلمه ماده: تورن دخارنی لاردي غونډي ته حاضرېږي.
په دعوی باندی د غور په وخت کښي دخارن ډډي ته کول
جواز نه لري مګر هله جواز لري چه د غونډي انتظام داسی تس
نس کړي چه ډډي ته کول يې لازم وګنډل شي.

په دغسى حالت کېنىچه ٿو پوري چه غونډي ته د ده د حاضري دو
په باب لار اواره نه شى دمحاكمى اجرآات جاري ساتل کيږي.
محكمه مکلفه ده چه د تورن پشى شائى كوم اجرآات کړي وى
په هغو باندی دی خبر کړي.

دو سوه يوېشتمه ماده: په غونډه کېنىچه غور په لور آواز دخصوص مو او شاهدانو په
نومونو اخستلو شروع کيږي.

د تورن نه دده د نامه، لقب، عمر، کسب، د زېر یدو دخای او
هستوګن ځای پونتنه کيږي او هغه تور چه د دعوى د احالى په
امر يا احضار پانه کېنىچه په ده پوري تړل شوي دي لوستل کيږي.
ورپسى خارنوالي او د حق العبد مدعى کومي غونښتني چه لري
ئى وړاندی کوي او بيا د تورن نه پونتنه کيږي چه د کوم فعل د
ارتکاب نسبت چه ده ته شوي دي ده گه په کولو اعتراض لري که
نه؟

که چېرۍ تورن د فعل په ارتکاب باندی اعتراض وکړي محکمه
کولي شى چه دغه اعتراض کافى و ګښى او بي شاهدانو د
شاهدى له اوريديلو خپله فيصله صادره کاندی، که چېرۍ تورن
معترف نه وى نو د اثبات د شاهدانو د شاهدى د اوريديلو اقدام
کوي.

د شاهدانو نه لومړۍ خارنوالي، وروستي مجنى عليه ورپسى د
حق العبد مدعى بيا تورن او بنې وروسته د حق العبد مسئول
پونتنه کوي.

خارنوالی او مجنی عليه او حق العبد مدعی په دوهم وارهم د شاهدانو نه دهغو پیښو د توضیح دپاره چه دهغو په باب ئی په خپلو شاهدیو کبئی جوابونه ویلی وی پوبنتنه کولی شی.

دو سوه دوه ويشتمه ماده: د اثبات د شاهدانو د شاهدی له اوريدينی وروسته د نفی د شاهدانو شاهدی او ريد له کېږي، تورن د حق العبد مسئول، خارنوالی او مجنی عليه په ترتیب سره او تر ټولو وروسته د حق العبد مدعی د نفی له شاهدانو پوبنتنه کوي.

تورن او د حق العبد مسئول په دوهم وارهم د شاهدانو ته دهغو پیښو توضیح دپاره چه دهغو په باب ئی په خپلو شاهدیو کبئی جوابونه ویلی وی پوبنتنه کولی شی.

د خصومو له جملی خخه هريو کولی شی چه د هغو پیښو د توضیح يا تحقیق د پاره چه شاهدانو د هغو په باب شاهدی ویلی وی د شاهدانو د شاهدی دبیا اوريديو او يا د دغه مطلب دپاره د نورو شاهدانو د شاهدی اوريدلو غوبنتنه وکړي.

دوه سوه درويشتمه ماده: دعوی په هر حالت کبئی چه وی محکمه کولی شی هره پوبنتنه چه وغواړي د حقیقت د ځرګند تیاد پاره د شاهدانو نه وکړي يا خصومو ته دشاهدانو دپوبنتني کولو اجازه وکاندی.

محکمه مکلفه ده چه شاهدانو ته دداسی پوبنتنو د مخامن کیدو مخه ونیسی چه يا په موضوع پوری ربط نه لري او يا ئی مخامن کیدل جائز نه وی.

دغه شان محکمه مکلفه ده چه هر قسم داسی صريحة خبره يا اشاره او يا تملیح منع کړي چه د شاهد دویرولو يا د افکارو د ګډو ډی سبب کېږي. محکمه کولی شی چه د شاهدانو د

شاهدی د اوریدلو غوبتنه دهغو پیښو په باب چه د محکمی په
وراندی په کافی اندازه روبنانه شوی وی تردید کاندی.
دوه سوه خلیرو یشتمه ماده: د تورن نه په زور جواب غوبنسل جواز نه لری
که چیری په دعوی باندی دغور کولو په وخت کبni داسی پیښی
رابر سیره شی چه دهغو په باب د تورن له پلوه د توضیحاتو
وراندی کونه لارمه وکنله شی قاضی د دپام ورتنه اړوی او اجازه
ورکوی چه لزم توضیحات وراندی کړي. که چیری تورن
پوبنستونه د جواب ورکولونه خان وژغوری یا په غونډه کبni د
ده اظهارات دهغو اظهاراتو سره چه دتور د دلیلونو دتولونی یا
د تحقیق په وخت کبni ئی کړي دی مغایرت ولري محکمه
کولي شی چه د تورن د لوړنې اظهاراتو د لوستلو امر وکړي.
دوه سوه پنځو یشتمه ماده: د خارنوالي غږي، تورن او د دعوی نور خصوم
کولي شی چه د اثبات او نفی د شاهدانو د شاهدي اوریدلونه
پس په خبرو پیل وکړي. په هر حال تورن ته په آخر کبni یو حل
بیا دخ BRO کولو موقع ورکوله کېږي.
که چیری تورن یا دهغه مدافع وکیل دغور په وخت د خپلو
خبرو په دوران کبni د دعوی د موضوع نه ووځي، یا یو مطلب
بیاو وائی محکمه کولي شی چه د موضوع نه د وتلو یا د مطلب
د تکرارو لو مخه ونیسي.
د دغو پورتنو اجرآتو د پای ته رسیدلو نه پس په دعوی باندی
دغور کولو مرحله سرته رسیږي او محکمه دغور او مذاکري نه
پس خپل حکم صادروي.

دوه سوه شپړ ويستمه ماده: د محکمی دغونډی جريان باید ولیکل شی او زيات نه زيات یوه ورڅ پس باید ده ګه په هر منځ باندي د محکمی درئيس او محرر ا مضاء و اخستله شی. په دی رویداد کښی دغونډی تاریخ، د غونډی پتوالی او بنکاره والی، د قاضیانو، محرر او د خارنوالي د هغه غږي نومونه چه په غونډه کښی ګډون لاره، دخصومو او مدافعو وکیلانو نومونه، دشاهدانو شاهدی او دخصومو اظهارات اخستل کېږي او په رویداد کښی هغو پا نو ته چه په غونډه کښی لوستل شوي وي. او ټولو هغو اجرآتو ته چه په غونډه کښی شوي دی هم اشاره کېږي.

دغه شان په دی رویداد کښی هغه غوبتنۍ چه په دعوی باندي دغور کولو په وخت کښی وړاندی شوي او هغه قرارونه چه په فرعی مسئلو کښی اتخاذ شوي او ده ګډون نص چه صادر شوي او دغونډی نور جريانات قيد یېږي.

څلورم فصل شاهدان او نور دليلونه

دوه سوه اووه ويستمه ماده: شاهدان د خصومو له جملی خخه دیوه د غوبتنۍ له مخه دیو خبروال په لاس دغونډی دکیدونه کم نه کم څلیرو یشت ساعته مخکښی دلاري دمزل له وهلو دپاره د لازم وخت د زیاتو لو سره محکمی ته په حاضر یدو مکلف کېږي. دمشهود جرم په حالت کښی په حاضریدو باندي د شاهدانو

مکلفیت هر وخت او حتی د قضائی ضبط د یو نفر مامور یا د امنیی د یو فرد دخولی په خبر جواز لری. شاهد کولی شی چی د خصم دغونبستنی په اثر بی د پخوانی اعلان نه غوندی ته حاضر شی. محکمه کولی شی چه په دعوی باندی دغور په وخت د ضرورت له مخی هر ثوک ئی چه خوبن وی راو غواپی او دهغه اظهارات و اوری، همدغه شان محکمه کولی شی چه د دغه شخص د جلب او احضار امر صادر کړي محکمه دا هم کولی شی چه دی بلی غونډی ته په حاضریدو مکلف کړي. محکمه کولی شی چه د دعوی د حقیقت د خرګند تیا دپاره د هر چا شاهدی چه پېچله خوبنې د شاهدی ورکولو د پاره تیاروی واوری.

دوه سوه اتویشتمه ماده: د شاهدانو په نامه په لور آواز غږ کېږي او (دبلي) ويلو نه وروسته خپل مخصوص اطاق ته ننوځي او دمحکمی په وړاندی دشاهدي. ويلو دپاره وار په وار د دغه اطاق نه روځي. هر شاهد چه د شاهدی ويلونه وزګاريږي دغونډی په غولی کښې په دعوی باندی دغور تربای ته رسیدو پوری انتظار کوي يا داچه محکمه ورته دغونډی دغولی نه د وتلو اجازه ورکړي. که ضرورت پیښ شی نوو د یو شاهد دشاهدي داوریدلو په وخت کښې دبل شاهد ډډی ته کول يا خینې شاهدان دخینو نورو سره منځ کول جواز لری.

دوه سوه نه ويشتمه ماده: که چېږي یو شاهد په حاضریدو باندی د مکلفیت نه پس محکمی ته له حاضریدونه ډډه وکړي دخارنوالي د اظهاراتو د اوریدونه پس په یوه داسې نقدی جزا چه مبلغ ئی په قباحتونو

کښی له سلو افغانیو او په جنحو کښی له زرو افغانیو زیات نه
وی محاکومیدی شی. که چیری محاکمه د ده د شاهدی او ریدنه
لزمه و ګنې کولی شی چه دی په دوهم وار محاکمی ته په
حاضریدو مکلف کړي او په دعوی باندی غور تر بلې غونډی
و ځنډوی. دغه شان محاکمه کولی شی چه د شاهد د ګرفتاری او
حاضرولو امر صادر کړي.

دوه سوه دیرشمہ ماده: که چیری شاهد په خپله خوبنې یا په دوهم وار په
حاضریدو باندی د مکلف کیدونه پس حاضر شی او د منلو لایق

عذر و پاندی کړي محاکمه کولی شی چه د خارنوالی د اظهاراتو
د او ریدو نه پس دی د نقدی جزا دور کولونه معاف کړي.

که چیری شاهد په دوهم وار په حاضریدو باندی د مکلف
کیدو سره هم حاضرنه شی ده ګه مبلغ په ورکولو باندی چه مقدار

ئی په پورتنی ماده کښی د ذکر شوی جز د زیات نه زیات حدله
دوه چنده څخه زیات نه وی جواز لري. او محاکمه کولی شی چه
دده د ګرفتاری او حاضری امر همدمغی غونډی یا بلې هغې
غونډی ته صادر کړي چه په دعوی باندی غور د هغې ترکیدو
پوري ځنډوی.

دوه سوه یو دیرشمہ ماده: که چیری شاهد د دعوی په باب د حکم تر صادریدو
پوري محاکمی ته حاضر نه شی دی کولی شی چه د نقدی جزا ور
کولو په حکم باندی په معمولو لارو چارو او په هغو حالاتو کښی
چه قانونا جواز لري، اعتراض و کړي.

دوه سوه دوہ دیرشمہ ماده: که چیری شاهد دخپلی حاضری د امکان ته ټرلو په
باب د منلو وړ عذر و پاندی کړي محاکمه کولی شی چه په

موضوع باندی دخارنوالي او نورو خصومو د خبرولونه پس د ده
شاهدی دده په هستوگن ځای کښی واوری او په دی حالت کښی
هم خصوم کولی شي چه پڅله یا دهغوي مدافع وکيلان يا دواړه
حاضر شي او د شاهد نه لارمي پونتنۍ وکړي.

دوه سوه دری ديرشمہ ماده: که چيري محکمه د شاهد د شاهدی دپاره انتقال
وکړي او د شاهد د عذر عدم صحت خرګند شي محکمه د
خارنوالي د اظهاراتو له اوريدونه پس کولی شي چه دي ديوی
داسي مودی په جبس چه ميعاد ئې له دری مياشتوزيات نه وي
او به یوه داسي نقدی جزا چه مبلغ بې له شپړو زرو افغانیوزيات
نه وي محکوم کړي.

دوه سوه خلور ديرشمہ ماده: هغه شاهدان چه دخپل عمر خوارلسم کال ئې پوره
کړي وي مکلف دی چه د شاهدی ويلونه مخکښی په خدای
سوګند وکړي چه شاهدی به په حقه وائی او د حق نه پرته
په څه نه وائی. که چيري شاهد د (اشهد) په لفظ شاهدی ويله او
پوهیده چه په دی تعبير کښی پڅله سوګند پروت دی نوپه
پورتنی عبارت د سوګند کولو ضرورت نشته. د هغو شاهدانو
شاهدی اوريدل چه لاد عمر خوارلسم کال ئې نه وي پوره کړي يې
له سوګنده د معلوماتو حاصلولو دپاره جواز لري.

دوه سوه پنځه ديرشمہ ماده: که چيري شاهد د سوګند کولو نه ډډه وکړي او یا
د پونتنو د جواب ويلونه داسي خان وژغوری چه په قانون کښی
جواز نه لري د قباحتونو په باب د حبس په یو داسي موده چه
ميعاد ئې له یوی هفتی او یا په داسي نقدی جزا چه مبلغ ئې له
سلو افغانیوزيات نه وي او د جنحو په باب د حبس به یوه داسي

موده چه میعاد ئې له دری میاشتو او یا په داسی نقدی جزا چه
مبلغ ئې له شپږو زرو افغانیو زیات نه وی محاکومیږي.
که چیری شاهد په دعوی باندی دغور له ختمیدو نه مخکنې د
خان ژغورنی نه واپری د ټولی یا ځینې محاکوم بها جزا نه معاف
کیږي.

دوه سوه شپږ دیر شمه ماده: د شاهدانو رد د قاضیانو د رد د دلیلونو د مبحث
په اساس جواز نه لری.

دوه سوه اووه دیر شمه ماده: میره اوښه که خه هم د دوى د ازدواج رابطه
شلیدلی وی په ټولو حالاتو کښی کولی شي چه دیو بل خلاف د
شاهدی ویلو نه خان ژغوری.

د تورن اصول او فروع او اقارب او تر دوهمى درجی پوري
څپلوان کولی شي چه د تورن خلاف له شاهدی ویلونه خان
ژغوری خو په دی شرط چه په تورن پوری تړل شوی جرم د
شاهد، یا یو قریب یا د دنه دنډی څپلوان په خلاف نه وی او یا د
دوى له جملې څخه یو - د دغه - جرم د جزائی اطلاع مخبر
نه وی او یا دا چه په قضیه کښی له سره نور هیڅ مثبت دلیلونه
موجود نه وی.

دوه سوه اته دیر شمه ماده: په جزائی محاکمو کښی د شاهدی نه د شاهد دخان
ژغورنی او د شاهدی ویلونه دهغه د معافولو په باب د حقوقی
اجرا آتو قاعدي چلیږي.

دوه سوه نه دیر شمه ماده: که چیري د حق العبد مدعى د خپلی دعوی دکرنې
نه بهر د شاهد په حیث یو مطلب د محاکمی غوره ته رسماه د ده
خبری اوریدلی کیږي.

دوه سوه خلويښته ماده: محکمه کولي شی چه دهغى شاهدي، د لوستلو امره
کړي چه په لومړنی تحقیق، يا د تور د دليلونو د راټولونی په
وخت يا د اهل خبره په وړاندی ویلى شوی وي خوپه دی شرط چه
پخپله د شاهد د خولي نه د شاهدي اوږيدنه د کوم سبب له مخه
مشکله وي او یاتورن او دهغه مدافع وکيل دده د شاهدي په
لوستلو سلاشي.

دوه سوه يو خلويښته ماده: که چيري شاهد د خپلي شاهدي د پېښو له جملې
څخه د يوی دريادولو په باب خپل عجز وښيئي نو د تور د دليلو
نو د تولونی په وخت کښي د ده د ورکړي شاهدي يا وينا هغه
خاصه برخه لوستل جواز لري.

که چيري د پخوانۍ شاهدي يا وينا سره د محکمي د غونډي په
وړاندی د شاهد د شاهدي تناقض خرګند شی د دی مادي د
پورتنۍ فقرې درج شوي اجرآت کیدي شی.

دوه سوه دوه خلويښته ماده: که محکمه مناسب وګښي کولي شی چه په
دعوي باندی دغور کولو په دوران کښي د هر داسي دليل د
وړاندی کولو امره کړي چه د حقیقت د خره ګنده تیا دپاره ئې
لارم و بولی.

دوه سوه دری خلويښته ماده: محکمه پخپله خوبنې او یا د خصومو په
غوبښنه کولي شی چه په یوه دعوي کښي یو خو تنه اهل خبره
وتاکي.

دوه سوه خلور خلويښته ماده: محکمه پخپله خوبنې او یا د خصومو به
غوبښنه کولي شی چه اهل خبره محکمي ته دهغو نظریاتو په
توضیح وړاندې کولو موظف کاندې چه مخکښي ئې د لومړنی
تحقيق په وخت کښي یا محکمي ته خرګند کړي دي.
تحقيق د محکمي په وړاندی مشکل شی محکمه کولي شی چه
خپل یو غړي د هغه په تحقيق موظف کاندی.

پنځم فصل د حق العبد ادعاء

دوه سوه شپږ خلويښتمه ماده: چاته چه ديو جرم نه ضرر واوری کولی شي چه ده ګډي محکمی په وړاندی چه په قضیه باندی غور کوي په هره مرحله کښي چه وغواړي او له هغه مخکښي چه ددي قانون د دوه سوه پنځویشتمني مادی دا حکامو مطابق په دعوى باندی غور ختم شی د حق العبد دعوى وړاندې کړي، خوکه چیری جزائي قضیه له ابتدائی محکمی نه تیره شي او دی خپله حق العبدی دعوى سوره نه کړي په استینافی محکمه کښي خپله حق العبدی دعوى نه شي سورولي.

د حق العبد ادعاء تورن ته د خبروال په ذريعه د ابلاغ يا په هغه غونډه کښي چه دعوى پکښي دغور لټه وي او تورن پکښي حاضر وي دغوبستني په اساس کېږي. که چیري تورن حاضرته وي د دعوى جريان څندېږي او مدعى په دی مکلفېږي چه خپلې غوبستني تورن نه ابلاغ کړي. که چیري د تحقیق په دوران کښي پخوا مدعى په دی صفت پیژندل شوي وي نو محکمی ته د جزائي دعوى د احالی په امر کښي حق العبدی برخه هم داخله ګډل کېږي. که چیري په قضیه کښي د حق العبد د مدعى د اخليدل د جزائي دعوى د جريان د څنګه سبب شي محکمه کولی شي چه په دعوى باندی غورئې له حق العبدی برخي نه جاري وساتي او د حق العبد مدعى ته اجازه ورکړي چه خپله دعوى د جزائي حکم له صادریدو نه پس په حقوقی محکمه کښي سوره کړي.

دوه سوه اووه خلويښته ماده: که چيري هغه ثوک چه د جرم نه ورته ضرر اوښتني دی د دعوى سورو لو د اهليت فاقد وي او قانوني مثل ئى هم نه وي هغه محکمه چه جزائي دعوى دهغى د غور لاندې ده د خارنوالي دغونښتنى له مخه کولى شى چه د د پاره قيم ونيسي چه دده له خوا دحق العبدی دعوى سوره کري. د غسى ثوک هيڅکله هم دمحاکمي دلګښتونو په ورکولو نه مکلفېږي.

دوه سوه اته خلويښته ماده: د حق العبد دعوى په تورن باندي که بالغ وي او د ده په قانوني مثل باندي که د قانوني صلاحیت فاقد وي سورول کېږي.

که چيري تورن قانوني مثل ونه لري محکمه مکلفه ده چه د پورتني مادی په احکامو برابر د د پاره قيم ونيسي. دغه شان د حق العبد دعوى د حق العبد مسئوليتو خلاف هم چه د تورن دافعالونه را پور ته شوي مادی ضررونه قانونا هغوی ته متوجه وي سورول کیدي شي.

خارنوالي کولى شى چه د حق العبد د مدعى د نشتوالي په صورت کښي د حق العبد مسئولين په دعوى کښي داخل کاندي چه دمحاکمي په لگښتونو باندي د دوى د محکومولو دپاره لارا واره شي. ددى مادی د حکم تطبيق په هیڅ صورت د جزائي محکمو په وړاندی د ضمان د دعوى سورولو او دغه شان په دعوى کښي دهغونه غير چه د حق العبد د عوى پري سوره شوي وي او د حق العبد د مسئوليونه غير دنور وخلکو د داخلو لو اجازه نه ور کوي.

دوه سوه نه خلويښته ماده: د حق العبد مسئول کولى شى چه پخپله خوبنه په جزائي دعوى کښي هری مرحلې ته چه رسيدلى وي ددى قانون د دوه سوه پنځويښتمى مادی د حکم مطابق په دعوى باندي

دغور دسرته رسید لونه مخکنې داخل شی خو خارنوالي او
د حق العبد مدعى کولی شی چه په دعوى کښي د ده دداخليدو
له قبولی سره مخالفت وکړي.

دوه سوه پنځوسمه ماده: د حق العبد مدعى د محکمې د محصول په ورکړه
مکلف دي او دغه شان په دي هم مکلف دي چه کومې پیښې
د خارنوالي، يا د تحقیق د قاضی يا د محکمې له پلوه د اهل
خبره او شاهدانو د حق الزحمي او لګښت د پاره ټاکل کېږي په
پیشکې دول امامت کېږدي.

دوه سوه یو پنځوسمه ماده: که چېږي د حق العبد ادعا د قانون له مخني
دمنلورونه وی تورن، د حق العبد مسئول، او خارنوالي هرييو دا
کولی شی چه په غونډه کښي د حق العبد د مدعى له قبليدو
سره مخالفت وکړي.

دوه سوه دوه پنځوسمه ماده: هغه قرار چه د حق العبد د نه قبليدو په باب د
خارنوالي يا د تحقیق د قاضی له پلوه صادرېږي د جزائي
محکمې په وړاندۍ د حق العبد د ادعا او په حقوقې محکمه
کښي د ده له خوا د حق العبد د دعوى د سوريدو مخه نه نيسې.
د حق العبد د ادعا د قبليدو په باب د محکمې قرار دهغه
اجرا آتود بطلان سبب کېږي چه په جزائي دعوى کښي د ده له
ګډون نه مخکنې شوي دي. د حق العبد د مدعى د قبليدو
په باب د خارنوالي يا د تحقیق د قاضی قرار هغه محکمې
ته مقيدوی چه په جزائي دعوى غور کوي.

دوه سوه دری پنځوسمه ماده: د حق العبد دعوى دهغه میعاد په تیریدو
ساقطېږي چه د معاملاتو په احکامو کښي د حقوقې دعوى
د سقوط په باب د (وخت د تیریدو) د اساس په حيث قبول شوي
دي.

که چیري جزائي دعوي له سوريدو نه پس د مختصو سبيونو له
جملې خخه ديوه له كبله ساقطه شى د حق العبد هغه دعوي چه
له دغى دعوى سره سوره شوي ده ته ساقطيپري.

دوه سوه خلور پنخؤسمه ماده: د حق العبد مدعى كولى شى چه دعوى په هره
مرحله کبني پرېږدې، د حق العبد مدعى مكلف دي چه د
دعوى له پريښودو نه مخکبني لګښتونه ورکړي دعوض
غوبنتنى په باب د تورن حق که چيري قانوني اساس ولري
محفوظ پاتي کېږي.

په دى صورت د دعوى پريښو د نه په جزائي دعوى باندي هيڅ
اثر نکوي.

دوه سوه پنځه پنخؤسمه ماده: که چيري پخپله مدعى ته د حاضريدو مکلفيت
ابلاغ شى او سره د دى هم محکمی ته حاضر نه شى يا خپل
وکيل ورته راونه ليږي او خپلی غوبنتنى غونډي ته وړاندی نه
کړي په دى صفت د ده نه حاضريدل د دعوى پريښود نه ګنيل
کېږي.

دوه سوه شپږ پنخؤسمه ماده: که چيري د حق العبد مدعى په جزائي محکمو
کبني دعوى پرېږدې كولى شى چه خپله دعوى په حقوقى
محکمو کبني سوره کړي خو په دى شرط چه د کوم حق د
حاصلو لو دیاره ئې دعوى سوره کړي ده چه دهغه په پريښو
دوئي تصریح نه وي کړي.

دوه سوه اووه پنخؤسمه ماده: د حق العبد د مدعى له خوا د دعوى پريښو دنه
ددعوى نه د حق العبد د مسئول د ډډي ته کيدلو
سبب کېږي خو په دى شرط چه د حق العبد د مسئول په دعوى
کبني د حق العبد د مدعى په غوبنتنه داخل شوي وي.

دوه سوه اته پنخؤسمه ماده: که چيري د جرم له كبله زيان من شوي شخص په
حقوقى محکمه کبني دعوض غوبنتنى دعوى وکړي او بیا د
جزائي محکمی کبني د عوض غوبنتنى دعوى و کړي او بیا د

جزائی محکمی په وړاندی دعوی سوره شی نو که دی په حقوقی
محکمہ کښی دعوی برېبدی کولی شی چه دغه دعوی په جزائی
محکمہ کښی د جزائی دعوی سره غبره ګه سوره کاندی.

دوه سوه نه پنځوسمه ماده: که چیري د حق العبد دعوی په حقوقی محکمو
کښی سوره کړی شی نو په کاردي چه پريکون ئې د هغې جزائی
دعوی د فيصلی د نهائی نتيجې تر حاصلیدو پوري وڅنډول
شی چه دهغې نه مخګښی یا دهغې د جريان په وخت په محکمہ
کښی سوره شوی ۵۵. خو که چیري د جزائی دعوی پريکون د
تورن دليونتوب له کبله وڅنډول شی نو د حق العبد دعوی
فيصله کېږي.

دوه سوه شپیتمه ماده: دهغو حق العبدی د عوو په پريکون کښی چه د جزائی
محکمو په وړاندی دائريې د دی قانون په احکامو عمل کېږي.
دوه سوه یوشپیتمه ماده: تورن کولی شی چه د حق العبد د مدعی نه دهغه
تاوان ګالنه چه د حق العبد د دعوی له کبله ورته او بنتی وي د
قانون د احکامو مطابق و غواړي.

شپږم فصل

د تزویر فرعی دعوی

دوه سوه دوه شپیتمه ماده: خارنوالي او نور خصوم کولی شی چه د دعوی په
هره مرحله کښی د قضیي د پایو له جملې خخه په هره پانه چه په
موضوع کښی وړاندی شوی وي د تزویر دعوی وکړي.

دوه سوه دری شپیتمه ماده: د تزویر دعوی دهغې د مدعی د ادعا له مخه کېږي
چه د تحقیق په محضر یا د غونډۍ په محضر کښی قیدېږي دغه
شان د تزویر دعوی د مدعی له خوا د یو ا مضاء شوی غونښتن
لیک له مخه چه د دعوی په دوسیه کښی اینسودل کېږي هم
کیدی شي. د تزویر په دعوی کښی د هغې پانی تاکنه چه پری د

تزویر دعوی شوی وی د هغى د تزویر له دليلونو له راولو سره
ضروري ده.

دوه سوه خلور شپيتمه ماده: که چيري هغه مقام چه قضيه ئې د غور لاندی ده د
تزویر د ادعاء په باب د تحقيق کيده لازمه وگبني نو پاني
خارنوالي ته سپاري. که چيري دغور د لاندی دعوی پريکون په
هغه پا نه پوري موقوف وي چه د تزویر دعوی پري شوي ده دغه
مقام كولي شي چه خوپوري د تزویر د دعوی پريسكون د مربوط
مرجع له پلوه کيږي د دعوی جريان وختندي وي.

دوه سوه پنځه شپيتمه ماده: که چيري د دعوی جريان وختندي شي او حکم يا
قرار په عدم تزویر باندی صادر شي نو ضروري ده چه په همدغه
حکم يا قرار کبني د تزویر مدعى تر دوه نيموزرو افغانيو پوري
په نقدی جزا محکوم شي.

دوه سوه شپې شپيتمه ماده: که چيري حکم د تولو يا خينو رسمي پانو په تزویر
 الصادر شي نو هغه محکمه چه دغه حکم ئى کړي وي د دغو پانو
دلغو کولو يا سمولو حکم خنګه چه لازم وي هم صادر وي د
اخبره په يو ياد داشت کبني ثبتېږي او دغه پانه په نېټه کيږي.

اووم فصل

په غونډه کبني د انتظام ساتنه

دوه اووه شپيتمه ماده دغوندي اداره او انتظام دغوندي د رئيس په واک
کبني دي. د غونډي رئيس کولي شي چه خوک دغونډي انتظام
خرابوي هغه دغونډي دغولي نه وباسي، که چيري دغه شخص
دده امر ونه مني محکمه کولي شي چه سمدستي تر اتو
څلويښتو ساعتو نو پوري د ده بندی کولو يا تردری سوه
افغانيو پوري ده جريمه کولو حکم صادر کاندی. د محکمی د
احکم سمدستي په څای کيږي او استیناف پري نه شي کيدی.

که چیري دغوندي وران کاري د محكمى د کاروالو خخه وي
محكمه کولي شى چه دغوندي په وخت کبني دی دقضائي قوى
د کاروالو د تاديب د قاعدو سره سم تاديب کاندى. محكمه
دغوندى دختميده نه مخکبني خپل صادر کړي حکم لغو کولي
شي.

دوه سوه اته شپيتمه ماده: که جري خوک په غونده کشى د جنحى با قباحت
ارتکاب وکړي محکمه کولی شى چه په همدغه غونډه کبني د
تورن خلاف دعوى سوره کاندى او دخارنوالي او تورن د
اظهاراتو اوريديلونه پس خپله فيصله صادره کړي په داسې حالت
کبني د دعوى سورول په هغه غوشتنه پوري چه ددى قانون په
دريمه او خلور مه ماده کبني ذکر شوي ده مربوط نه ده. که
چيري په غونډه کبني جنایت پيښ شى د محکمى رئيس
خارنوالي ته د تورن د سپارلو امر کوي. د احکم ددى قانون
دائمى مادى د حکم په تطبیق کبني خلل نه اچوي.

د محکمى رئيس په تولو حلاتو کبني دپېښۍ محضر ترتیبوی او
که ضرورت پيښ شى د تورن د ګرفتاري امر صادروي.

دوه سوه نه شپيتمه ماده: که چيري د وظيفي په وخت يا د وظيفي په علت د
مدافع وکيل نه يوداسي حرکت وشى چه دغوندي په انتظام
کبني خلل اچول و ګنل شى او يا د جزا وروي دغونډي رئيس
دپېښۍ محضر ترتیبوی. که چيري د مدافع عمل د تاديب وروي
دي د تاديب دپاره د محکمى رئيس ته حواله کوي او که د جزا
وروی نوخارنوالي ته یې د تحقیق د اجراء د پاره سپاري. په هر
حالت کبني په دعوى باندى دغور کولو دغونډي په هيئت کبني
دهغى غونډي د رئيس او غړو ګدون جواز نه لري په کومه غونډه
کبني چه دغه حادثه پيښه شوي وي.

دوه سوه اویا یمه ماده: په هغه جرمونو لاندی غور چه په غونډه کښی پیښېږي
او محکمه دهغوه په باب دغوندي د کیدو په وخت کښی دعوى
نه سوروي دعادي احکامو مطابق کېږي.

اتم فصل حکم

دوه سوه يو اویا یمه ماده: هغه خه چه د لومړۍ تحقیق په پانو او د دلیلونو د
ټولونی په محضرونو کښی درج دی محکمه په هغه مقیده نه ده
بې له هغه چه د قانون نص بالعكس تصریح کړي وي.

دوه سوه دوه اویا یمه ماده: په قباحتونو کښی ليکلی محضرونه دهغوه پیښو په
باب چه د مربوطو ماموريتو له پلوه پکښی ثبتیېږي ترڅو پوري
چه د دغه پیښو نفی ثابته شوي نه وي حجت ګنډل کېږي.

دوه سوه دری او یا یمه ماده: قاضی په دعوى کښی دهغى عقیدى سره سمه چه
ددلیلونو له مخه ورته پیدا کړي په پوره ازادي حکم صادروي
خو سره د دی هم دی په داسې دلیل باندی خپل حکم بناء کولی

نه شی چه د ده په وړاندی راول شوي نه وي.
دوه سوه خلورو او یا یمه ماده: د حکم صادرونه په بنکاره غونډه کښی کېږي که
څه هم په دعوى باندی غور په پتیه غونډه کښی شوي وي. د حکم
علنیت دغونډی په محضر کښی ثبتیېږي او د محکمی د رئیس
او محرر له خوا امضاء کېږي.

محکمه داسې تدبیر نیولی شی چه هغى غونډی ته د تورن
حاضری تضمین کړي چه د حکم د نطق د پاره تاکل شوي ده او
تورن ونه کړي شی چه په حکم باندی د نطق نه مخکښی د
غونډی له غولی ووئي.

په دغو تدبیرونو کښی د تورن د توقيف او ګرفتاری امر هم شامل دی خویه دی شرط چه پیښه له یو داسی قسمه وی چه د تورن د توقيف جواز ورکوي.

دوه سوه پنځه او یا یمه ماده: که چیري پیښه ثابتنه نه وی یا په قانون کښی د جزا ور نه وی محکمه خپل حکم د تورن په برائت صادروي او دی په دی شرط چه په یواځي په همدي پیښه کښی توقيف وی خلاصوي.

که چیري پیښه ثابتنه او فعل د جزا ور وی محکمه د مقرري جزا په تاکنه خپل حکم صادروي.

دوه سوه شپږ او یا یمه ماده: که چیري ابتدائيه محکمي ته دا خرگنده شی چه پیښه د جنایت له نوعی ده نویه موضوع ګښی د پريکون د صلاحیت په نه لرلو باندی خپل حکم صادروي او قضیه د لارمو اجراءاتو دپاره خارنوالي ته ارجاع کوي.

دوه سوه اووه او یا یمه ماده: تورن ته په داسی پیښه چه د تورن د احالی په امر یا د احضار په پانه کښی داخله نه وی او دغه شان د تورن نه غير بل داسی چاته چه دهغه خلاف دعوى نه وی سوره شوي جزا ورکول جواز نه لري.

دوه سوه اته او یا یمه ماده: محکمه کولي شی چه په خپله هغه فيصله کښی چه صادر وي ئې تورن ته دنښت شوي تور قانوني وصف وګر خوي، دغه شان محکمه کولي شی چه د تورن تورد جزا سختولو د موجباتو زياتو لو له لاري چه دغونډي په تحقیق یا غور کښی تشبیت شوي وی که خه هم د تورن د احالی په امر یا د احضار په پانه کښی درج شوي نه وی تعديل کاندی.

محکمه کولي شی چه دهري عادي خطاء د سمون او د هري داسی سهوي د راګرڅولو اقدام وکړي چه د احالی په امر یا احضار پانه کښی د درج شوي اتهام په عبارت کښي موجود وی.

محکمه مکلفه ده چه په وارد کړي تغییر باندی تورن خبر کړي
او که تورن وغواړي نوورته مهلت ورکړي چه د جرم د وصف
ګرڅولو یا د اتهام د تعديل په مقابل کښي خپله دفاع تیاره
کړي.

دوه سوه نه او یایمه ماده: د دی قانون د دوه سوه شپږ خلوېښتمی مادی
دوروستی فقری د حکم له رعایت سره سره د جزائی دعوى په
باب چه هر حکم صادرېږي باید چه د حق العبد د مدعى د
غوبښنو او د تورن له خوا د غوبښل شوی عوض په باب د
محکمی په تصمیم باندی مشتمل وي.

که چیري د تورن له پلوه د عوض د غوبښني په باب تصمیم
نیولو د جزائی دعوى په باب د حکم په صادرولو کښي ئندہ
پینباوه محکمه کولی شي چه په دغه غوبښنه باندی د غور
کولو په دوران کښي د حزائی دعوى په باب خپل حکم صادر
کړي. په دی حالت کښي د عوض دعوى په حقوقی محکمو
کښي بې د محسول له ورکولو سورول کیدلی شي.

دوه سوه اتیایمه ماده: د حکم سره یو خای باید موجبه اسباب ذکر شي. که
چیري حکم په الزام باندی بنا شوي وی نو دا ضروري ده چه
په دغه حکم کښي هغه پینبه چه د جزا مستوجبه ده او دهغى
کوايف او هغه قانوني نص بیان شي چه د حکم د صادریدلو
باعث شوی دي.

دوه سوه یو اتیایمه ماده: محکمه د هغو غوبښنو په پريکون چه د خصومو له
خوا وړاندی شوی دي د حکم د موجبه اسبابو د بیان سره مکلفه
.۵۵

دوه سوه دوه اتیایمه ماده: حکم او اسباب ئى د صادریدو له نيتی نه لس ورځی
پس ليکل کېږي، د محکمی رئيس پري مهر لګوی او د

محکمی رئیس او محررئی امضای کوی. که چیری رئیس د يو
عذر له مخي ونه کړي شی چه هغه مهر او امضاء کړي د هغو
قاضيانو نه يو چه له ده سره ئى د حکم په صادرولو کښي ګدون
کړي دی هغه مهر او امضاء کوي. او که چیري د ابتدائيه
محکمی له پلوه صادر شوي او د ددغې محکمی قاضي د
حکم اسباب پخپل خط لیکلی وي خو ديو عذر له مخه ئى دهغه
امضاء کول له واکه نه وي پوره شوي د ولایت د محکمی رئیس
کولي شی چه پخپله د اصل حکم نسخه مهر او امضاء کړي يا
دمحکمی یوغړي دهغه په مهر او امضاء موظف کړي. که چیري
ابتدائيه قاضي د حکم اسباب پخپل خط نه وي لیکلی حکم له
دي کبله چه د اسبابو ذکر پکښي نشته باطلېږي.

دلسو ورڅود تاکلی ميعاد نه د حکم د امضاء کولو څند د قوي
موجباتو نه پرته جواز نه لري. خو په هر حال هغه حکم چه له
صادر یدونه پس په دير شورور څو کښي دننه مهر او امضاء
نه شی باطل ګنيل کېږي بی لی دی چه حکم په براپت صادر
شوي وي. د محکمی د تحریراتو دفتر مکلف دی چه د دعوى
ذيدخل شخص ته دهغه د غوبنتني له مخه تصدیق ورکړي چه
دغه حکم په تاکلی ميعاد کښي مهر او امضاء شوي نه دي.

دوه سوه دری اتیايمه ماده: که چیري محکمه په صغیر تورن باندي حکم صادر
کړي او بیا ولیدل شی چه د جزا تطبيق له هری نوعی چه وي د
محکوم عليه د حال سره مناسب نه دی محکمه هر وخت کولاني
شی چه د لوی خارنوال په غوبنتنه په هغه باندي له نوي سره غور
وکړي.

له نوي سره دغور کولو په وخت کښي په صغارو پوري د
مختصی جزا نه پرته حکم کول جواز نه لري.

دوه سوه خلور اتیايمه ماده: که چیري محکمه په تورن باندي په دی خیال چه
عمرئي له پنځلسو کلونوا و بتسي دی خپل حکم حکم صادر کړي

او بیا د رسمي پانوله مخه د هغه خلاف خرگندشی خارنوالی کوی شی چه موضوع محکمی ته له نوی سره د غور کولو دپاره و پراندی کپی، په دی حالت کښی د محکمی د حکم چلونه څنډیږی خود دی قانون په یوسل اتمه ماده کښی ذکر شوی احتیاطی تدبیر کول جواز لري، که چیری د تورن خلاف د محکمی حکم په صغارو پوری د مختصو جزاکانو له جعلی خخه اوی او بیا در رسمي پانو له مخه خرگندشی چه د محکوم عليه عمر له پنځسو کلونو او بتی دی لوی خارنوالی کولی شی چه د حاکمی محکمی نه وغواړی چه په خپل صادر کپی حکم باندی له نوی سره غور وکپی او د قانون له احکامو سره سم حکم وکبری.

نهم فصل د دعوى لګښت

دوه سوه پنځه اتیایمه ماده: هغه تورن چه د جرم د ارتکاب له کبله محکوم عليه واقع شی محکمه کولی شی چه هغه د محکمی د ټول يا خینې لګښت په ورکولو مکلف کپی.

دوه سوه شپږ اتیایمه ماده: که چیري د استیناف په مرحله کښی د ابتدائيه محکمی حکم تائید شی د مستانف تورن مکلفیت په ټول يا خینې لګښت جواز لري.

دوه سوه اووه اتیایمه ماده: ستره محکمه کولی شی چه که اعتراض د قبلیدو يا اوریدلو وړ واقع نه شی معترض تورن ټپول یا خینې لګښت په ورکولو مکلف کاندی.

دوه سوه اته اتیایمه ماده: که چیري د تورنو یوه ډله د یو جرم له کبله د جرم د فاعلينو يا مشترکينو په حيث په یوه حکم کښی محکوم عليهم واقع شی د محکوم بها لګښتوو په ورکولو یوشان مکلفیږي خو

په دی شرط چه لګښت په اصل حکم کښی بل شان نه وی ويشن
شوی او یا محاکومین دهغه په تضامنی ورکړه نه وی مکلف
شوی.

دوه سوه نه اتیایمه ماده: که چیری تورن دټول لګښت په ورکولو نه وی محاکوم
شوی په کاردي چه هغه مقدار چه دی پری محاکوم شوی دی په
حکم کښی خرګند کړي شي. که چیری د محاکمی په حکم کښی
د محاکوم علیه له طرفه دلګښتو نو د وکړي هیڅ ذکر نه وی
شوی دی دلګښت په ورکړه مکلف ګنډل کېږي.

دوه سوه نوی یمه ماده: د حق العبد مدعی هم د قانون مطابق مکلف کیدی شي
چه د محاکمی لګښت دولت ته ورکړی، د دی لګښت د اندازه
کولو او د هغه د تحصیل دلزاو چارو په باب د قضائی
محصولاتو د قانون احکام او په هغه پوری مربوط مقررات
تطبیقیږي.

دوه سوه یو نوی یمه ماده: که چیری د جرم د ارتکاب له مخه د تورن په الزام
باندی حکم صادر شي نو په کار دی چه تورن دهغه لګښت په
ورکړه هم مکلف کړي شي چه د حق العبد مدعی ورکړي دی.
او محاکمه صلاحیت لري چه د دغو لګښتو نو هغه برخه چه
ورته د حق العبد د مدعی له خوا بی موجبه لګیدلی بنکاره شي
کمه کړي.

خوکه چیری محاکمی د حق العبد مدعی د ادعا په یوه برخه
کښی هم محاکوم له نه کړ نو د محاکمی لګښت د مدعی له خوا
ورکول کېږي او که چیری د حق العبد مدعی د دعوى په ئینو
برخو کښی محاکوم له شي محاکمه کولی شي چه دی د
محاکمی په ئینو لګښتونو محاکوم کړي.

دوه سوه دوه نوي يمه ماده: هغه مقررات چه د حق العبد د دعوى دلگښتونو په
باب په تورن تطبيقېږي هماګه مقررات د حق العبد په مسئول
باندي هم تطبيقېږي.

دوه سوه دری نوي يمه ماده: که چيرې تورن د جزائي دعوى په قول يا ځښۍ
لگښت محکوم شی د حق العبد مسئول هم له ده سره د محکوم
بها لګشت په ورکړه مکلفېږي. محکوم بها لگښت په دی
صورت ګښۍ له دوی خخه په تضامنی ډول تحصیلېږي.

لسم فصل د قاضى اجتناب او رد يې

دوه سوه خلور نوي يمه ماده: که چيرې جرم پخپله د قاضى په مقابل ګښۍ
شوي وي، يا قاضى د دعوى په باب د قضائي ضبط د مامور،
د خارنوالي با د خصومو له جعلې خخه ديوه د دفاع وظيفه اجرا
کړي وي، يا ئى په دغه باب شاهدې ويلى یائى د اهل خبره
وظيفه په ځای کړي وي د دعوى په غور ګښۍ ګډون نه شی
کولي.

که چيرې قاضى د دعوى تحقیق کړي وي د حکم په صادرولو
ګښۍ ګډون نه شی کولي. هغه قاضى چه د اعتراض لندی
راغلي حکم ئى صادر کړي وي په استینافی غور ګښۍ ګډون نه
شی کولي.

دوه سوه پنځه نوي يمه ماده: خصوم د پورتنې مادې په ذکر شو یو حالاتو ګښۍ
او د ردپه نورو حالاتو ګښۍ چه د حقوقی اجراءاتو په باب
احکامو ګښۍ ذکر کېږي د قاضیانو د رد حق لري. د خارنوالي
د غړو او د قضائي ضبط د ماموريتو رد جواز نه لري.

دوه سوه شپږ نوي يمه ماده: کله چه د ابتدائيه قاضى د رد له اسبابو خخه يو
سبب منځ ته را پريوئي دی ددي خبری نه د ولایت د محکمی
رئيس خبروي او که چيرى رد د ولایت د محکمی کوم غړي ته
متوجه و موضوع همدغې محکمه ته وړاندی کېږي. که چيرى د
قاضى په وړاندی په قانون کښي د رد د ذکر شويو حالاتونه غیر
داسي اسباب را بر سيره شی چه قاضى د هغو له مخه په دعوى
باندی غور کول د خان د پاره مناسب نه ګنې، دی کولي شی چه
په دعوى باندی له غور کولو خخه د خان د ژغورني موضوع د
ولایت د محکمی رئيس يا دغى محکمی ته وړاندې کړي.

دوه سوه اووه نوي يمه ماده: د قاضى د رد غوبښنه هغى محکمه ته وړاندې
کېږي چه دعوى ئى دغور لاندی ده او دهغى په باب حقوقى او
تجارتى احکام تطبیقیې. د تحقیق د قاضى يا د ابتدائيه
قاضى د رد غوبښنه د ولایت محکمی ته وړاندې کېږي.
په غوبښنه باندی د غور کولو په وخت د قاضى، استنطاق يا
ورته سوګند ورکول جواز نه لري.

که چيرى د تحقیق قاضى يا د ولایت د محکمی غړي د رد له
غوبښنى سره موافقه وکړي او یا بې له غوبښنى پخپله د غور نه
خان ژغورنه مناسب وګنې او د رد غوبښنه يا دخان ژغورني
تصمیم د ولایت د محکمی د رئيس له پلوه او که د ولایت د
محکمی غړي وي د ولایت د محکمی له پلوه تائید شی نو
قاضى د غور نه خان ډډي ته کوي. ددي حالت نه غير د رد په
غوبښنه قانون سره سم غور کېږي.

یوو لسم فصل د بطلان مواد

دوه سوه اته نوي يمه ماده: په اساسی اجراآتو کښی د قانون د احکامو مراعات
نکول د اجراآتو د بطلان موجب دي.

دوه سوه نه نوي يمه ماده: که چيری د محکمی د تشکیل په باب یائی د حکم په
صادرونه کښی د ولایت په باب يا دهغه جرم د نوعیت له حیثه
چه د محکمی د غور لاندی دی د محکمی د صلاحیت په باب يا
د نظام عامه په نورو مربوطو مواردو کښی د قانون د حکمونو د
نه رعایت له کبله بطلان پیبن شوی وي د دعوی په هر حالت
کښی پری تمسک کیدی شي. په د غسی حالت نو کښی محکمه
مکلفه ده چه په دغه باب کښی بي له غوبتنی هم په بطلان
باندی حکم صادر کړي.

دری سومه ماده: په پورتنی ماده کښی د درج شو حالاتونه پرته که چيری د
جنایاتو او جنحو په باب د دلیلونو د تولونی یا لوړۍ تحقیق،
یا په غونډه کښی د تحقیق مختص اجراآت د تورن د مدافع
وکیل په مخکښی شوی وي او ده پری اعتراض نه وي کړي د
اجراآتو د بطلان په اساس د تورن د دفع ویلو حق سوئې. په
قباحتونو کښی که چيری اجراآت د تورن په مخکښی وشی او
دی پری اعتراض ونه کړي که مدافع وکیل ورسره هم نه وو د
بطلان په اساس د دفع ویلو حق ئی سوئې. دغه شان که
چيری خارنوالی د اجراآتو د کيدو په وخت کښی اعتراض
ونه کړي د بطلان په اساس د دفع ویلو حق ئی
سوئې.

دری سوه یوه ماده: که چيری پخپله تورن یا دهغه وکیل په غونډه کښی حاضر
شي د احضار پاتې په بطلان تمسک نه شي کولی خودا کوي شي

چه د احصار پاتی په بطلان تمسلک نه شی کولی خو دا کولی شه
چه د احصار پانی د سمونې غوبښته وکړي او یا په غور باندی
دلس پوری کولونه لومړي دفاع ته دھان تیارولو د پاره وخت
وغواړي، محکمه دده دا غوبښنۍ مني.

دری سوه دوهمه ماده: قاضی کولی شی چه د اجرآتو دھري هغه برخې دسمولو
اقدام وکړي د کومې بطلان چه ده ته خرگند شی، که څه هم دا
کار یواځي ده مناسب ګنهلې وي.

دری سوه دريمه ماده: کله چه د اجرآتو دیوی برخې بطلان تثبیت شی خومره
آثار چه پری مرتب شوی وی هغه هم باطل ګنيل کېږي. باطل
اجرآت چه خه وخت ممکن شی باید بیرته وګرڅول شي.

دری سوه خلورمه ماده: که چېږي په هغه حکم یا امر کښی چه د تحقیق د
قاضی یا د ولایت د محکمی د رئیس له پلوه صادر شوی وی
مادی خطاء پیښه شوی وی او بطلان ته نه وی رسیدلی هماګه
مقام چه دغه حکم یا امرئی صادر کړي دی دخپله ځانه یا له
خصوصو خخه د یوه دغوبښنۍ له مخه په حاضری باندی د دوی
د مکلفولونه پس د هغى د سمولو اقدام کوي. د سمونې اجرآت
د خصوصو دویناء داوریدلونه پس کېږي او د صادر شوی حکم یا
امر په حاشیه کښی د هغه امر یا دونه کېږي چه د دغو اجرآتو نه
وروسته صادر ېږي.

د تورن د نامه او لقب د سمونې په باب هم دغى اجرآت کېږي.

دولسم فصل ليونى تورن

دری سوه پنځمه ما ده: که چېري د توقيف شوی تورن د عقلی حالت تثبیت لارم وکنل شی د تحقیق قاضی يا ابتدائیه قاضی او دغه شان هغه محکمه چه دعوی ئی دغور لاتدی ده کولی شی چه د خارنوالي د غوبښتنی له مخه دخارنوالي د اظههاراتو د اوريديو نه پس امرو کاندی چه تورن دي د دی مقصد د پاره په یو رسمي مختص محل کښی یو یا خو واري معاينه کړي شی. د دی قسم معاينو ټوله موده له پنځه څلويښتو ورڅونه زياتیدی نه شی. که چېري تورن توقيف نه وي په هر بل مناسب ځای کښی معاينه کیدي شي.

دری سوه شپږ مه ماده: که چېري ثابتنه شی چه تورن دهغه عقلی ګډوډی له کبله چه د جرم د پیښیدونه پس ورته پیښه شوی ده دخپل ځان د دفاع قدرت نه لري په محکمه کښی د ده خلاف د دعوی سورونه ده تر په سد کيدو پوری ځندېږي. که چېري پیښه داسی جنایت يا جنحه وي چه جزائي حبس وي نو د تحقیق قاضی يا ابتدائیه قاضی او يا د ولایت هغه محکمه چه دعوی ئی دغور لاتدی ده کولی شی چه د عقلی ناروغیو د علاج په یوه مرجع کښی تر په سد کيدو پوری د ده نظر بندی امر و کاندی.

دری سوه اوومه ماده: ضروری او عاجلو اجرآتو له کولونه مخکښی د دعوی ځنڊول جواز نه لري.

دری سوه اتمه ماده: ددي قانون د دری سوه پنځمي او دری سوه شپږمي مادی په مندرجو حالاتو کښي هغه موده چه تورن ئي د معايني يا نظر بندی لاتدی تيروي د محکوم بها جزاله جملې څخه حسابېږي.

دری سوه نهمه ماده: که چېري د دعوی سورولو په نه ضرورت امر يا د تورن په برائت حکم صادر شی او د حکم د صادریدو باعث د تورن د عقل ګډوډی وي نو که چېري پیښه داسی جنایت يا جنحه وه چه جزائي حبس وي هغه مقام چه دغه امر يا حکم صادر وي د عقلی ناروغیو د علاج په یوه مرجع کښی دده د نظر بندی او په هغه

وخت کښی چه مربوط مقامات ئى لزم و گنې دده د آزادو
پريښودلو حکم صادر وي.

دريم باب
د جنایاتو محکمي
لومړۍ فصل

جنایاتو د محکمه جورونه او دغونډو دورې ئې

دری سوه لسمه ماده: په هره ولايت محکمه کښي د جنایاتو یوه یا خو محکمي
جورېږي چه په هره یوه کښي ئى د ولايت د محکمي دری تنه
قاضيان وي.

دری سوه یوولسمه ماده: د ولايت د محکمي لویه غونډه د هرکال په لومړۍ
مياشت کښي د محکمي د رئيس په غونښته د خپلو غړوله
منځه د جنایاتو د محکمو قاضيان تاکي. که چيري یو قاضي ته
چه د جنایاتو د محکمي په غږيتوب تاکل شوي دي دکال په
دوران کښي کوم مانع را برسيره شى د ولايت د محکمي رئيس د
ده په ئاي بل شخص تاکي.

په عاجلو حالاتو کښي د ولايت د محکمي رئيس کولی شي چه
دهه وظيفه اجرا کړي.

دری سوه دولسمه ماده: قاضي القضاط د ضرورت په وخت کښي د ولايت د
محکمي د رئيس د پیشنهاد له مخه کولی شي چه د ابتدائيه
محکمو له قاضيانو خخه یو په خدمتی طور د جنایاتو د
محکمي په غږيتوب وتاکي. دا تاکنه ديوي دوری یا د هغې نه د
زياتي مودي د پاره کيدي شي.

دری سوه ديار لسمه ماده: د جنایاتو محکمه د هری ابتدائيه محکمي په
قضائي ونډي کښي غونډېږي او د هغې قضائي ونډ د ابتدائيه
محکمي قضائي ونډ د.

که ضرورت پیبن شی د جنایاتو محکمه د ولایت د محکمی د
رئیس په غوبتنه او د قاضی القضاط په منظوری په بل خای
کښی هم خپله غونډه کولاهی شی.

دری سوه خوار لسمه ماده: د جنایاتو محکمی په میاشت کښی یو ئڅل غونډه
کوی بې له د ی چه قاضی القضاط ورته د دی خلاف امر وکړي.
په هره میاشت کښی د جنایاتو د محکمی د غونډی موده د
انعقاد دوري په نامه یادېږي.

دری سوه پنځلسنه ماده: د جنایاتو د محکمی د انعقاد دوري د افتتاح نیته
کم نه کم یوه میاشت مخکښی د قاضی القضاط نیته کم نه کم
یوه میاشت مخکښی د قاضی القضاط د قرار او د ولایت د
محکمی د رئیس د غوبتنی له مخی تاکل کېږي او په رسمي
جريده کښی خپړېږي.

دری سوه شپار سمه ماده: د هری دوري قضا یا چه د غور د پاره د جنایاتو
محکمی ته رسیېږي د را رسیدلو په ترتیب په فهرست کښی
نیولی کېږي او په فهرست کښی د داخلو قضايا وو د غور
ترختمیدو یورې خپلی غونډی جاري ساتي.
عاجلی قضیې د هغو د خاصو مقرراتو مطابق د غور لټدی
نیولی کېږي.

دری سوه اوو لسمه ماده: د جنایاتو محکمی ته د دعوی احاله د ولایت د
محکمی د رئیس د امر له مخی کېږي.

دوهم فصل

د جنایاتو د محکمو په وړاندی اجرآت

دری سوه اتلسمه ماده: د جنایاتو د محکمی رئیس مکلف دی چه د دوسیې
له را رسیدلو نه پس هغه غونډه وتاکی چه دغه قضیې پکښی
د غور لټدی نیوله کېږي. دغه شان د جنایاتو د محکمی رئیس
مکلف دی چه د انعقاد له دورو خخه د هری دوري د قضیو په
فهرست باندی نظر واچوی، د قضیو پا ېی د محکمی غړوته
ولیېږي او امر صادر کړي چه په قضیې باندی دغور کولو ورڅ دې

تورن او نورو خصومو او شاهدانو د حاضريدو مکلف د غوندي
د کيدو نه باید کم نه کم اته ورخی مخکبی وشی.
دری سوه شلمه ماده: د جنایاتو په محکمو کښی د جنحو او قباحتونو د قضيو
په غور پوري ټول مربوط احکام طبیقیږی بي له دی چه قانون
ئی په خلاف تصریح کړی وي.

دری سوه یو یشتمنه ماده: د جنایاتو محکمه کولی شی چه کوم شاهد بې د
معقوله عذره محکمی ته له راتللو ډډه وکړي او دغه شان هغه
شاهد چه د سوګند کولو نه ئی څان ژغور لی او یائې د محکمی
پوبنتنو ته دهغو حالاتو نه بهر چه قانون ورته اجازه ورکړي ده د
جواب ويلو نه انکار کړي وي د یوی داسی مودی په حبس چه
میعاد ئی له شپړو میاشتو زیات نه وي او یا په نقدی جريمه
ورکولو چه مبلغ ئی له لسو زرو افغانیو زیات نه وي د محکوم
کړي. په دی حالت کښی هم د دی قانون د دوه سوه نه ویشتمنی
مادی د احکامو مطابق د شاهد د ګرفتاري او حاضر ولو په باب
د محکمی حق خوندي دي.

دری سوه دوه ویشتمنه ماده: هر خصم داکولی شی چه هغه شاهدان چه نومونه
ئی د جنایاتو د محکمی د رئيس په ترتیب کړي فهرست کښی
نه وي درج شوی پخپل مصرف د محکمی د تحریراتو دفتر ته
د هغه د نک راتګک دلګښتونو په مخکبی ورکولو جلب
کړي، خویه دی شرط چه د دوى د اظهاراتو اوریدنه مفیده
وګنهله شی.

د نورو و خصومو له جملی نه هريو دا کوي شی چه دهغوي د
شاهدی له اوریدني سره که بیخا یه وي مخالفت وکاندي.
دری سوه درویشتمنه ماده: که چېري د موجبه اسپابو له مخه په قضیه باندی د
غور تالول ضروري شی نو باید چه د تالولو دوره که هغه روانه

دوره وي او که راتلونکي دوره وي تر اتو کاملو ورخو پوري
وتاکله شي.

دری سوه خلیر ويستمه ماده: يواخی هغه مدافع وکیلان جنایاتو د محکمی په
وراندی وظیفه اجرا کولی شي چه د ستري محکمی يا د
استیناف يا د ولایت محکمو په وراندی د دفاع د وکالت کولو
اهلیت لري.

دری سوه پنځويشتمه ماده: مدافع مکلف دی چه د تصدیق شوي عذر يا مانع
لرلو د حالت نه پرته غونډی ته حاضر شي او د تورن دفاع ورکړي
او يا ددي وظيفي د پاره خپل قایمقام و تاکي که داسی نه وي نو
دي د جنایاتو د محکمی له پلوه د يوی داسی نقدی جزا په
ورکولو محکومیږي چه مبلغ ئی له پنځو زرو افغانیو نه زیات نه
وي. دا حکم د ضرورت په وخت کښی مدافع ته د تادیب ورکولو
مخه نه نیسي او محکمه کولی شي چه دی د نقدی جزا د ورکړي
نه معاف کړي.

دری سوه شپږ ويستمه ماده: که چیري مدافع وکيل د قانون په احکامو برابر د
محکمی له خوا د فقیر تورن په دفاع کولو موظف شوي وي دی
کولی شي چه د دولت نه د اجرت غوبتنه وکړي، محکمه د
اجرت په اندازه کولو کښی خپلواکه ده اوپه دغه باب دهغې په
قرار باندی اعتراض نه شي کیدي.

دری سوه اووه ويستمه ماده: که چیري محکمی ته دا خبره جوته شي چې لکه د
احالی په امراو په غونډه کښی دغورنه اول ویل شوی دی قضیه
جنحه ده کولی شي چه د صلاحیت نه لرلو په باب خپل حکم
صادر او قضیه ابتدائیه محکمی ته حواله کاندی. که چیري دا
خبره په غونډه کښی دغور لاندی د قضیي دراoustونه پس جوته
شي نو محکمه د هغى دپريکړي اقدام کوي.

دری سوه اتو ويستمه ماده: که چیري هغه جنحه چه د جنایت سره تړون لري د
جنایاتو محکمی ته حواله کړي شي او محکمه په قضیه باندی د

غور کولونه مخکبى دا جوته کړي چه دغه تړون بیڅایه دی نو
جنحه د جنایت نه بیلوی او مربوطی ابتدائيه محکمی ته ئى
سپاري.

دری سوه نه ويشهمه ماده: د جنایاتو محکمہ د اعدام حکم د رایو د اتفاق نه
پرته نه شی صادرولی.

دريم فصل

هغه اجرآت چه د جنایاتو په مسئلو کښي دغایب تورن په باب
عملی کېږي.

دری سوه ديرشمہ ماده: که چېري په جنایت باندی د تورن د احالی امر د
جنایاتو محکمی ته صادر شی او دی دغونډی په ورځ سره له دی
چه د احالی د امر او احضار پانی له مخه موضوع پخپله ده ته
ابلاغ شوی وی حاضر نه شی حکما حاضر ګنډل کېږي او محکمہ
کولی شی چه دده پشی شا خپل حکم صادر کاندی. محکمہ دا
هم کولی شی چه دعوی وټالوی او دوهم وار په حاضریدو باندی
د ده د مکلفیت امر او یائی د ګرفتاری او حاضر ولو امر صادر
کړي.

دری سوه یوه ديرشمہ ماده: که چېري تورن د افغانستان نه بهر هستوره نه لري
نو دده د احضار پانی دسپارلو امر دده پخپل هستوګنځی کښي
که چېري معلوم وی دهغه میعاد نه چه په دعوی باندی دغور
کولو د غونډی د پاره ټاکل شوی دی کم نه کم یو میاشت
مخکبى د مزل د وهلو د پاره د مناسب وخت د زیاتو لو سره
سره سپارل کېږي. که چېري تورن غونډی ته حاضرنه شی او دا
خبره ثابته شی چه احضار پانه او د احالی امر پخپله ده ته ابلاغ
شوی دی حکما حاضر ګنډل کېږي او محکمہ کولی شی چه خپل
حکم د ده پشی شا صادر کړي.

دری سوه دوه دیرشمه ماده: ددی قانون د دوه سوه دیار لسمی مادی د وروستی
فقری د حکم د رعایت سره هیخوک دا نه شی کولی چه د
قانونی صلاحیت نه پرته محکمی ته حاضر شی او دغایب تورن
دفاع یا نیابت و کاندی.

دری سوه دری دیرشمه ماده: په غوندہ کښی لوړۍ د احالی امر او بیا تورن ته
د ابلاغ دا ثبات پانی لوستل کېږي.

خارنوالي او د حق العبد مدعی که خه اظهارات او غوبنتني لري
په خبر ولاس پوری کوي او بیا که لازمه وي محکمه د شاهدانو
شاهدی اوری او ورپسی د دعوى د پريکړي اقدام کوي.

دری سوه خلور دیرشمه ماده: هرڅوک چه د محکمی حضور له مخې په جزا
محکوم شی پخپل مال کښی د تصرف کولو، دهغه د اداره کولو
او په خپل نامه باندی د دعوى سورولو د اهلیت نه بالتبیع منع
کېږي.

دغه شان د قانون د حکم له مخه د ده هر قسم تصرف او التزام
باطل دي.

د ولایت هغه محکمه چه د محکوم عليه مال دهغى په قضائی
ونه کښی دنه دی دخارنوالي یا دیو بل ذیعلقہ مقام په
غوبنتنه د دغو مالونو دخار دپاره یو شخص تاکی. محکمه هغه
څوک د ضمانت په ورکولو مکلفو لی شی چه د محکوم عليه د
مال دخارنی دپاره ئې تاکی. د اشخص د مال

د خارنی او د حساب وړاندی کولو د تولو چاروو په باب د محکمی په وړاندی
جوابده دی. مثبت مالی و جایب د قانون د احکامو مطابق د
محکوم عليه د مال خخه ادا کېږي.

دری سوه پنځه دیرشمه ماده: که چېږي د تورن د حاضرید لونه پس په موضوع
کښی حکم صادر شی او یا تورن د شخصیه احوالو د قاعدو
مطابق حقیقتا یا حکما مړ ثابت شی د محکوم عليه د مال

خارنه ختمیبې، خارونى د خارنى د پاى ته رسیدونه پس د
حساب په وړاندی کولو مکلف دي.

درى سوه شپږ دير شمه ماده: هغه جزا چه د حکمی حضور له مخه په صادر
شوی حکم کښي درج ده د امکان تر حده پوري تطبیقیبې.
درى سوه اووه دير شمه ماده: د تضمیناتو په باب دشوي حکم تطبیق د هغه د
صادریدو له وخته جواز لري.

د حق العبد مدعى د کفالى په ورکولو مکلفیبې او يا دا چه
قانون د دی په خلاف تصريح کړي وي او يا د ولایت د محکمی
له خوا دهغى د ورکړي خخه معاف شوي وي.
کفاله د حکم د صادریدو راهیسي د پنځو کلونو په تیریدو
ختیمیبې.

درى سوه اته دير شمه ماده: په جنایاتو کښي چه د جنایاتو د محکمی له پلوه د
تورن پشي شا کوم حکم صادر شوي وي هغه د زمانی په اوښتو
نه ساقطیبې، محکوم بها جزا د زمانی په مرور ساقطیبې او
دهغى د سقوط له مخه حکم قطعی کېږي او هر وخت چه تورن
حاضر شی محاكمه ئى جار ويستل کېږي.

درى سوه نه دير شمه ماده: که چېري پشي شا محکوم عليه د زمانی په اوښتو
باندی د جزا له ساقطیدو نه مخکښي حاضرا و يا ګرفتار شى
نو په خواجه چه د جزا يا تضمیناتو په باب کوم حکم صادر
شوي دی باطلیبې او په دعوى باندی غور د محکمی
په وړاندی له نوی سره جارويستل کېږي.

که چېري د تضمیناتو په باب مخکښي صادر شوي حکم نافذ
شوي وي محکمه دټول یاخینې مبلغ په بېرته ور کولو حکم
کوي. که چېري غیابی محکوم عليه ومری د تضمیناتو حکم د
ورثه و په وړاندی جارويستل کېږي.

درى سوه خلوېښتمه ماده: دیو نفر تورن غیاب په دعوى کښي د نورو ورنو په
باب د حکم د صادریدو د څندیدلونه باعث کېږي.

دری سوه یو خلویبنتمه ماده: که چیري دهغى جنحى تورن غایب شى چه د
جنایاتو محکمی ته وراندی شوی د ده په باب د جنحو په باب
دغور د واکمنی محکمی معمول اجرآت تطبیقیری.

دریم کتاب
په حکم باندی د اعتراض لاری چاری
لومړی باب
استیناف

دری سوه دوه خلویبنتمه ماده: تورن او خارنوالی هر یو دا کولی شى چه د هغۇ
احکامو د استیناف اقدام و کړي چه د ابتدائیه محکمی له پلوه
د جنحى د جرايمو په باب په جزائی د عwoo کښی صادر شوی
وی.

هغه احکام چه د ابتدائیه محکمی له پلوه د قباحتونو په باب
صادرېږي استیناف ئی په دی شرط جواز لري چه:
الف: مستانف تورن د لګښتونو د ورکړي یا د نقدی جزا نه پرته
په بله جزا محکوم شوی وی.

ب: خارنوالی چه د استیناف غوبښنه ئی کړي ده د ابتدائیه
محکمی نه ئى د نقدی جزا یا دلګښتو نو دور کړي د جزانه پرته
د بلې جزا غوبښنه کړي وی خو د محکمی حکم د تورن په برائت
صادر شوی وی او یائى په هغه څه حکم نه وی صادر کړي چه
خارنوالی ئی غوبښنه کړي وی.

د دی دووحالنونو نه پرته تورن یا خارنوالی د استیناف غوبښنه
نه شى کولی بى له دی چه د اعتراض لندی راغلی حکم د قانون
په مخالفت کولی ئی له دی چه د اعتراض لندی راغلی حکم د
قانون په مخالفت او یائى تاویل او تطبیق په خطاباندی بنا
شوی وی او یا په حکم کښی بطلان پیښ شوی وی او یا په
اجرآتو کښی بطلان راغلی وی او په حکم ئی تاثیر اچولی وی.

دری سوه دری خلويښته ماده: د حق العبد مسئول چه محکمی د ده تدخل د
دی قانون د دو سوه نه خلويښتمی مادی د حکم مطابق منلى
وی کولي شی چه د تورن په نفع دهغه حکم استیناف و غواړی
چه په جزا ئی دعوى کبني دده خلاف صادر شوي وي.

دری سوه خلور خلويښته ماده: په هغه جرائمو کبني د صادر شوي حکم
استیناف چه یوله بله د نه بیلیدونکو جرائمو په باب صادر
شوي وي که خه هم مستانف یواخی د دی جرايمو د یوی برخی
په باب د استیناف حق لري جواز لري.

دری سوه پنځه خلويښته ماده: هغه حکمونه چه د عدم صلاحیت په باب صادر
شوي وي استیناف پري کيدی شي.

د صلاحیت په باب د صادر شوي یو حکمونو استیناف په دی
شرط جواز لري چه حاکمه محکمه په دعوى کبني د حکم کولو
ولایت ونه لري.

دری سوه شپږ خلويښته ماده: د دری سوه پنځه خلويښتمی ماده د حکم د
رعايت سره سره د تحضير او تمھيدی احکامو استیناف او
دهغو حکمونو استیناف چه په لوړنيو مسایلو کبني صادر
شوي دی د موضوع د دعوى د پريکون نه مخکبني جواز نه
لري. هر کله چه په اصل موضوع کبني د صادر
شوي حکم استیناف وشي د دی قسم احکامو استیناف ورسره
پخپله کيږي.

دری سوه اووه خلويښته ماده: د صغیر تورن دهغه حکم استیناف نه قبلېږي
چه د ده خلاف د توبیخ يا پلارو مور يا ولی ته دده د سپارلو په
باب صادر شوي.

دری سوه اته خلويښته ماده: دهغو حکمونو استیناف چه د حقوقی دعوى په
باب د جنحي يا قباحت په قضيو کبني د ابتدائيه محکمی له
پلوه صادر شوي وي دحق العبد مدعى، د حق العبد مسئول يا
تورن له پلوه یواخی د قضيبي د حق العبد په باب په دی شرط

جواز لری چه غوبنتل شوی عوضونه د هغه نصاب نه زیات وی
چه د ابتدائیه محکمی د نهائی حکمونو دپاره تاکل شوی دی.
دری سوه نه خلوبنستمه ماده: د حکم استیناف د حکم د اعلام نه وروسته په
لسور خو کښی د ننه دنه دهغی محکمی د تحریراتو دفتر ته
چه حکم ئی صادر کړی دی دغوبنستن لیک په وړاندی کولو
کېږي.

لوی خارنوال کولی شی چه د حکم د صادریدونه پس په دیر شوو
رخو کښی دنه دنه دهغه د استیناف اقدام وکړی. دی داهم
کولی شی چه داستیناف غوبنسته دهغی محکمی د تحریراتو
دفترته وړاندی کړی چه داستیناف په غوبنستن لیک باندی دغور
کولو واک لری.

دری سوه پنځو سمه ماده: دهغو حکمونو د استیناف نیټه چه دمحکوم عليه د
حکمی حضور له مخه صادرېږي د هغه وخت نه حسابېږي چه
حکم ده ته اعلام شوی وی.

دری سوه یو پنځو سمه ماده: که چیری یو خصم دلسورو خو په موده کښی د ننه
دننه چه داستیناف دپاره تاکل شوی ده د حکم داستیناف اقدام
وکړی نو دده دداسې مقابل لوری د استیناف نیټه چه داستیناف
حق لری د دغولسو ورخو د ختیمدونه پس پنځه ورځی اوږدېږي

دری سوه دوه پنځو سمه ماده: استیناف هغه ولایت محکمی ته لیږل کېږي چه
حاکمه محکمه ئی په قضائی ونډ کښی واقع وي. د محکمی د
تحریراتو دفتر مستانف ته د استیناف په غوبنستن لیک باندی د
غور کولو نیټه شېږي. دا نیټه د دری کاملو ورخو تیریدونه
مخکښی نه شی کیدی. خارنوال د دعوى ټول خصوم تاکلی
شوی غوندي ته په حاضريدو باندی مکلفوی.

دری سوه دری پنځو سمه ماده: د دی قانون دده سوه دیار لسمی مادی نه د دوه
سوه اووه لسمی مادی تر آخه پوري احکام هغی محکمی ته د

خصوصو د حاضریدلو په باب چه په استیناف غور کوي هم
تطبیقیږي.

دری سوه څلور پنځوسمه ماده: که چیري تورن بندی وی خارنوال مکلف دی چه
دی په یو مناسب وخت کښی د هغې سیمې محبس ته ولېدوی
چه د ولایت محکمه پکښی واقع ده په دی صورت کښی د
استیناف غوبتن لیک په عاجل صورت د غور لاندی نیول
کیږي.

دری سوه پنځه پنځوسمه ماده: دهغه دیوان یو غړی چه په استیناف کښی حکم
صادر وی د استیناف د غوبتن لیک په باب راپور جوړوی او دا

لاندی تکی پکښی شاملوی:

الف - د دعوی دېینبو لنډیز.

ب - د اثبات او نفی دلیلونه.

ج: تولی هغه مسئلی چه په ضمنی صورت په قضیه کښی د
بحث لاندی راغلی دی.

د - هغه اجرآت چه تر دغه وخته په قضیه کښی شوی دی.
دارپوت دتیاروونکی له خوا امضاء کېږي او په تاکلی غونډه
کښی دهغه دلوستل کیدونه پس لوړۍ د مستانف خبری او
دلیلونه اوریدل کېږي، ورپسى پاتی خصوم خبری کوي او په آخر
کښی تورن ته دویناوار ورکول کېږي. دینه پس د رپوت
تیاروونکی او یا د دیوان نور غړی خپلی رائی خرګندوی او په
پای کښی محکه د قضیي د پابو دلوستلوا او په موضوع باندی
د لازم غور نه وروسته خپل حکم صادروي.

دری سوه شپږ پنځوسمه ماده: استینافه محکمه پخپله یا دهغه یو قاضی په
واسطه چه ددی مقصد دپاره تاکل کېږي دهغه شاهدانو شاهدی
اوری چه د لوړۍ محکمی په وړاندی ئې اوریدل په کارو دغه

شان دا محکمه د بلې هری هغى نیمگړتیا دپوره کولو اقدام
کوي چه د تحقیق په اجرآتو کښی پیښه شوي وی.
استینافیه محکمه په ټولو حالتو کښی د دی خبری واک لری چه
د تحقیق دپوره کولو او د شاهدانو د شاهدی اوریدو د پاره چه
کوم امر لازم و ګنۍ صادرئی کړي.
بې د محکمی له امره هیڅ شاهد په حاضر یدلو نه شی
مکلفیدلی.

دری سوه اوو پنځو سمه ماده: که چیری د استیناف غوبښن لیک د خارنوال له
پلوه وړاندی شوی وی بې له دی چه وکتی شی چه حکم د تورن
په بنه صادر شوی که په بدہ محکمه کولی شی چه هغه تائید
کړي یائی لغو یا تعدیل کړي.
د محکوم به جزا سختول یا د برائت د حکم لغو کول بی له دی
چه د محکمی د ټولو قاضیانو د رایو په اتفاق صادر شی اعتبار
نه لری.

که چیری د استیناف غوبښن لیک د خارنوال نه غیر له بله پلوه
وړاندی شوی وی نو د محکمی واک اختیار د حکم په تائید یا د
مستانف په ګتیه ده ګه په تعدیل پوري منحصر دی.
دری سوه اته پنځو سمه ماده: که چیری لومړی محکمی په اصل موضوع حکم
 الصادر کړي وی او استینافی محکمی ته جو ته شی چه په حکم یا
اجرا آتو کښی بطلان و جود لری نو بطلان سموی او په اصل
دعوی کښی حکم کوي.

خو که چیری لومړی محکمی خپل حکم په نه صلاحیت یا دیوی
داسی فرعی دفعی په منلو صادر کړي وی چه د هغې په نتیجه
کښی ددعوی روان تګ څندېږي او استینافی محکمہ خپل حکم
د محکمی د حکم په الغاء او صلاحیت یا د فرعی دفعی په رد
او په دعوی باندی د غور کولو په باب صادری نو په کار دی

چه دغه محکمه قضیه لومړی محکمه ته په اصل موضوع کښی
د حکم صادرولو د پاره جار باسي.

دری سوه نه پنځوسمه ماده: که چیري استینافی محکمی ته جوته شی چه پېښه
جنایت دی نو په نه صلاحیت حکم کوي او دعوى د لازمو
تدبیرونو د کولو د پاره خارنوالي ته لیږي.

دری سوه شپیتمه ماده: که چیري مستانف دا سی تورن وي چه دآزاده په
تحدید وونکی حکم باندی محکوم شوی وي او جزا د قانون له
مخه واجب التنفيذ وي اودي د حکم د تطبیق د پاره مربوط مقام
ته دعونۍ د شروع کیدونه مخکنې حاضرنه شونو د استیناف
غوبنتن لیک ئی ساقطیري.

دری سوه یوشپیتمه ماده: که چیري د عوض ورکولو په باب حکم لغو شی خود
لغو کيدو نه مخکنې په موخت صورت نافذ شوی وي عوض په
ستنه جارویستل کيرې.

دوهم باب

په حکم باندی دستري محکمی په وړاندی اعتراض

دری سوه دوه شپیتمه ماده: خارنوالي، محکوم علیه، د حق العبد مدعی او د
حق العبد مسئول هر يو په لاندانيو حالاتو کښی د جنایت او
جنحی په باب د وروستي محکمی له خوا د صادر و شویو نهائی
احکامو خلاف دستري محکمی په وړاندی اعتراض کولی شي:
الف: په هغه حالت کښی چه د اعتراض لاندی راغلی حکم د
قانون په مخالفت، يا د قانون په تطبیق يا تاویل کښی په خطاء
باندی بنای شوی وي.

ب: په هغه حالت کښی چه په حکم کښی بطلان پیښ شوی وي.

ج: په هغه حالت کښی چه په اجرآټو کښی یو داسی بطلان پیښ
شوی وي چه په حکم ئی تاثیر اچولی وي.

د: په هغه حالت کښی چه حکم د چا په مرګک صادر شوی وي.

که چیري د چا په مرگ باندي صادر شوي حكم دپورتنو فورو له
جملې خخه د يوی په اساس هم د غور د پاره ستری محکمی ته
وراندی نه کړي شونو خارنوالي د قانون د حکم له مخه مکلفه
ده چه دغه حکم د غور د پاره ستری محکمی ته وراندی کړي.
د حق العبد د مدعی او د حق العبد د مسئول له پلوه اعتراض
يواخی د قضیي د حق العبد په باب کیدی شي.

محکمه د احالت چه اجرآات د دعوى په جريان کښي د قانون
مطابق شوي دي اصلی حالت پیژنۍ خوسره د دي هم ذيدخل
شخص دا کولی شي چه دا ثابته کړي چه دا اجرآات يا اهمال
شوي او يا د قانون خلاف شوي دي، خو په دي شرط چه په
محضر کښي داسې يو تذکر موجود وي د دغو اجرآاتو د خلاف
اثبات يوازی د تزویر د اعتراض په لار کیدی شي.

دری سوه دری شپیتمه ماده: خارنوالي، د حق العبد مدعی او د حق العبد
مسئول هريو کولی شي چه د خپل اختصاص په برخه کښي په
هغه حکم باندی د ستری محکمی په وراندی اعتراض وکړي
چه د جنایاتو د محکمی نه د جنایت په تورن باندی پشي شا
صادر شوي وي.

دری سوه خلور شپیتمه ماده: هغه حکمونه چه د موضوع دپريکړي نه مخکښي
صادرېږي دستري محکمی په وراندی د اعتراض لاتدي نه راخی
بې له دي چه د دغو حکمونو په نتيجه کښي د دعوى روان تګ
وځندېږي.

دری سوه پنځه شپیتمه ماده: که چیري صغیر تورن په توبیخ، يا پلار و مور يا
ولی او يا يو امامتګرو شخص ته په سپارلو محکوم شوي وي په
دي حکم باندی د ستری محکمی په وراندی دده اعتراض نه
اورېدل کېږي.

دری سوه شپې شپیتمه ماده: په حکم باندی اعتراض د حاکمي محکمی د
تحریراتو دفتر ته په غونبتن لیک وراندی کولو کېږي، دا

غوبښن لیک باید د حضوری حکم له نیتی یا محاکوم عليه ته د غیابی حکم د اعلام له نیتی نه پس په خلويښتو ورخو کښی دنه دنه وړاندی کړي شی هغه دليلونه چه اعتراض پري بنا شوی دی هم باید په دغه موده کښی دنه وړاندی کړي شی سره د دی هم که چېري حکم په برائت صادر شوی وي او معارض د حکم له صادریدو څخه پس په دير شو ورخو کښی دنه دنه د تحریراتو دفتر ته هغه د نه سپارل کيدو تصدیق حاصل کړي اعتراض له دليلونو سره دهغه نیتی نه پس چه د تحریراتو په دفتر کښی د حکم سپارل کيد نه ده ته اعلان شوی ده په لسو ورخو کښی د نه دنه مدل کېږي. په دی حالت کښی معرض مکلف دی چه د دغه تصدیق حاصلو لو دپاره کوم غوبښن لیک ورکوی په هغه کښی د محکمی په هستوګنځی کښی په خای د دی دپاره و تاکی چه ده ته پکښی د حکم سپارل ابلاغ شی که داسی نوی نو ده ته د تحریراتو په دفتر کښی د حکم ابلاغ معتبر گښل کېږي.

دری سوه اووه شپیتمه ماده: که چېري په پورتنی ماده کښی درج شوی اعتراض د خارنوالی له خوا شوی وي نو په کار دی چه دليلونه ئی کم نه کم د خارنوال له خوا امضاء شوی وي.

دری سوه اته شپیتمه ماده: د ستري محکمی په وړاندی دهغو دليلونو غیر چه د دری سوه اووه شپیتمی مادی په درج شوی موده کښی دنه دنه ئی ذکر شوی دی په نورو دليلونو تکيه نشی کیدی سره د دی هم ستره محکمه د خپل قناعت له مخه دا کولی شی چه یو حکم د تورن په بنیګره مات کړي خویه دی شرط چه دا جوته کړي چه حکم د قانون په مخالفت یا دهغه په تطبیق او تاویل کښی په خطاء باندی بنا شوی دی یا دا چه حاکمه محکمه د قانون د احکامو مطابق تشکیل شوی نه ده یا د دعوی دېږیکړي

ولایت نه لری او یا دا چه د حکم نه پس د داسی قانونی اعتراض
مورد پیښ شوی دی چه د دعوی په پیښه کښې تطبیق کړي.
دری سوه نه شپیتمه ماده: محکمه د اعتراض په باب خپل حکم په هغه رپوت
باندی د قناعت نه وروسته صادرولي چه د اعضا وو له جملی
څخه د یوه له خوا په دغه باب تیارشوي دي. محکمه کولی شي
چه که لازمه وي د خارنوالي، خصومو یا د هغوي د مدافعينو
ویناوي واوري.

دری سوه او یايمه ماده: که چیري اعتراض یا دليلونه د خپلی مقرري نيتی نه
وروسته وراندي کړي شول محکمه دهغو په نه منلو حکم کوي.

که چیري اعتراض ومنل شي او د دری سوه دوه شپیتمی مادی
دمnderج لوړۍ حالت په اساس بناوي نو محکمه خطاء سموی
او د قانون مطابق خپل حکم صادرولي، او که چیري اعتراض
د دغی مادی د مندرج دوهم، دریم یا خلورم حالت په اساس
بناوي نو محکمه حکم ماتوی او دعوی حاکمی محکمی ته
جار باسي چه پکښی د داسی قاضيانو له پلوه حکم صادر شي
چه اکثریت ئې د لوړنو قاضيانو نه غیروی. سره د دی هم ستره
محکمه کولی شي چه که لازمه وګښی دعوی بلی محکمی ته
وسپاري.

که چیري مات شوی حکم د استینافی محکمی یا د جنایاتو د
محکمی له پلوه د داسی جنحی په باب صادر شوی وي چه د
محکمی په غونډه کښې پیښه شوی وي نو دعوی هغې محکمی
ته ليېل کېبل چه اساساً په هغې باندی د غور کولو صلاحیت
لری او دغه محکمه دعاوی قواعدو مطابق په دعوی باندی غور
کوي.

دری سوه یو او یايمه ماده: که چیري د حکم اسباب په قا نون کښې په خطاء
باندی مشتمل وي او یا د قانونی متن په ذکر کښې خطاء پیښه

شوی وی په هغه حالت کښی چه محاکوم به جزا د جرم د جزا د
قانون مطابقه وی نو د حکم ماتول جواز نه لری بلکه ستره
محاکمه پیښه شوی خطاء سموی.

د حکم ماتول یوازی په هغه برخه کښی کېږي چه په هغه دلیلونو
پوری مریبوط وی چه معتبرض پری استناد کوي بی له دی چه د
حکم ويش ناممکن بنکاره شی.

دری سوه دوه او یا یمه ماده: که چیري اعتراض د خارنوالي له پلوه نه وی
وراندي شوی حکم یواخی د معتبرض په باب ماتېږي بی له دی
چه د اعتراض دلیلونه د نورو تورنو سره هم تړون ولري، په دغه
حالت کښی که خه هم ددوی له خوا اعتراض نه وی وراندي
شوی محاکمه د دغه تورنو په باب هم د حکم د ماتولو حکم
صادروي.

دری سوه دری او یا یمه ماده: که چیري د حکم ماتو نه د خارنوالي نه غير د
جګړه والو خواو له جملی خخه دیوه د غوبښن لیک له مخه شوی
وی د اماتونه دده په اعتراض باندی تاثیرنه کوي.

دری سوه خلور او یا یمه ماده: که چیري د هغى محاکمى په حکم باندی چه
دعوى ورسپارل شوی ده په دوهم وار اعتراض وشي ستره
محاکمه په اصل موضوع کښی حکم صادروي او په دی حالت
کښی دهغه قاعدو پېروي کېږي چه د ارتکاب شوی جرم په
محاکمه کښي تطبیقیږي.

دری سوه پنځه او یا یمه ماده: که چیري د اعتراض لاندی راغلى حکم د یوی
داسی قانوني دفعي په قبول باندی شوی وی چه د دعوى دروان
تګ مخه نيسى او سترى محکمی دا حکم مات کړ او دعوى ئى
حاکمی محکمی ته د غور د پاره وسپارله نو حاکمه محکمہ د
ستری محکمی د حکم په عکس باندی حکم نه شی صادرولي.
دغه شان هغه محکمہ چه په اصل موضوع کښی حکم صادروي
په هیڅ حالت کښی دانه شی کولی چه دهغه خه په عکس چه د

جزائی دیوانو عمومی هیئت په ستره محکمه کښی مقر کړی دی
حکم صادر کړی.

دری سوه شپږ او یا یمه ماده: که چیري اعتراض د موضوع په لحاظ رد کړي
شی معارض په هیڅ حالت کښی دا نه شی کولی چه په عین
حکم باندی بل اعتراض د هر دلیل سره چه وی وړاندی کړي.

دری سوه اووه او یایمه ماده: که چیري معارض د آزادی په تحدیدونکی جزا
باندی محکوم وی او د غونډی د شروع نه مخکښی د حکم د
تنفيذ د پاره مربوط مقام ته حاضر نه شی اعتراض
ساقطیې. که چیري معارض دا شرط په ئای کړي او
اعتراض د محکمی د غور لټدی وی محکمه کولی شی چه
معارض په کفاله خوشی کړي.

دری سوه اته او یایمه ماده: د دی باب د پورتنو مادو د احکامو د رعایت
سره سره که چیري حکم په حضوری صورت د اعدام په جزا
صادر شوی وی خارنوالی مکلفه ده چه قضیه ستری محکمی ته
د حکم په باب د خپلو لیکلو نظر یا تو سره د دری سوه اووه
ویشتمی مادی په درج شوی موده کښی د ننه د ننه ستری
محکمی ته وړاندی کړي. محکمه د دی قانون د دری سوه اته
شپیتمی مادی د دوهمی فقری او د دری سوه او یایمه مادی د
دوهمی او دریمی فقری مطابق خپل حکم صادروي.

دریم باب
نوی نظر

دری سوه نه او یایمه ماده: په لاندینو حالتون کښی د جنایت او جنحی په قضیو
کښی د جزا په باب صادر وشو یو حکمونو باندی د نوی نظر
غوبښنه کیدی شی:

الف: په هغه حالت کښی چه تورن د قتل په جرم کښی محکوم
علیه شی او بیا هغه خوک ژوندی و موئندل شی چه د وژلو
ادعائی شوی ده.

ب: په هغه حالت کښی چه په یو چا باندی دیوی پیښی له در که
حکم صادر شی او بیا د همدغی پیښی له در که په بل چا باندی
حکم صادر شی او د دواړو حکمونو تر منځه داسی تناقض
موجود وی چه ترینه د دواړو محکوم علیه له جملې خخه دیوه
برائت معلوم وی.

ج: په هغه حالت کښی چه شاهدان یا اهل خبره د دروغو د
شهادت ویلو له در که د قانون مطابق په چزا محکوم شی یا په
هغه مستند تزویر باندی حکم صادر شی چه په دعوی باندی
دغور کولو په وخت وړاندی شوی وی، په دغو دواړو حالتونو
کښی دا شرط ده چه د شاهدانو شاهدی یا د اهل خبره و رپوت
یا ذکر شوی مستند تزویر په حکم کښی موثر واقع شوی وی.

د: په هغه حالت کښی چه جزائی حکم د یوی حقوقی محکمی نه
په صادر شوی حکم باندی بنا شوی وی او د دغی حقوقی
محکمی نه په صادر شوی حکم باندی بنا شوی وی او د دغی
حقوقی محکمی حکم لغو کړی شی.

ه: په هغه حالت کښی چه د حکم نه وروسته د اسی پیښی حادثی
یا خرگندی شی یا داسی پانۍ وړاندی کړی شی چه د محکمی

په وخت کښی معلومی نه او امکان لری چه دغه پیښی يا
پانۍ د محکوم علیه برائت ثابت کاندی.

دری سوه اتیايمه ماده: د دری سوه نه او یايمی مادی په مندرجو لوړېنو خلورو
حالتونو کښی لوی خارنوال او محکوم علیه او که دی پخپله
مفقود یا د اهليت فاقد وی نو دده قانوني نماینده او که مروی
نود ده اقارب یا زوج کولی شی چه دنوی نظر غوبنتنه وکاندی.
که چیري د نوی نظر غوبنتنوال د خارنوالي نه غير بل خوک وی
نو په کاردي چه غوبنتن ليک لوی خارنوال ته وړاندی کړي، په
دی غوبنتن ليک کښې هغه حکم چه پري د نوی نظر غوبنتنه
شوی د نوی نظر د ليلونو سره ذکر کېږي او هغه مستندات چه
نوی نظر تائید وی ورسره یوځای کېږي.

لوی خارنوال د نوی نظر غوبنتن ليک بی له دی چه وګوري چه
پخپله د ده له خوا وړاندی شوی یا دبل چاله پلوه دشويو
تحقيقاتو سره یو ظای د رپوټ په ملتیا ستری محکمی ته
وړاندی کوی او پکښی خپله نظر یه او دليلونه خرگند وی.
خارنوالي مکلفه ده چه د نوی نظر غوبنتن ليک د رسیدو د نیټې
نه پس په دری میاشتو کښی د ننه دنه ستری محکمی ته
وړاندی کړي.

دری سوه یو اتیايمه ماده: د دری سوه نه او یايمی مادی په درج شوی پنځم
حالت کښی د نوی نظر غوبنتنه کول که دا غوبنتنه ئانله د
ده له خوا شوی وی که د ذيدخلو اشخاصو د مراجعي له مخه،
یواخي د لوی خارنوال په صلاحیت کښی دی. که چیري لوی
خارنوال د نوی نظر غوبنتنه لازمه وګښی نو د نوی نظر غوبنتن
ليک د هغو تحقیقاتو سره چه کړي ئې دی هغى تولنى ته وړاندی
کوی چه د ستری محکمی د یو غږي او د استیناف محکمی له
دوو غړو خڅه جوړه ده او د مریوطو محکمو د عمومی تولنى له
خوا ټاکل کېږي. لو خارنوال پخپله غوبنتن ليک کښی هغه پیښه

يا هغه ليکلې مستند چه تکيه پرى شوي ده بيانوی. دغه تولنه د پاپو له کتنى او که لازم ئى وگنى د تحقيق له پوره کولو ورسته دغوبىتن ليک په باب تصميم نيسى او که هغه و منى نوغوبىتن ليک سترى محكمى ته سپارى.

په هغه تصميم باندى چه د لوی خارنوال يا د ذكر شوي تولنى له خوا د نوى نظر دغوبىن ليک د منلو يا نه منلو په باب نيوول کېږي اعتراض نه شي کيدى.

درى سوه دوه اتيايمه ماده: خارنوالي مكلفه ده چه د جګري دواړه خواوي هغې غونډي ته د حاضريدو د پاره چه د نوى نظر په غوبىتن ليک باندى د سترى محكمى په وړاندی د غور په باب تاکل شوي ده کم نه کم درى ورځي دغوندي دکیدونه مخکنې خبرى کړي.

درى سوه درى اتيايمه ماده: ستره محکمه د خارنوالي او دواړه جګره والو خواو د ويناو له اوريدو او د هغه تحقيق د کيدو نه پس چه اجرائي پخپله يا د نورو کسانو په لاس لازمه وگښي دغوبىتن ليک په باب خپل تصميم نيسى. که چيرې محکمه غوبىتن ليک و منى نو حکم لغو کوي او که چيرې د تورن برائت په ډاګه وي نو دې بری الذمه کوي او که چيرې دده برائت په ډاګه نه وي نو دعوى حاكمي محکمى ته سپاري چه دغه محکمه د نورو قاضيانو په واسطه په موضوع کښي حکم صادر کړي.

ستره محکمه پدی حالت کښي هم کولى شي چه پخپله په اصل موضوع کښي حکم صادر کړي.

که چيرې د محاكمي جارويستنه له دې کبله ممکنه نه وي چه يا محکوم عليه مروی يا معتوه وي يا جزائي دعوى د زمانی په اوښتو ساقطه شوي وي يا نور داسي خه وي نو ستره محکمه د دعوى په موضوع غور کوي او یوازې هغه حکم لغو کوي چه خطاء ئى د محکمى په وړاندی خرگنده وي.

دری سوه خلور اتیایمه ماده: که چیری محکوم علیه ومری او د نوی نظر غوبنتن لیک د ده د اقاربو یا زوج له خوا وړاندی کړی شوی نه وی محکمه دعوی دهغه شخص په مخکنې چه دمړه د حیثیت د دفاع دپاره ئی تاکی د غور لاندی نیسی او که لازمه شي نو د هغه خه په لری کولو باندی حکم کوي چه د مره حیثیت ئی خپپر کړی دی.

دری سوه پنځه اتیایمه ماده: د نوی نظر د غوبنتن لیک په نتیجه کښې د حکم تنفيذ نه ټندول کېږي بي له دی چه حکم د چاپه مرګ صادر شوی وي.

دری سوه شپږ اتیایمه ماده: هر حکم چه د نوی نظر د غوبنتن لیک په نتیجه کښې د تورن په برائت صادر شي د دولت په لګښت په رسمي جريده او یوه بله هغه جريده کښې چه ذيدخل شخص يې و تاکی نشریېږي.

دری سوه اووه اتیایمه ماده: که چیري د اعتراض لاندی راغلی حکم لغو کړي شي نو د عوض هغه مقدار چه ادا شوی دی اعاده کېږي. دا حکم د زمانی په اوښتو د حق په ساقطیدو پوری د مربوطو قاعدو درعايت سره سره عملی کېږي.

دری سوه اته اتیایمه ماده: که چیري د نوی نظر غوبنتن لیک و نه منل شي نو له نوی سر د هغه بیا وړاندی کول د عین هغه پیښو له مخه چه مخکنې پری استناد شوی دی نه شي کیدی.

دری سوه نه اتیایمه ماده: هغه حکمونه چه دنوی نظر د غوبنتن لیک له مخه د دعوی په موضوع کښې د ستري محکمی نه غير صادرېږي په ټولو قانوني لارو د اعتراض لاندی راتلای شي. د نوی نظر د غوبنتن لیک له مخه تورن په هیڅ صورت دهغى جزا نه چه مخکنې ورته ټاکل شوی ده په زیاته سخته جزا نه شي محکومید لی.

څلورم باب

د قطعی حکمونو ارزښت

دری سوه نوی یمه ماده: جزائی د عوی دهغه تورن په باب چه پری سوره شوی او دهغو پیښو په باب چه ده ته ئی نسبت شوی دی درائت یا الزام د قطعی حکم په صادر یدلو پای ته رسپری. کله چه دیوی جزائی دعوی په موضوع کښی حکم صادر شی په هغی باندی له نوی سره غور کول بی د اعتراض د هغه لارونه چه په قانون کښی تاکلی شوی دی جواز نلري.

دری سوه یو نوی یمه ماده: د یوی جزائی دعوی په باب د قطعی حکم د صادر یدو نه پس بیا دنویو دلیلونو یا حالاتو د راخړګندیدو یا د جرم د قانونی وصف د تغییر په اساس هغه د غور لاندی نه شی نیول کیدی.

هغه جزائی حکم چه د جزائی دعوی په موضوع کښی د جزائی محکمی له پلوه به برائت یا الزام صادرېږي د حقوقی محکمو په وړاندی په هغه دعوی کښی چه لاخو په قطعی صورت حل و فصل شوی نه ده د جرم دیښنی، د جرم د قانونی وصف او مرتکب ته دهغه د نسبت په لحاظ د محکوم به شی ارزښت لري. په دې باب د برائت په حکم کښی دا دواړه اړخونه شامل دی چه د تور د نفی په اساس او که د دلیلونو د نه کفایت له مخه صادر شوی وي خوکه چیري حکم په دی اساس صادر شوی وي چه د تور لاندی راغلی فعل د جزا مستوجب نه دی نو بیا جزائی حکم د محکوم به شی ارزښت نه حاصلوی.

دری سوه دری نوی یمه ماده: هغه حکمونه چه د حقوقی محکموله پلوه د مالی معاملو په مسئلو کښی صادرېږي د جزائی محکمو په وړاندی د جرم د پیښنی او مرتکب ته د نسبت په لحاظ د محکوم به شی ارزښت نه لري.

دری سوه خلور نوی یمه ماده: هغه حکمونه چه د شخصیه احوالو په باب د حقوقی محکموله پلوه صادرېږي د جزائی محکمو په وړاندی په هغو مسئلو کښی چه د دعوی پریکون ورپوري مربوط دی د محکوم به شی ارزښت لري.

خلورم کتاب
لومړۍ باب
واجب التنفيذ حکمونه

دری سوه پنځه نوی یمه ماده: هغه جزا چه په قانون کښی تاکل شوی ده بی له هغه حکمه چه دیوی واکمنی محکمی له پلوه صادر شوی وي د هیڅ جرم په باب تطبیقیدلی نه شي.

دری سوه شپږ نوی یمه ماده: د جزائی محکمو له خوا صادر شوی حکمونه چه خوپوري قطعیت ونه مومنی نه تطبیق کېږي بي له هغو مواردو چه قانون ئی صریحا اجازه ورکاندی.

دری سوه اوونوی یمه ماده: په جزائی دعوو کښی د صادر و شویو حکمونو تطبیق ددی قانون په حکمونو برابر دخارنوالي دغوبښتنی له مخه کېږي.
دری سوه اته نوی یمه ماده: د حق العبد په دعوی کښی د صادر شوی حکم تطبیق د حقوقی اجرآټو د قاعدهو مطابق د حق العبد د مدعی د غوبښتنی له مخه کېږي.

دری سوه نه نوی یمه ماده: خارنوالي مکلفه ده چه د جزائی د عوو په باب د صادر و شویو واجب التنفيذ حکمونو د په څای کولو دپاره اقدام وکړي، خارنوالي په دی لزه کښی د امنیه قواو نه کومک غوبښتنی شي.

خلور سومه ماده: د نقدي جزا او لګښتو نو په باب صادر شوی حکمونه که خه هم استیناف ئی شوی وي بي له خنده واجب التنفيذ دي. دغه شان دغلا يا د غلابه ارتکاب باندی د شروع کولو له مخه د حبس په باب صادر شوی حکمونه او هم د متکرر تورن يا دهله

چا په خلاف صادر شوي حکم چه په افغانستان کښي يو تاکلې هستوګنځي نه لري بي له خنده واجب التنفيذ دی او دغه شان د تورن د جبس په باب د محکمی حکم په تولو حالاتو کښي واجب التنفيذ دی او دغه شان د تورن د جبس په باب د محکمی حکم په تولو حالاتو کښي واجب لتنفيذ دی او يا دا چه تورن کفاله ورکړي چه د حکم د استیناف او د هغه د میعاد تیریدو په صورت کښي به د حکم د تنفيذ نه غاره نه غروي او چه کله د حکم استیناف وشی دی به غونډي ته حاضريې او د صادر شوي حکم نه به مخ نه اروي هغه مبلغ چه په داسی حالاتو کښي ئي د کفالۍ په حیث وړاندی کونه واجب ده د جبس د جزا په حکم کښي تاکل کېږي.

که چېري تورن په توقيف کښي وي محکمه کولی شي چه د حکم د موقع تنفيذ امر صادر کړي.

څلور سوه یوه ماده: هر کله چه ددي قانون د څلور سومي مادي د حکم مطابق د جبس جزا نافذه شوه د آزادی تحدیدوونکي جزاوی هم چه د جبس له جزا سره یوځای د محکمی په حکم کښي شاملی شوي دی تنفيذ کېږي.

څلور سوه دوهمه ماده: دارالتادیب یا بل خای ته د تورن دليپلو یا د پلاړ یا ولی نه غير بل چاته دهغه دسپارلو حکم که استیناف ئي هم شوي وي واجب التنفيذ دي.

څلور سوه دريمه ماده: که چېري تورن په توقيف کښي وي او حکم د تورن په برائت یا په داسی جزا شوي وي چه تطبیق جبس ئي نه غواړي او یا په صادر شوي حکم کښي د تنفيذ د خنډولو امر شوي یا تورن په توقيف کښي محکوم بها موده پوره کړي وي تورن سمدستي خوشی کېږي.

څلور سوه څلورمه ماده: ددي فصل په پورتنو مادو کښي د درج شويو حالاتونه پرته ددي قانون په دری سوه نه څلوبنتمه ماده کښي د درج

شوي استيناف غونتنى په ميعاد او په دغه موده کبني د ننه په
غونتل شوي استيناف باندي دغور په دوران کبني د حکمونو
تطبيق خنديري.

خلور سوه پنځمه ماده: محکمه په هغه وخت کبني چه د حق العبد مدعی ته د
تضميناتو وروکولو په باب خپل حکم صادروي که خه هم
استيناف ئى شوي وي کولي شى چه د ټول محکوم بها يا
دکفالى له ورکړي سره د خيني محکوم بها مبلغ د موقت تنفيذ
امر وکړي او محکمه کولي شى چه محکوم له دکفالى د ورکړي
نه معاف کړي.

دوهم باب دادعه د جزا تنفيذ

د شخص د مرګ د حکم د قطعیت د پاره د تمیز د مربوط د
يوان د غرو د رايو اتفاق شرط دي.

خلور سوه شپږ مه ماده: کله چه د شخص د مرګ حکم ددي قانون د احکامو
مطابق قطعیت و مومنی د قضیئی پاني له فیصلی سره د هغې
له صادریدو نه پس په يوه هفتنه کبني دنه دنه د قاضي
القضات په واسطه با چاته وړاندی کېږي، په هغه صورت کبني
چه با چا د محکوم عليه د بنښې يا دده د جزا د تبدیل امر صادر
نه کړي او فیصله امضا کړي حکم په ظای کېږي.
خلور سوه اوومه ماده: په مرګ محکوم عليه د خارنوالي په امر د عدل د وزير د
لارښودني لندی د حکم تر تطبيقه پوری په محبس کبني ساتل
کېږي.

خلور سوه اتمه ماده: په مرګ باندي د محکوم عليه اقارب کولي شى چه د
حکم د تطبيق نه تريوی ورڅي پخوا پوری له ده سره ليدل کتل
وکړي. د محبس اداره مکلفه ده چه په موضوع باندي د محکوم
عليه اقارب خبر کړي.

خلورسوه نهمه ماده: که چیري د محکوم عليه دين د مذهبی و اجباتو د اجرا
ایجاب کاوه نو لازمی اسانتیاوی ورته برابر ولی شی.

خلورسوه لسمه ماده: د مرگ جزا په محبس کښی دنه یا په یو بل پت خای
کښی د خارنوالی دليکلی غوبنتنی له مخه چه ددی قانون د
خلور سوه اوومی مادی د مندرجو اجرآتو په کولو مشتمله وی
تطبیقیږی.

خلورسوه یوو لسمه ماده: د مرگ جزا د خارنوالی دیو غړی، د محبس د آمر، د
محبس د ډاکتر یا دیو بل داسی ډاکتر په مخکښی چه
د خارنوالی له خوا موءظف شوی وی تطبیقیږی.

د مرگ د حکم د تنفيذ په وخت کښی د حق العبد مدعی او د
محکوم عليه مدافع وکيل ته هم د حاضريدو اجازه ورکول کېږي
د تنفيذ په وخت کښی باید چه د مرگ په باب د صادر شوی
حکم متن او هغه تور چه په محکوم عليه باندی د مرگ د حکم
د صادریدو باعث شوی دی د حکم د تطبيق په خای کښی
حاضرینو ته ولوستل شی.

که چیري محکوم عليه څه ویل غواړي نو د خارنوالی غړي هغه
لیکی او په محضر کښی ئی درجوی.

کله چه تنفيذ پای ته ورسیپری د خارنوالی غړی موضوع په
محضر کښی قيدوی او د محکوم عليه د وفات او د وفات د
پیښیدو د ساعت په باب د ډاکتر تصدیق اخلى.

خلور سوه دولسمه ماده: د مرگ د جزا تنفيذ د عامې رخصتی په ورځو کښی
جواز نه لرى.

خلور سوه دیار لسمه ماده: که چیري په مرگ محکوم عليه یوه حامله بسخه وی
دهغى د جزا تطبيق د حمل د زیپیدو نه ته تر دوه میاشتني
وروسته مودی پوری څنډیږی.

خلورسوه خوار لسمه ماده: که چیري په مرگ محکوم عليه داسی اقارب ونه
لرى چه دده د کالبوت د سپارلو غوبنتنې وکړي نو کالبوت د

دولت په لګښت دشريعت په احکامو برابر خنیږي. خښول باید
چه بې له احتفاله پای ته ورسیږي.

دریم باب

دا آزادی د تحدیدونکو جزاګانو تنفيذ

څلور سوه پنځلسمه ماده: د آزادی، د تحدید وونکو جزاګانو احکام د خارنوال د
امر له مخه د عدل د وزیر په لارښو نه تنفيذ يېږي.

څلور سوه شپاپسمه ماده: هغه خوک چه د محکوم بها حبس موده ئى له دری
میاشتو زیاته نه وی کولی شي چه ددی قانون د څلور سوه اته
پنځوسمي مادی او وریسى موادو په احکامو برابر غوبتنه
وکړي چه له ده خخه دی د زندان نه بهر کار و اخستل شي خو په
دی شرط چه د قانون احکامو دی د داسی غوبتنی کولو نه
محروم کړي نه وی.

څلور سوه اوو لسمه ماده: هغه ورڅه تنفيذ پکښی شروع کېږي د محکوم
عليه د جزا په موده کښی حسابېږي. محکوم عليه د جزا د
مودی د ختم د ورځی په سباليه د بندیانو د خلاصون په تاکلی
ساعت خوشی کېږي.

څلور سوه اتلسمه ماده: که چیري د تورن د محکوم بها حبس موده څلیرویشت
ساعته وی د هغې تنفيذ د ده د ګرفتاري په دوهمه ورڅ د
بندیانو د خلاصون په تاکلی ساعت پای ته رسيږي.

څلور سه نولسمه ماده: د آزادی، د تحدیدونکي جزا د مودی شروع د واجب
التنفيذ حکم له مخه د توقيف د مودی او ګرفتاري د مودی د
مجرا کولو د رعایت سره سره د ګرفتاري د ورځی نه شروع
کېږي.

څلور سوه شلمه ماده: که چیري تورن د هغه جرم ته د کوم له کبله چه توقيف
شوی دی برائت حاصل کړي دده توقيف موده ده ګډه بل جرم په
محکوم بها موده کښی چه ده ئى د توقيف په دوران کښی

ارتکاب کړی دی یا په دغه دوران کښې د هغه په باب له ده نه
تحقيق شوی دی مجری کیدی شي.

خلورسوه یویشته ماده: که چیري د آزادی تحدید وونکی جزا د ګهنو جرمونو له
کبله وي نو د توقیف د مودی طرح لومړی له جزا کانو کېږي.

خلورسوه دوه ویشته ماده: که چیري د آزادی په تحدید وونکی جزا باندی
محکوم شوی شخص یوه داسی پسخه وي چه د شپږمی میاشتني
یا دهغى نه دزیاتي مودی حمل یې په کېډه وي نو د حمل د
زېړولونه تر دوو میاشتو وروستو مودی پوري دهغى د جزا د
تنفیذ پالول جواز لري او په دی صورت کښې د محکوم عليه
سره د دغې مودی ترتیريدو پوري د توقیف شوی شخص په خير
معامله کېږي.

خلورسوه درویشته ماده: که چیري د آزادی په تحدید وونکی جزا ياندی
محکوم شوی شخص په داسی ناروغۍ اخته وي چه پخپله دغه
ناروغۍ یا د جزا د تنفیذ له کبله دهغه ژوند په خطر کښې اچوي
نو د جزا د تنفیذ تا لول جواز لري.

خلور سوه خلیرویشته ماده: که چیري د آزادی په تحدید وونکی جزا باندی
محکوم شوی شخص لیونی شي د جزا تنفیذ دده تر په سد کیدو
پوري ځنډول کېږي او خارنوالي کولای شي چه د عقلی ناروغیو
د علاج یو مرجع ته دده دلیردولو امر صادر کړي. په دی حالت
کښې د کتېنى او علاج موده له محکوم بها موده خخه طرح
کېږي.

خلور سوه پنځو یشته ماده: که چیري پسخه او میره د داسی مودی په حبس
محکوم شي چه له یوه کاله زیاته نه وي که خه هم دغه حکم د
مختلفو جرمونو په اثر صادر شوی وي که چیري مخکښې نه وي
محبوس شوی او که خه هم د دواړو جرمونه یو له بله مختلف وي
د دوى دواړو له جملې خخه د یوه د جزا د تنفیذ پالول دبل
تر خلاصون پوري جواز لري خو په دی شرط چه دوى د یو داسی

صغریر متکفل وی چه عمر ئی له پوره پنحلسو کلونونه اوښتی نه
وی او په افغانستان کښی د هستوګنی یو خرگند ځای ولري.
خلور سوه شپږ ويشه ماده: په هغو حالاتو کښی چه د محکوم عليه د جزا د
تنفیذ ټالول جائز وی خارنوالي کولی شی چه د محکوم عليه نه
داداسی نغدی کفالې غوبنتنه وکړي چه ډیالولو د سبب دبورته
کیدونه وروسته له تنفیذ څخه ونه تبنتی، دنقدي کفالې مبلغ د
ټالولو په امر کښی ټاکل کېږي خارنوالي د محکوم عليه د
تبنتی دمختی د پاره د احتیاط له مخه نور هغه شرایط چه
لارم ئی وکنی په محکوم عليه باندی اینبودی شي.

خلور سوه اووه ويشه ماده: په قانون کښی د درج شویو حالاتونه پرته د جزا
دمحکوم بها مودی له تیرولونه اول د محکوم عليه خلاصون
جواز نه لري.

خلور سوه اتویشه ماده: د هغو محکوم عليهم صغیرانو خلاصون چه د
خارنوالي د غوبنتنی له مخه دارالتادیب یا بل ځای ته سپارل
شوي دی د دارالتادیب یا بل ځای د آمر د رائی له اخستلو پس
کېږي.

خلور سوه نه ويشه ماده: په هغو کسانو باندی دا زادی د تحدیدوونکی جزا
تفیذ چه د خپل عمر اوولسم کال ته نه دی رسیدلی په خاصو
ځایونو کښی او د نورو محکوم عليه نه بیل کېږي.

خلورم باب مشروط خلاصون

خلور سوه دیرشمہ ماده: کله چه د آزادی د تحدیدوونکی جزا په قطعی حکم
محکوم شوی شخص د خپلی جزا دری ربی په محبس کښی
تیرې کړي او په محبس کښی دده ګوزاره دهستوګنی په موده
کښی دده دنفس د اصلاح کيدو ډاډ ورکوی نو د ده مشروط
خلاصون جواز لري بې له دی چه دده خلاصون عامه امنیت ته

خطره راولاره کاندی. هغه موده چه محکوم عليه ئى باید په زندان کېنى تىرە كېرى په هيچ صورت باید له نهو مياشتۇ كمە نە وى.

كە چىري جزا عمرى بندوى نو د محکوم عليه مشروط خلاصون په زندان کېنى لە پنخلسۇ كلۇنو تىرولۇنە مخكىنى جواز نە لرى.

خلورسوه يو ديرشمە ماده: كە چىري هغه جزاگانى گېنى وى چە شخص پرى دەھغو جرمونو لە كبلە محکوم شوی دى چە زندان تە لە نتو تلو مخكىنى يى د ھفو ارتکاب كېرى وى نو مشروط خلاصون ئى د جزا د پاتى تول وخت او د ھغى جزا د مودى خخە حسابىرى چە د دغە جرم كولولە كبلە پرى محکوم شوی دى.

خلور سوه دوه ديرشمە ماده: كە چىري د آزادى په تحديدونكى جزا باندى محکوم عليه په توقيف كېنى داسى موده تىرە كېرى وى چە د محکوم بەها مودى نه د طرح كولو قابله وى نو په دى صورت كېنى، مشروط خلاصون د تولى محکوم بەها مودى لە مخه كېرى. د عفوپى دصادريدو لە مخه د جزا تخفيف دھغى مودى په حساب كېنى نه شى نىيول كىدى چە تىرول ئى د مشروط خلاصون د پارە ضرورى دى.

خلور سوه درى ديرشمە ماده: مشروط خلاصون تر هغه وخته پورى جواز نە لرى چە خو محکوم عليه تول هغه محکوم بەها مالى التزامونە تحويل كېرى نە وى چە د ابتدائىيە محكمى لە خوا پرى د جرم لە كبلە محکوم شوی دى. خو په دى شرط چە د محکوم عليه لە وا كە د دغۇ مالى التزامونۇ تحويلى محالە ونە كنەلە شى.

خلور سوه خلور ديرشمە ماده: مشروط خلاصون د داخلە وزارت د محبسونو د لوى آمر په پىشنهاد او د عدل دوزىر په موافقە كېرى.

څلور سوه پنځه ديرشمې ماده: هغه شرطونه چه مشروط خلاصیدونکي بايد د هغو مراعات وکړي د عدل د وزیر له خوا تاکل کيږي.
د غه شان هغه شرطونه هم چه لکه په تاکلی خای کښي د اوسيدو، د معیشت د طرز، د نبې ګوزاري د ضمانت ورکولو په باب په ده اينسودل کيږي د عدل د وزیر په امر کښي خرگند بشودل کيږي.

څلور سوه شپږ ديرشمې ماده: بندی د مشروط خلاصون د امر سره مربوطی اداري ته سپارل کيږي چه د دغه امر د اجرا کولو او هم د يوی داسی تصدیق پانی د ورکولو په باب چه د محکوم بها جزا نوم، د هغى موده، د هغى د تیريدو تاکلی نیته او د مشروط خلاصون نیته پکښي درج شوي وي اقدام وکړي، هغه شرطونه چه بايد مشروط خلاصیدونکي ئى رعایت وکړي او هغه واجبات چه په ده باندي اينسودل شوي دى هغه هم په تصدیق پانه کښي درج کيږي او په هغى کښي ده ته اخطار ورکول کيږي چه که د دغو شرطونو لوواجباتو رعایت ونه کړي يا داسی خه وکړي چه دده په بدہ ګوزاره دلالت وکړي مشروط خلاصون لغو کيږي او دی د لاندې مادې د حکم سره سم زندان ته په ستنه پیول کيږي.

څلور سوه اووه ديرشمې ماده: که مشروط خلاص شوي د خلاصون د شرطونو رعایت ونه کړي او خپل واجبات په خای نه کړي، مشروط خلاصون لغو کيږي، او شخص بيته زندان ته بیول کيږي چه خپله پاتې موده پکښي تیره کړي په دي حالت کشی د خلاصون لغو کول د خارنوالي په پیشنهاډ او د عدل د وزیر په امر کيږي. په دي باب چه کوم پیشنهاډ دکيږي بايد موجبه اسباب پکښي ذکر شي.

خلور سوه اته ديرشمه ماده: که چيري د مشروط خلاصون لغو کول لزم وکنيل
شي خارنوالي کولي شي چه په خپل تشخيص يا د مربوط مقام
په پيشنهاد د خلاص شوي شخص د گرفتاري او توقيف امر د
عدل د وزير ترقراره پوري صادر کري. په دی صورت کبني دا په
کاردي چه دتونن د بند موده له پنهلسو ورخوي زياته نه شي او يا
دا چه د لوی خارنوال امر حاصل کري شي او هر کله چه د
مشروط خلاصون امر لغو کري شي نو هغه موده چه تورن په دی
صورت زندان ته د بيرته راوستلونه پس تيره کري ده د واجب
التنفيذ مودي نه تخفييفري.

خلور سوه نه ديرشمه ماده: که چيري مشروط خلاصون د محکوم بها جزا د
مودي تراخره پوري لغونه کري شي نو پسي قطعی کيرې.

که چيري محکوم پها جزا عمری بند وي نو د مشروط خلاصون
د دری کاله تيريدونه پس د خلاصون امر قطعی کيرې.
سره ددي هم که چه مشروط خلاص شوي ديو داسي جنایت يا
جنحی د ارتکاب له کبله چه دده پخوانی جرم ته ورته وي
دپورتنی فقری په موده کبني د ننه دنه یوئل بیا محکوم عليه
شي نوکه چيري په دوهم حکم دری کاله نه وي تیر شوي د
مشروط خلاصون لغو کول جواز لري.

خلور سوه خلوينته ماده: که چيري د مشروط خلاصون قانوني شرطونه موجود
وي، د بندی مشروط خلاصون په دوهم وارهم کيدي شي، په دی
حالت کبني د محکوم بها جزا پاتي موده د محکوم بها جزا
توله موده گنيل کيرې:
که چيري محکوم بها جزا عمری بند وي نو مشروط خلاصون د
دری کالو د تبرولو نه مخکبني جواز نه لري.

څلور سوه یو خلویښتمه ماده: څارنوالی د مشروط خلاصون په باب شکایتونه
دغور لاندی نیسی او د هغو د لری کولو د پاره لازم اجرآت
کوي.

پنځم باب
دنقدی تادیاتو د احکامو تنظیم

څلور سوه دوه خلویښتمه ماده: د هغو مبلغو نو چه دنقدی جزا له درکه ئى
دولت مستحق دی او د هغو مبلغو نو چه بايد بيرته ورکړل شی
او د دعوی د لګښت او تعویضاتو د تسوئی له کیدلو وروسته
څارنوالی مکلفه ده چه مقدار ئى له تنفيذه مخکښی محاکوم
علیه ته ابلاغ کړي خوپه دی شرط چه دغه مقدار په حکم
کښی نه وی خرگند شوي.

څلور سوه دری خلویښتمه ماده: حکومت ته د قابل تادیه مبلغ تحصیل د
هغو حقوقی اجرآتو قاعدو مطابق چه په حقوقی
مسایلوتېبیېږي او د دولتی مالونو د تحصیل په اداری لارو
چارو جواز لري.

څلور سوه خلورو خلویښتمه ماده: که چیري تورن قابل تادیه مبلغ دولت ته ور نه
کړي څارنوالی د دي قانون د څلور سوه نه خلویښتمی مادی
اوورپسی موادو د احکامو مطابق د تورن د توقيف امر
صادروي.

څلور سوه پنځه خلویښتمه ماده: که چیري دنقدی جزا او د هغه خه چه اعاده
ئى لزمه ده او د تعویض او د دعوی د لګښتونه په ورکړه یوڅای
حکم صادر شی او د محکوم علیه مال د هغو ټول د پوره کولو د
پاره کافی نه وی هغه مبلغ چه لاس ته راشی په دی ترتیب په
مستحقینو ويشل کېږي:

- اول: هغه لګښتونه چه بايد دولت ته ورکړل شی.
دوهم: هغه مبلغ چه بايد د حق العبد مدعی ته ورکړل شی.

دریم: د نقدی جزا مبلغ او هغه خه چه د تعویض په نامه یا د
اعادی له لاری باید دولت ته ورکول شی.

خلور سوه شپږ خلویبنتمه ماده: که چیری شخص توقيف شی او په نتيجه کښی
یواخی په نقدی جزا محکوم شی نو محکوم عليه ته د هری
ورحی توقيف په سرکښی پنځوس افغانی مجری ورکول کېږي.
که چیری په حکم کښی نقده جزا او جبس دواړه وی او توقيف
موده ئی د محکوم بها جبس له موډی زیاته وی نو محکوم عليه
ته د زیاتو ورخو په سرکښی د پورتني فقری مطابق د دغه مبلغ
نه مجری ورکول کېږي.

خلور سوه اووه خلویبنتمه ماده: ابتدائيه قاضي په استثنائي حالاتو کښی د
تورن د غوبښني او د خارنوالي د موافقی له مخه کولی شی چه
محکوم عليه ته د دولت مستحقه مبلغ د ورکولو په باب مهلت
ورکړي او یائی د ورکړي د پاره قسطونه وټاکۍ خوپه دی شرط
چه دمهلت یا قسطونو توله موډه له نهه میاشتو

زیاته نه شی.

د دغسی غوبښني د منلو یانه منلو په باب صادر شوی امر د
استیناف وړنه دی. که چیري تورن د یو قسط تحويل وڅنډوي
نو قسطونه له منځه ئی او قاضی که لزمه وګنې د قسط د لغو
کولو امر صادر ولی شی.

شپږم باب

د حکم د تنفيذ په غرض توقيف

خلور سوه اته خلویبنتمه ماده: د هغه مبلغ د تحصیل د پاره د مجرم توقيف جواز
لري چه د جرم د ارتکاب له کبله د هغه په ورکړه محکوم شوی
دی.

توقيف یوه ورخ د پنځو سو محکوم په افغانیو په مقابل کښی
تطبیق کېږي.

د قباحتونو په باب د توقیف موده د نقدی جزا د تحصیل د پاره له اوو ورخو او ددعوی دلگنښت او ده ګه چه اعاده ئی لزمه ده او د تعویض دپاره له اوو ورخو زیاتیدلی نه شی. د جنحو او جنایتونو په باب د توقیف موده د نقدی جزا د تحصیل دپاره له درو میاشتو او ددعوی د لگنښت او هغه څه چه اعاده ئی لزمه او د تعویض دپاره له درو میاشتو زیاتیدلی نه شی.

څلور سوه نه خلویښتمه ماده: په هغو محکوم علیهم باندی د توقیف په شکل تنفیذ نه شی کیدی چه د جرم د ارتکاب په وخت کښی یې عمر له پنځلسو پوره کلونو اوښتی نه وي او یا د حبس په جزا باندی د جزا د ځنډ سره محکوم شوی وي.

څلور سوه پنځو سمه ماده: ددی قانون دڅلور سوه یوویشتمی او څلور سوه خلیرو ویشتمی مادی حکمونه د تنفیذ په برخه کښی د توقیف په وسیله تطبيقیږي.

څلور سوه یوینځوسمه ماده: که چیری احکام متعدد وي او تول د قباحتونو، یا جنحو یا جنایتو نو په باب صادر شوی وي تنفیذ د تول محکوم بهما مبلغ له مخه کېږي.

په دی حالت کښی باید چه د توقیف موده د جنحو او جنایتونو د جزا د اخريني حد نه او د قباحتونو په باب له یوینښتو ورخو زیاته نه شی، خو که چیری جرائم مختلف النوع وي نو دهر جرم د جزا حدا کثر په نظر کښی نیول کېږي خو البته د توقیف موده په هیڅ حالت کښی د نقدی جزا د تحصیل دپاره له شپېرو میاشتو او دلگنښتونو، او ده ګه چه اعاده ئی لزمه وي او د دعویض د تحصیل دپاره له شپېرو میاشتونه زیا تبدیلی نه شی.

څلور سوه دوہ پنځوسمه ماده: که چیری محکوم فيها جرائم مختلف وي نوهجه مبلغ چه ورکړ شوی دي یا د محکوم علیه په شتمنی باندی د حکم د تطبيق په لاره تحصل شوی دي نولو مری په جنایتونو

کښی بیا په چنحو او ورپسی په قباحتونو کښی د محکوم بها
مبلغ نه طرح کېږي.

خلور سوه دری پنځو سمه ماده: د توقيف په لار تنفيذ د خارنوالي د امر له مخه
د عدل د وزیر دلارښودني مطابق کېږي. اوله هغه وروسته چه دا
خبره تورن ته ددي قانونون د خلور سوه دری خلویشتمی مادی
مطابق ابلاغ کړي شوه او د آزادی تحدیدوونکی موده هم تيره
شوی وه شروع کیدای شي.

خلور سوه خلور پنځو سمه ماده: خه وخت هغه چه مبلغ چه تحصیل یې مطلوب
دی د هغه د طرحی نه پس چه یا محکوم عليه ورکړي او یا دده
په شتمنۍ باندی د حکم د تطبیق له لاری تحصیل شوی دی په
پورتنو موادو کښی دراغلی سنجش له مخه د هغه مودی سره
مساوی شي چه محکوم عليه په توقيف کښی تيره کړي ده، نو
توقيف پای ته رسیږي.

خلور سوه پنځو سمه ماده: محکوم عليه دلګښتونو دعوض او ده ګه خه له
ورکړي خخه چه اعاده ئی لارمه ده او دغه شان د توقيف په لار د
نقدی جزا له ورکړي خخه یواحی په هغه صورت معافیدلی شي
چه دهرو پنځو سو افغانیو په سر یوه ورڅه توقيف کښی تيره
کړي. که چېري د جنحو هغې محکمی ته چه د محکوم عليه
د هستوګنۍ ځای ده ګه په قضائی ونډ کښی دنه وی دا جوته
شي چه محکوم عليه په ورکړه قادر دی او محکمی پري دور
کړي حکم هم کړي د خو تعلل کوي کولی شي چه په ده باندی د
توقيف په لار د تنفيذ امر صادر کاندی، په دغسی حالت کښې
د توقيف موده له درو میاشتو زیاتیدلی نشي او په دغه حالت
کښې د توقيف په بدله کښې د عوض د مبلغ نه هیڅ مقدار نه
طرح کېږي. د محکوم له پلوه په معموله طریقه دعوى اقامه
کېږي.

خلور سوه شپږ پنځو سمه ماده: محکوم عليه کولی شی چه د توقيف د امر له
صادريدو نه مخکښي هر وخت د خارنوالي نه غواړي چه د کوم
مبلغ حکم په ده شوی دی هغه دی په یوداسي لای او یا صنعتي
کار باندی چه دی ئى اجرا کړي بدل کړي.

خلور سوه اووه پنځو سمه ماده: محکوم عليه دپورتني مادی ذکر شوي کار د
یوی دولتی اداري د پاره بی مزدوری دهغی مودی په اندازه برابر
چه د توقيف له لاري د تنفيذ له مخه په ده باندی راتله اجرا کوي.

خلور سوه اته پنځو سمه ماده: دهغه قسم کار ونو دانو اعو تاکنه چه ددي قانون
د خلور سوه شپږ پنځو سمي مادی مطابق پري دی محکوم عليه
بوختیدنه جواز لري او دغه شان هغه اداري مربوط مراجع تاکل
چه دغه انواع ثبیتوی د مربوطه وزارت د وزیر د قرار له مخه
کېږي.

خلور سوه نه پنځو سمه ماده: په کار باندی د خلور سوه شپږ پنځو سمي ماده د
حکم مطابق د محکوم عليه بوختیدنه دهغه بنار يا ولسوالي نه
بهر چه دی پکښي او سی جواز نه لري.

خلور سوه شپېتتمه ماده: هغه محکوم عليهم چه د خلور سوه شپږ پنځو سمي
مادی د حکم مطابق ئي په کار باندی بوختیدنه تاکل شوي وی
خو هغه خای ته چه د دوى د کار د پاره په ګونه شوي دی بی دکم
معقوله عذرنه ورڅي يا د کارد کولو ته پتیري يا د یوی ورڅي
د تاکلی اندازی کار نه پوره کوي توقيف خای ته لیېل کېږي چه
دقانون مطابق د توقيف په لز د تنفيذ امر پري تطبیق شي.
محکوم عليه نه دهغو ورڅو مجرما و رکوله کېږي په کومو کښي
چه ده مطلوب کار اجرا کړي دی.

خلور سوه یوشپېتتمه ماده: همدغه شان د توقيف د لاري نه د تنفيذ حکم په هغه
محکوم عليهم باندی هم تطبیق کېږي چه کار په توقيف غوره
وکنۍ خو داسی کار پیدانه شی چه په هغه باندی د دوى په
بوختید نه خه بنيګره په لاس راغلې شي.

څلور سوه دوه شپیتمه ماده: د هری ورئی دکار په سر ده ګه مبلغ له جملې نه
چه ورکړه ئى دولت ته لازمه ده لکه د تعویض جزا، هغه څه چه
اعاده ئى لازمه ده او د دعوى لګښت پنځوس افغانی طرح
کېږي.

اووم باب د تنفيذ اشکال

څلور سوه دری شپیتمه ماده - هر قسم اشکال چه د محکوم عليه له پلوه د

تنفيذ په مقابل کښې را ولاپشی هغې محکمې ته وړاندې کېږي
چه د تنفيذ محل د هغې په قضائی ونه کښې د ننه وي

څلور سوه څلورشپیتمه ماده: نزاع بې له خنډه دخارنو نوالی په لاس محکمې ته
وړاندې کېږي، ذي علاقه کسان مکلف کېږي چه د نزاع د

پريکړي دپاره کمه غونوهد تاکل کېږي چه هغې ته حاضر شي.
محکمه چه د خارنوالي او ذي علاقه اشخاصو بيان واوری نو د
موضوع د پريکون اقدام کوي. په دغه باب د محکمې قرار
نهائي دی .

محکمه که لازمه وګني کولای شي چه لازم تحقیقات وکړي او د
دي خبری واک لري چه د نزاع د پريکړي تر نتيجې پوري د تنفيذ
د ځندولو امر صادر کړي .

دغه شان خارنوالي کولای شي چه که لازمه وګني محکمې ته د
نزاع له وړاندې کیدونه مخکښې په موقت صورت د حکم تنفيذ
خنډوي .

څلورسوه پنځمه شپیتمه ماده: که چېږي د محکوم عليه د شخصیت په سر نزاع
پېښه شي نو پريکړه ئى د دوو پورتنو مادو د احکامو مطابق
کېږي .

خلورسوه شپږ شپیتمه ماده: که چېرې د محکوم عليه په شتمنۍ باندي د مالي
احکامو د تنفیذ په حالت کښې د تنفیذ لاثدي راغلو مالونو په
باب د محکوم عليه نه پرته د بل چاله پلوه نزاع را ولدې شي نو
دا موضوع د حقوقو محکمی ته د حقوقی اجرائنو د قاعدو
مطابق وړاندې کېږي .

اتم باب

د محکوم عليه د مرینې له کبله د حکم سقوط

خلور سوه اووه شپیتمه ماده: که چېرې محکوم عليه د حکم د قطعیت نه
وروسته وړنې نو حکم ساقطېږي .

خلورسوه اته شپیتمه ماده: د محکوم عليه د مرینې له کبله د حکم سقوط د ده
په متروکه باندي د عوض دور کړي، د هغه چه خخه دور کړي
چه اعاده ئې لزمه ده او د دعوى د لګښت په باب د مالي جزا د
حکم د نافذ کیدو مخه نه نیسي .

نهم باب

د حیثیت جارویستنه

خلورسوه نه شپیتمه ماده: هر خوک چه په جنایت يا جنجه کښې محکوم عليه
واقع شي هغه ته د حیثیت جارویستنه جواز لري .

خلورسوه اویايمه ماده: د حیثیت د جارویستني حکم د محکوم عليه د
غوبښتني له خه د جنایاتو د مربوطی محکمی له پلوه د
صادرېږي .

خلور سوه يو اویايمه ماده: حیثیت د جارویستنى په باب ددي شرطونو رعایت
کېږي .

۱: جزا باید یه مکمل صورت نافذه شوي يا یې عفو صادره
شوی وي .

۲: که چېرې جزا د جنایت له کبله وي نو د تنفیذ له تاریخه په
ئى شپږ کاله او که د جنحی له کبله وي د تنفیذ له تاریخه به یې

درې کاله تیر شوي وي. اوکه چېرې دغه حکم د جرم د تکرار په اثر صادر شوی وي نو پورتنی موده یو په دوه کېږي.

خلورسوه دوه اویايمه ماده: که چېرې محکوم عليه د اصلی جزا د زغملو نه پس د پولیس د خارنی لاندې نیول شوی وي نو د حیثیت د جارویستني موده پولیس د خارنی د ختمیدو له وروستی ورځی نه حسابېږي.

خلورسوه دری اویايمه ماه: که چېرې محکوم عليه په مشروط دول خلاص شوی وي د حیثیت د جارویستلو موده د جزا د ختمیدو د تاکلی تاریخ او یا له هغه تاریخ چه مشروط خلاصون نهائی شکل غوره کوي حسابېږي.

خلور اویايمه ماده: د حیثیت د جارویستني حکم هغه وخت صادریدلی شي چه محکوم عليه نقدی جزا هغه خڅه چه اعاده ئی لزمه ده او عوض او د دعوى لګښت پوره ورکړي وي. که چېرې محکوم عليه خپله نشتمنى ثابته کړي نو محکومه کولای شي چه د حیثیت د جارویستلو په باب د محکوم بهما مبلغ دور کړي د شرط نه تیر شي.

که چېرې د عوض، د هغه خڅه چه اعاده ئی لزمه ده او د لګښت محکوم له پیدا نه شي او یا د محکوم به اخیستلو نه خان وژغوري نو محکوم عليه مکلف دی چه د حقوقی اجزاء د قاعدو مطابق هغه امانت کېږدي.

که چېرې محکوم له ئې په پنځو کالو د ننه غوبښنه و نه کې نو د محکوم عليه له خوا د هغه بيرته اخستنه جواز لري.

که چېرې په محکوم عليه باندې د تضامن په اساس حکم صادر شوی وي نو یو اخي د پور د هغې برخې پريکون چه په ده پورې تعلق لري کافي دي او که لزمه شي هغه برخه چه دی ئې باید پريکړي د محکمې له خوا تاکل کېږي.

څلورسوه پنځه اویايمه ماده: که چېري د حیثیت د جارویستنى غوبښتووال په باب ګن حکمونه صادر شوي وي نو ترڅو پوري چه ده د هر حکم په باب په پورتنو مادو کښې درج شوی شرطونه پوره کړي نه وي تر هغې پوري د ده د حیثیت جارویستنه جواز نه لري او په دي حالت کښې د مودى د سنجش په باب د وروستی حکم تاریخ اعتبار لري.

څلورسوه شپږ اویايمه ماده: د حیثیت د چارویستنى غوبښتنه په یوه عريفه کښې خارنوالي ته وړاندې کېږي، په دي غوبښن لیک کښې باید د غوبښتووال د هویت په باب، د هغه حکم تاریخ په باب چه دده خلاف صادر شوي او د هغو خایونو په باب چه د حکم نه وروسته پکښې اوسيدلۍ دی لزم بيان درج وي.

څلورسوه اووه اویايمه ماده: خارنوالي د غوبښتووال په باب دخیل اطمینان حاصلولو دپاره د حکم د صادریدو نه پس په هر ئای کښې دده د اوسيدنې د مودى او نېټې، د د د ګوزاري او معیشت دوسيلو په حقله او د نورو لزمو معلوماتو د لاس ته راوستلو دپاره خپل تحقیقات کوي، خارنوالي دغه تحقیقات د حیثیت د جارویستنى د غوبښن لیک په ملتیا د خپلی نظرې او د هغې د موجبه اسبابو د ذکر سره د غوبښن لیک د وړاندې کیدو نه پس په درو میاشتو کې دنه دنه محکمې ته وړاندې کوي او دا پانۍ هم ورسه یو ئای کوي:

۱: د هغه حکم یو نقل چه د غوبښتووال خلاف صادر شوي دی .

۲: د ده دسوابقور پوټ .

۳: په محبس کښې د غوبښتووال د ګوزاري رپوټ .

څلورسوه اته اویايمه ماده: د حیثیت د جارویستنى غوبښن لیک د محکمې له پلوه د غور لندې نیوں کېږي، محکمه د خارنوالي او غوبښتووال بیان اوریدلۍ شي او هم په دغه باب هر قسم معلومات حاصلولی شي .

غوبنتنواں کم نه کم د غونه‌ی د کیدونه اته ورخی مخکنې
محکمې ته په حاضریدو مکلف کېږي .

هغه حکم چه محکمه يې په دغه باب صادر وي يو ائې د ستري
محکمې له خوا د قانون په تطبیق يا تاویل کښې د خطاء د
پیښیدو په اساس پړې له نوی سره غور کیدی شي .

څلورسوه نه اویايمه ماده: که چېږي محکمې ته خرگنده شي چه د غوبنتنواں
ګوزاره د حکم د صادریدو له وخته راهیسی دده د ئاخان د اصلاح
په باب د ډاډ وړ د او د دې قانون د څلور سوه څلور اویايمی
مادي دوه شرطونه هم موجود وي نو محکمې د حیثیت د
جارویستني په باب خپل حکم صادر وي .

څلورسه اتیايمه ماده: د حیثیت د جارویستني د حکم یونقل د خارنوالي له پلوه
هغې محکمې ته چه د جزا حکم ئې صادر کړي دی د اصلی حکم
په حاشیه د قید کولو د پاره ليېل کېږي .

دغه شان د سوابقو په دفتر کې د حیثیت د جارویستني د حکم
د قیدولو امر صادر وي .

څلورسوه یو اتیايمه ماده: محکوم عليه ته د حیثیت د جارویستني په باب د
حکم صادرونه فقط یو ئخل جواز لري .

څلورسوه دوه اتیايمه ماده: که چېږي د حیثیت د جارویستني غوبنتن لیک د
محکوم عليه د ګوزاري له مخه قبول نه کړي شي نو د غه
غوبنتن لیک د دوه کاله تیریدونه مخکنې تازه کیدی نه شي .
په نورو حالاتو کښې که چېږي لزمه شرطونه راجمع شي نو
غوبنتن لیک تازه کیدی شي .

څلور سو ه دری اتیايمه ماده: که چېږي دا خرگنده شي چه د محکوم عليه
خلاف نور داسې حکمونه صادرشوي دي چه محکمې ئى له
صادریدو نه خبره نه وه پس د یو داسې جرم دار تکاب له کبله په
جزا محکوم شي چه د دغه حکم د صادریدونه مخکنې پیښ
شوی وي نو محکمې کولای شي چه د حیثیت د جارویستني

حکم لغو کړی . د الغاء حکم د خارنوالي د غوبستنى له مخه د هغې محکمې له خوا صادرېږي چه د حیثیت د جارویستنى حکم ئى صادر کړي وي .

خلورسوه خلور اتیايمه ماده: که چېږي په دې لاندې مودو کښې په محکوم عليه باندې د جنایت یا جنحي له کبله داسې جزائی حکم صادر نه شي چه دده په سوابقو کښې بايد قید شي نو دده حیثیت د قانون په حکم جار وختي:

او ل - د جنایت یا جنحي له کبله په جزا باندې د محکوم عليه په باب پدې لاندې جرمونو کښې د جزا یه تنفیذ باندې د دولسو کلونه پس:

الف - غلايا د غلا کړو شيو نو پېتې ساتل .

ب - حيله جورول يا په امانت کښې خیانت کول .

ج - تزویر .

د - په دغو پورتنو جرمونو باندې یا د زراعتي پیداوار یا زراعتي کروندي یا د ونو په تلفولو پوري مربوطو جرايمو او یا د حیواناتو په تلفولو پوري مربوطو جرايمو باندې شروع .

دوهم - په پورتنى فقره کښې د ذکر شوي جنحي نه پرته جنحي له کبله په جزا باندې د محکوم عليه په باب د جزا به تنفیذ یا عفو باندې د اتو کلونو له تېږیدونه پس. که چېږي محکوم عليه په صادر شوي حکم کښې متکرر پیژندل شوي وي دا موده یو په دوه کېږي .

خلورسوه شپږ اتیايمه ماده: د حیثیت د جارویستنى د حکم صادریدو نه د آينده په باب د محکوم عليه د الزام د حکم د محوه کيدو موجب کېږي او ددې حکم تول آثار لکه د اهلیت زوال، د مدنې حقوقنو نه محرومیدل او نور له منئه باندې د بل چا خلاف د هغه حقوقنو په باب چه د الزام د حکم په نتيجه کښې ئى حاصل کړي دی مخصوصاً د هغه په باب چه اعاده بې لارمه ده او د عوض په باب تکيه نه شي کيدي .

عومومي احکام

لومړۍ برخه هغه اجرآات چه د پابو او حکمنو دور کيدو په صورت کښې کېږي

خلور سوه اته اتیایمه ماده: که چېږي اصل حکم د تنفيذنه مخکنې او يا د تحقیق او راق د قرار د صادریدو نه مخکنې ټول يا خینې ورک شي د دې برخې د لاتدي مادو حکمونه تطبیقېږي .

خلور سوه نه اتیایمه ماده: که چېږي د حکم منځي و موندله شي د اصل قایمقامه ګنل کېږي .

که چېږي منځي د یو شخص یا یو مقام تصرف کښې خارنوالي د هغې محکمې نه د هغه شخص یا مقام دپاره چه د منځي د سپارلو امرئي ورته کړي دی د بلې منځي لیکلې امر حاصلوي او هغه خوک چه مخکنې تري اخستل شوی ده بې د محصول له ورکړي د یو نقل مستحق دی .

خلور سوه نوي یمه ماده: د حکم د اصلی نسخې ورکيدل په هغه صورت کښې چه د اعتراض قانوني مراحل پرې تیر شوی وي د محکمي د جارویستني موجب کيدي نه شي .

خلور سوه یو نو یمه ماده: که چېږي قضیه د ستري محکمې د غور لاتدي وي او د حکم د منځي لاس ته راوستل ناشونې وي نوکه چېږي په حکم باندې د اعتراض ټول مراحل تیر شوی وي نو ستره محکمه د محکمې د جارویستني امر کوي .

خلور سوه دو ه نوي یمه ماده: که چېږي د تحقیق پانې د تحقیق په باب دقرار له صادریدو نه مخکنې ټولې یا خینې ورکې شي د تحقیق هغه برخه بیا نوي کېږي چه ورکې شوی پانې ورپورې تعلق لري . که چېږي فضیه د محکمې دغور لاتدي نوي نو لازمه تحقیق د محکمې له پلوه کېږي .

څلور سوه دری نوي يمه ماده: که چېري د تحقیق پانی تولی یا ځینې ورکي شي او د محکمی حکم موجود وي او قضیه په ستره محکمه کښې دغور لاهدي وي نو د اجرآتو هېڅ یوه برخه هم نه نوي کېږي بي له دی چه ستره محکمه ئى لارمه و ګنې .

څلورسوه څلور نوي يمه ماده: په دې قانون کښې د تولو درج شویو میعادونو سنجش په افغانستان کښې د رواج شمسی هجري تقویم له مخه کېږي .

څلور سوه پنځه نوي يمه ماده: د جنایت، جنحی او قباحت د اصطلاحاتو تعريف د ماموريتو د جرمونو او د عامه امنیت او منفعت خلاف د جرمونو د جزا د اصولولنامي د مشمولو جرمونو په باب په اتلسمه، نولسمه، شلمه او دوه ويستمهمه ماده کښې شوی دي د سايرو جرمونو په باب ددي قانون د مقاصدو د پاره دغه اصطلاحات دا معناوي لري:

الف: هغه جرمونه چه د اسلامي شريعه د حنفي فقهی د احكامو مطابق د حد يا د قصاص يا د نفس د دبت يا د اعدام د تعزير موجب وي جنایت ګنيل کېږي .

ب: نور هغه اعمال چه د ذکر شوی فقهی د احكامو مطابق جرم ګنيل شوی وي جنحه بلل کېږي بي له دې چه خارنوالي په خپله غوبښنه د هغه د مرتكب د پاره د یوی میاشتني نه د کمی مودي حبس وغوارې چه په دې حالت کښې جرم قباحت بلل کېږي .

څلورسوه شپږ نوي يمه ماده: د اساسی قانون د یو سل او دوه ويستمی او د قضائي تشکيلاتو او صلاحیت د قانون د سلمي مادی د احكامو له مخه هغه و ظایيف چه ستری محکمی ته سپارل شوی دی د دغې محکمی تر جوړیدو پورې د ۱۳۴۳ کال د عقرب د ۶ مې نېټۍ ۱۳۸۱ پر تمیز د محکمی د مربوطو دیوانونو له خوا اجرا کېږي .

څلورسوه اووه نوي يمه ماده: د انتقال په دوره کښي خارنوالي د جرمونو
د تعقیب او تحقیق په برخه کښي خپل و ظایف چه ددي قانون
دمندرجاتو مطابق ورسپارل شوي دي د خارنوالي د چارو
د تنظیم د قانون د احکامو مطابق د پولیس په ملکرتهيا اجرا
کوي.

څلور سوه اته نوي يمه ماده: د عدل وزارت مکلف دي چه ددي قانون د احکامو
د تنفيذ دپاره لزمنی تعليماتنامی جوړی کړي.
څلورسوه نه نوي يمه ماده: هغه قوانین چه ددي قانون له احکامو سره مغایرت
لري لغوشوی ګنډل کېږي.
پنځه سومه ماده: دا قانون په رسمي جريده کښي د نشریدو له نیټۍ خخه
نافذېږي.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library